לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ב בכסלו תשמ"ז, 24 בדצמבר 1986 / שנת מ"ד מס' 13225 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

מאות מסורבי עלייה בבריה"מ קיימו היום שביתת־רעב

פאריס. — מאות מסורבי עלייה ברחבי בריה"מ החליטו להכריז על ה־24 בדצמבר כיום צום, להבעת סולידריות עם אסירי ציון הנמקים בכלא הסובייטי.

מסורבי העלייה גם הכריזו על כוונתם „להפציץ" ביום זה את השלטונות הסובייטיים באלפי מכתבים, הדורשים את שחרורם המיידי של האסירים.

מארגני שביתת־הרעב הביעו את התקווה כי „כל ידידיהם של אסירי ציון, בישראל ובארצות אחרות" יביעו גם הם את תמיכתם באותו יום.

(עי"ט)

משמעות החלטות הממשלה — שר־האוצר נכשל בהעברת תכניתו

פרס הוא שיוביל למעשה המהלך הכלכלי

על פרס הוטל להוציא עגלת הרפורמה מהבוץ: הוא מכהן בשתי הוועדות שעל הקמתן החליטה הממשלה והוא שינהל המו"מ עם ההסתדרות והמעסיקים ● ניסים ניסה להציג אתמול החלטות הממשלה כ„פריצת דרך" בכיוון הנכון, אולם הודה כי בוועדת הקיצוצים אין לו רוב ● מוכן לשינויים בתוכנית בשני תנאים: שעלות הרפורמה לא תעלה על 250 מיליון ש"ח, ושיישמר העיקרון ש„רוב ממונו של אדם יישאר בידו" ● פרס: נרתם ללא חשבונות להמשיך בתוכנית שהתחלנו בה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה ניסים דחה אתמול טענות שהוא נכשל בנסיונו להשיג את אישור הממשלה לתוכניתו הכלכלית בישיבת הממשלה ביום ב'.

במסיבת עתונאים אתמול, אמר השר שהחלטת הממשלה אשר התקבלה בתום 19 שעות דיונים היתה „פריצת דרך" לתוכניתו. הקבינט הכלכלי מתכנס היום

(המשך בעמוד 2)

האוצר עלול לנצל מצב „סולל־בונה" כדי ללחוץ על ההסתדרות ● עמוד 16

חייל חולה „איידס" נתגלה בצה"ל — ימשיך לשרת ● עמוד 16

מחאת הנכים נגד האוצר: מס על יתמות ועל שכול ● עמוד 16

עמירם ניר גרם לרייגן לשנות דעתו ולאשר משלוחי הנשק ● עמוד 3

16 אלף אברכים בגיל גיוס פטורים משירות בצה"ל ● עמוד 3

תלונה נגד הכתב הזר שפירסם „הכתובת על ידו של ואנונו"

הצנזור הראשי עצמו — תא"ל יצחק שני — הגיש את התלונה למשטרה נגד ברנרד ג'וזף כתב ה„איווניג סטאנדארד" ● בצה"ל שוקלים גם הוצאת צווי גירוש כנגד כתבים זרים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הצנזור הצבאי הראשי, תת־אלוף יצחק שני, הגיש אתמול תלונה במשטרה נגד ברנרד ג'וזף, כתבו בישראל של העתון הלונדוני „איווניג סטאנדארד". על פי טענת הצנזור הראשי, ברנרד ג'וזף הוא הכתב שהדליף ופירסם בלונדון את הדברים שכתב מרדכי ואנונו על כף ידו ביום ראשון בבואו לבית־המשפט בירושלים („הביאו אותי מרומא").

צעד חריג

צעדו זה של הצנזור הראשי הוא חריג ובא לאחר שנים רבות בהם נמנעה הצנזורה מלהגיש תלונות למשטרה נגד כתבים זרים שהפרו את החוק. לא מן הנמנע כי צעד זה מסמן מגמה חדשה בישראל ובמערכת הבטחון בכל הקשור לחריגות חמורות של כתבים זרים המדווחים מישראל. נודע כי בין השאר נשקלת אפשרות להוציא צווי גירוש נגד אותם כתבים שיפרו החוק.

תת־אלוף שני נפגש אתמול עם ראש אגף החקירות במטה הארצי של המשטרה ניצב יגאל מרקוס, והגיש לו את התלונה באופן אישי.

(המשך בעמוד 2)

שגריר ישראל ברומא נתבקש להבהיר „חטיפת ואנונו"

השגריר מרדכי דרורי זומן אתמול למשרד־החוץ האיטלקי ● לשכת התובע ברומא פתחה בחקירה ● דובר משרד החוץ בירושלים: נשיב ברצון על שאלות מצד איטליה ● קראקסי: אין סיבה להניח שואנונו שיקר

רומא. — שגריר ישראל ברו־מא, מרדכי דרורי, זומן אתמול אחה"צ למשרד החוץ האיטלקי, ונתבקש להגיש תשובה רשמית לשאלות שנתעוררו בפרשת ואנונו. מקורות בשגרירות ישראל ברומא אמרו לכתב רויטר, כי דרורי השיב שאין בידיו מידע על הפרשה, אולם הוא יעביר את הבקשה לירושלים.

מתוך כך נמסר ממקורות מש־פטיים כי לשכת התובע הכללי ברומא פתחה בחקירה ראשונית, כדי לברר אם אמנם נחטף ואנונו ברומא, כפי שטען.

פקיד של משרד החוץ אמר אמש כי ישראל תשיב ברצון על שאלות מצד איטליה לגבי טענתו של ואנונו כי נחטף ברומא.

דובר משרד החוץ אהוד גול אמר: „לא קבלנו פנייה במשרד החוץ". הוא אמר כי אין הוא יודע אם איטליה תבקש מידע באמצעות צינורות ישראליים אחרים. „עלינו לעיין בנוסח המדויק של דברי ראש־הממשלה איטליה בטינו קראקסי בטרם נוכל להגיב" — הוסיף גול.

אין לחץ מיוחד

פקידים ישראליים אמרו קודם לכן, כי אין להניח שדברי ואנונו יפגעו בקשרים עם איטליה.

פקידים ישראליים ודובר של שגרירות איטליה בתל־אביב אמרו קודם לכן כי אין הם יודעים דבר על בקשות להבהרות מרומא.

באופן פרטי אמרו מקורות ישראליים, כי איטליה איננה מעוניינת במיוחד ללחוץ על פרטים בעניין ואנונו, שיעמוד למשפט על ריגול ובגידה.

(המשך בעמוד 2)

נוצות שנמרטו

הנוצות שנמרטו במהלך הישיבות המאראתוניות של הממשלה, מן התוכנית הכלכלית השלמה־לכאורה, כפי שהונחה על שולחנה עטופה ושכנה לבליעה, על־ידי שר האוצר – השאירוה ערומה למדי. בנושא השני ניתור במחלוקת, הלא הוא שיעורי המיסים הישירים והרפורמה האמורה לשנותם, הוחלט למעשה להחזיר את התבשיל לטבח, על מנת שיעזר במומחים וישמר להבא שלא לחרוג מן המינון הרצוי למשק כולו. עלות כל השינויים במיסים הוגבלה לסכום הקטן של 250 מיליון שקלים חדשים. ונה בשעה נתבקש משרד האוצר לדאוג לכך, שתוקם ועדת מומחים מיוחדת, חסרת פניות פוליטיות ישירות, שתמליץ על עריכת הרפורמות הנכונות. אין מתווכחים יותר על כך, שאותה „רפורמה" במס הישיר, הוכנה באופן האלטוריסטי, ללא שיתוף גורמים ציבוריים שיכלו לתרום ידע ותובנות מקצועיות לקידום הנושא. יש בה טעויות של הערכה ושל הבנת ומה לא מעט אומדנים התלויים על בלימה. כל אזרח נבון, ללא הבדל השקפת עולם, חייב לשאול את עצמו מה הגיונן, בשעה זו, של הצעות מיסוי הבאות במישרין לעודד צריכה, לפגוע בחסכון ולהרחיב אי־שיוויון אפקי ואנכי כאחד.

גם בסוגיית הקיצוצים בתקציב הממשלה לא הושגה בישיבות הממשלה הכרעה של ממש. זו התפתחות חמורה מאוד מנקודת ראותו של שר האוצר, כמי שממונה על התיאום התקציבי הלאומי. מסגרת התקציב לא אושרה – והעברת הדיון לועדת שרים, פירושה כשלון הצעת התקציב בסיבוב ההצבעה הראשון (שלא נערך בפועל, אך תוצאותיו המעשיות רשומות מצד של כינון הועדות), שבמקומה באה התמקחות בינמשרדית, והשעיה של מעמדה החולשת המובחקת של משרד האוצר. דומה שגם כאן רובצת האשמה על הדרג הפקידותי הבכיר באוצר – יותר מאשר על השר – לדעת עד היכן אפשר למתוח את קו החסכון ומהו גבול קיצוצים אצל כל משרד ממשלתי גדול. שר האוצר לא הוכן לדיון התקציבי על־ידי הכפופים לו, ונאלץ לבסוף לסגת מן ההצעה המקורית במצב זה. שבים ותרים אחר המנהיגות הכלכלית האמיתית בדמותו של שר החוץ שמעון פרס, שכתר הצלחה של תוכנית הייצוב מיולי '85 מונח על ראשו.

אפשר להשוות את כשלון האוצר להעביר את התקציב ואת הרפורמה במיסים להצלחה שבה העביר בנק ישראל את הרפורמה בשוק ההון, ואשר הפכה כבר לעובדת קיימת. השוני קשור לא רק ברמתו של הדרג המקצועי המכין את ההצעות (אם כי גם זה גורם חשוב ביותר), אלא גם בכושר ההידברות הפוליטית־ציבורית של הבנק המרכזי מול משרד האוצר. על שר האוצר היה להבין, כי שינוי מרחיק־לכת במיסוי יכול לבוא היום אך ורק כחלק מעיסקת חבילה – אמנה חברתית כוללת בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים ולא לנחות על ראשו של משהו כרעם ביום בהיר. בנק ישראל מבקש – כמו ראש הממשלה לפני שנה וחצי. עכשיו האוצר שיחק סולו, ונכשל, וטוב שנכשל – ראשית, מפני שהצעותיו כמות שהן לא יכלו לעמוד במבחן המציאות הכלכלית, ושנית, מפני שהתנהגותו החד־צדדית לא יכלה לעמוד במבחן המציאות החברתית והפוליטית. הלקח העקרי מן הכישלון – אין רפורמות ללא הידברות.

סוכן אמריקני „נכשל" במבחן כניסה ל„חיזבאללה"

מאת כתב „על המשמר" בניו־יורק

סוכן סמוי של הסי.אי.איי, שהושתל בקבוצת טרור לבנונית שהחזיקה בבני ערובה אמריקניים, נאלץ לנטוש את משימתו לאחר שקיבל הוראה מארגון „חיזבאללה" לחסל פוליטיקאי לבנוני. המבצע בו מדובר, נעשה במסגרת מאמץ סודי ביותר של ממשל רייגן לנסות לאתר את מקומות המחבוא בהם הוחזקו בני הערובה האמריקנים, כדי לנסות ולחלצם במבצע צבאי.

חדירה לחיזבאללה

פקידים בממשל גילו, כי תכנון החדירה ל„חיזבאללה" החל בסוף שנת 85, לאחר ששני משלוחי נשק סודיים לאיראן הביאו לשחרורו של בן־ערובה אחד בלבד.

ה„ניו־יורק פוסט" דיווח אתמול, כי הממשל המאוכזב הורה על הקמתו של כח משימה מיוחד לאיתור בני־הערובה על־ידי מומחי ביון ואנשי הכוח ללוחמה בטרור שבראשו עמד קצין הלוחמה בריגול הנאצי, צ'ארלס אלאן.

נתבקש לרצוח

הסוכן נתבקש על־ידי ראשי ארגון ה„חיזבאללה" לרצוח פוליטיקאי לבנוני בתור „מבחן כניסה" לארגון, אך החוק האמריקני אסר במפורש על הסי.אי.איי להתנקש בחיי אדם, ומסיבה זו נאלץ הסוכן לסגת והשתלתו ב„חיזבאללה" נכשלה.

קיבוץ גזית מחפש גננת
לעבודה מיידית
נא להתקשר בשעות הבוקר
לטלפון 067־68817 או אחרי
העבודה לטלפון 067־68532

סיעת המערך בהסתדרות
חברי סיעת המערך בועד הפועל בהסתדרות
(חברים וסגנים) מוזמנים בזה
לישיבת הסיעה
שתתקיים ביום שישי, כ"ד בכסלו תשמ"ז, 26.12.86,
בשעה 8.30 בבוקר, בבית הועד הפועל של ההסתדרות,
באולם הישיבות קומה 7.
על סדר־היום: תקציב הועד הפועל לשנת 1987
הנהלת הסיעה

זנבר התפטר סופית מסו"ב; המנכ"ל שילה דחה התפטרותו

מאת כתבנו לענייני עבודה

יו"ר מועצת המנהלים של קונצרן „סולל־בונה", משה זנבר, הודיע אתמול בישיבת מועצת המנהלים, כי התפטרותו סופית.

מנכ"ל „סולל־בונה", אהוד שילה, מסר לעומת זאת, כי הוא משהה את התפטרותו למספר חודשים. לאחר שנשתכנע ע"י המזכ"ל קיסר ומזכיר חברת העובדים דני רוזוליו כי יפעלו נמרצות להבראת החברה.

ב„סולל־בונה" שוררת מורת רוח הן מפסיקת האגף לאיגוד מקצועי לגבי תוספות שכר והן על הקצב האיטי של הסיוע הממשלתי לחברה, השקועה בקשיים כלכליים.

זנבר דחה פניות של מספר חברים במועצת המנהלים לבטל את החלטתו ואמר, כי התפטרותו נועדה לבטא את חומרת המצב של „סולל־בונה".

30 ציורי שמן המסכמים את שלוש שנות היצירה האחרונות של הצייר שרגא וייל בן קיבוץ העוגן, יוצגו הערב לראשונה בארץ עת תיחנך בירושלים גלריית ספראי החדשה.
בצילום: שרגא וייל משלים את ציורו האחרון בקיבוץ העוגן, ימים ספורים לפני פתיחת התערוכה בירושלים.

„כאן קול השלום" — מ„קול ישראל"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„קול השלום" — תחנת השידור של אייבי נתן — יצטרף, כנראה, ל„קול ישראל". אתמול נפגש אייבי נתן בענין זה עם יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, ועם מנכ"ל הרשות, אורי פורת, וביקשם לשלב את שידורי „קול השלום" כרשת נוספת במסגרת שידורי „קול־ישראל".

ינון התייעץ עם מנהל „קול ישראל", גדעון לב־ארי, ויחד עם פורת הביעו השלושה נכונות לשקול ולבדוק את הצדדים המינהליים והמשפטיים של הבקשה.

בשיחה עם כתבת „על המשמר" הסביר אייבי, כי לאחר שמהנדס האוניה נספה כתוצאה מהתחשמלות, לא ניתן עוד להמשיך ולסכן את חיי הטכנאים והקריינים על האוניה הישנה והרעועה שאיננה עומדת בסערות החורף. לאחרונה נהרסו שני המשדרים של „קול השלום". האנטנות נפגעו והאוניה כמעט טבעה ונזקקה לסיועו של חיל הים. מאחר ו„קול השלום" מנוע מלשדר מן החוף לפני שיתקבל החוק שיאפשר זאת, הגיע אייבי למסקנה כי הפתרון הטוב ביותר הוא לשדר באמצעות „קול ישראל".

לשאלה, האם איננו חושש פן ייפגע אופייה המיוחד של התחנה, אמר אייבי, כי הוא איננו נזקק ליותר חופש מזה שניתן ב„קול ישראל".

„אינני חושש מפגיעה. מה גם שהחדשות ב„קול ישראל" הן ברמה גבוהה יותר מרוב המדינות בעולם" – אמר אייבי. והוסיף, כי יחדש את המשדרים בכספו והוא מקווה כי ראש עיריית תל־אביב יקצה לתחנה מקום על החוף. שם הרשת החדשה יהיה רשת השלום, והיא תמשיך ותשדר בעברית ובאנגלית לתיירים ולמדינות השכנות.

היום ייפגש מנהל „קול ישראל" עם אייבי נתן על מנת לדון בפרטי הבקשה. ובשבוע הבא ידון בכך הוועד המנהל של רשות השידור.

נודע, כי הנהלת רשות השידור מתייחסת באהדה לבקשתו של אייבי נתן.

עובדי בתי־החולים של קופ"ח ייעדרו היום

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

עובדי מינהל ומשק בבתי־החולים של קופת־חולים ייעדרו היום מעבודתם במחאה על שלא קיבלו תוספות שכר שניתנו לעובדים בבתי־החולים הממשלתיים.

בעיצומים לא נוטלים חלק, לא הרופאים ולא האחיות. מלשכת דובר קופת־חולים פנו אל משפחות המאושפזים וביקשו מהם לבוא לבתי־החולים כדי לעזור לטפל בקרוביהם.

רשות השידור דורשת התערבות חריש בהפסקת שידורי הערוץ השני

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

נציגי רשות השידור דרשו אתמול את התערבותו של היועץ המשפטי לממשלה להפסקת השידורים הנסיוניים של הערוץ השני, המנוגדים לחוק רשות השידור.

אתמול נפגשו יו"ר הרשות, מיכה ינון, ויועצה המשפטי, נתן כהן, עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ודרשו את התערבותו להפסקת, מה שמכונה ברשות־השידור „השידורים הפיראטיים" של הערוץ השני. זאת מאחר וחוק הערוץ השני טרם נתקבל בכנסת והחוק היחיד המתיר כיום שידורים הוא חוק רשות השידור, שאיננו חל על הערוץ השני.

היועץ המשפטי לממשלה הב־טיח, כי יתערב בנושא ואמר, כי ייפגש בעניין זה ביום רביעי עם שר־התקשורת.

נציגי רשות השידור ביקשו, כי היועץ המשפטי לממשלה ילווה את תהליך ההתייעצות של שרי החינוך והתקשורת עם הוועד המנהל של רשות־השידור במסגרת חוק רשות־השידור, דהיינו: חלוקת שידורי הטלוויזיה הכללית והחינוכית. נציגי הרשות טענו, כי מתוך פניית שר־החינוך עולה, כי שני השרים החליטו להפעיל את השידורים הנסיוניים באמצעות הטלוויזיה החינוכית — החלטה הפוגעת במעמדה של הטלוויזיה הכללית, המשרתת לכלל האוכלוסיה.

היועץ המשפטי הבטיח, כי ילווה יחד עם צוות יועציו את כל התהליך במגמה לשמור על מתכונת החוק כפי שהיא, כל עוד לא יוקם הערוץ השני על־פי החוק.

נלכד החשוד ברצח בת־שבע דרעי

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

מאיר אטיאס, נרקומן ירושלמי בן 38 החשוד ברצח בת־שבע דרעי, נלכד אתמול בשכונת שמואל הנביא בירושלים.

אטיאס התגלה על־ידי תושבת השכונה שמיהרה להודיע לתצפית של בלשי המשטרה שהיתה במקום. עד מהרה הוזעק כוח משטרתי, שצר על אטיאס ותפש אותו. בחיפוש על גופו לא נמצא האקדח בו בוצע הרצח.

המיבצע המשטרתי המסועף, שהקיף גם את היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור, נפתח שלשום, כאשר התברר כי החשוד ברצח נמלט מהזירה ובידיו אקדח חמוש.

החשוד הכחיש כל מעורבות ברצח וחקירתו תימשך היום.

פרופ' שלמה בן־עמי מונה לשגריר בספרד

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ועדת המינויים במשרד החוץ בראשות המנכ"ל המדיני ד"ר יוסי ביילין, החליטה אתמול למנות את פרופ' שלמה בן־עמי לשגריר ישראל בספרד. המינוי טעון אישור הממשלה.

עוד הוחלט למנות את הסמנכ"ל להסברה ד"ר דב שמורק לסמנכ"ל לתפקידים מיוחדים, זאת לאחר שסירב לכהן כסמנכ"ל לאמריקה הלטינית. קולט אביטל מונתה לראש אגף ההסברה. לסמנכ"ל לאמריקה הלטינית מונה יצחק שפי, שכהן בעבר פעמיים כשגריר בדרום אמריקה. יצחק אבירן מונה ציר בפריס.

גרוסמן תובעת לבדוק עלילת „ערב שבת" על בני הקיבוצים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם), פנתה אתמול לוועדת האתיקה של אגודת העיתונאים ותבעה לבדוק את העלילה שפרסמו העתון החרדי 'ערב שבת' והארץ' על חברי קיבוצים, אשר סירבו בביטול לקבל תנ"ך מידי מפקדיהם בטקס השבעת טירונים ליד הכותל ואחרי שקיבלו את הספרים השליכו אותם ארצה.

העלילה שימשה סיבה למסיבה בקרב ח"כים אחרים, אשר מיהרו להגיש הצעות לסדר יומה של הכנסת. בדיקה שערך צה"ל העלתה, כי לידיעה אין כל יסוד.

חייקה גרוסמן מביעה תמיהתה על כך שהעיתונאים המעלילים לא מצאו עד היום לנחוץ להתנצל. „מעניין כיצד יזהו כתבי 'ערב שבת' ו'הארץ' את השתייכות החיילים לתנועה הקיבוצית", אומרת גרוסמן.

התובעת מבקשת מוועדת האתיקה לבדוק את העובדות ולהסיק מסקנות לגבי הכתבים, אם יתברר שהפירסומים אינם נכונים.

● מנהיגי איגודים מדרא"פ נפגשו עם קיסר

קבוצה ייצוגית של מנהיגי איגו־דים מקצועיים שחורים מדרום־אפריקה נפגשה אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בבית הוועד־הפועל של ההסתד־רות בתל־אביב.

מנהיגי האיגודים המקצועיים השחורים שוהים עתה בארץ עפ"י הזמנת המכון האפרו־אסייאני של ההסתדרות. ד"ר יהודה פז, מנהל המכון, מסר, שהאפריקנים השתל־מו בנושאי חברה, איגוד־מקצועי, קואופרציה וארגון וכן סיירו במוסדות ההסתדרות ובהתיישבות העובדת.

מזכ"ל ההסתדרות הטעים, כי ההסתדרות אינה מקיימת כל קשרים ויחסים עם משטר האפרטהייד בדרום־אפריקה.

(שע"ה)

לעובדי מת"מ נמסרה הודעת פיטורין קולקטיבית

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

עובדי מת"מ ועובדי בית תנועת המושבים בתל־אביב, מאיימים בהכרזת סכסוך עבודה משום שמזכיר תנועת המושבים יוחנן דניאל (ג'וני) הודיע לנציגי העובדים, ולמועצת פועלי תל־אביב, שלרשות עובדי מת"מ הועמדו הסכומים של פרישה מעבודה משום שחברת מת"מ נסגרה. הפיצויים חושבו בגובה של מאה אחוז.

העובדים דחו את הודעת מזכיר תנועת המושבים. הם טוענים שהם עובדי בית תנועת המושבים וכל השנים קיבלו את משכורתם מאגף הכספים של תנועת המושבים. העובדים טוענים שמגיעים להם פיצויים מוגדלים מעל 150 אחוז בגין הסגירה הפתאומית של החברה.

הם גם לא קיבלו את משכורת דצמבר, ומזכיר מועצת המושבים הודיע להם, כי אין כספים לתשלום המשכורות.

האחים פרופר מבעלי חברת „אוסם", שדובר כי הם מעוניינים בחברת מת"מ הודיעו כי אין להם עניין ברכישת החברה.

ועד ההורים מתכוון לתבוע את ויצ"ו על הפרת הסכם

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר"

ועד הפעולה של הורי הילדים ממעונות ויצ"ו נפגש אמש עם הנהלת ויצ"ו והגיש לה אולטימאטום עד היום בצהרים. אם עד אז לא תהיה תזוזה בכיוון פתרון הסכסוך בין מטפלות ויצ"ו להנהלה יגיש הועד תביעה משפטית נגד ויצ"ו על הפרת הסכם.

במקביל התיר הוועד לכל ההורים לפנות לבתי־הדין לתביעות קטנות ולתבוע פיצוי כספי על ההוצאות הנגרמות להורים בגין העיצומים ועל עוגמת נפש.

הבוקר נשלח מכתב בהול מהועד ההורים אל שר־העבודה־והרווחה, משה קצב, ובו דרישה להגנה על כל אם עובדת שתיפגע במקום עבודתה בגלל השבתת המעונות. המכתב נשלח עקב תלונות של אמהות רבות שקיבלו אזהרות פיטורין במקום עבודתן אם ימשיכו להעדר מהעבודה.

סגן הממונה הראשי על יחסי העבודה במשרד־העבודה והרווחה, שלמה בן־דרור, נפגש אמש עם הנהלת ויצ"ו ומטפלות המעונות והסכים לשמש מתווך בסכסוך. הנהלת ויצ"ו הציגה בפניו את עמדתה: השוואת תנאי המטפלות במעונות היום של ויצ"ו לתנאי העבודה של המטפלות בנעמת, וחופשה שנתית של 20 יום.

המטפלות הודיעו לשלמה בן־דרור, כי הן מוכנות להיפגש עם הנהלת ויצ"ו, אם כי עמדת ויצ"ו איננה מקובלת עליהן.

היום ייפתחו המעונות בשעה 11, בימים ה' ו־ו' יהיו המעונות סגורים.

רבין הורה להחריף המלחמה בסמים בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הבטחון יצחק רבין הורה לצה"ל להקפיד על אכיפת החוקים הנוגעים לשימוש ולסחר בסמים בתוך הצבא, ולהחמיר את הענישה בגין עבירות בתחום זה.

ראש אכ"א במטכ"ל האלוף מתן וילנאי, וקצין משטרה צבאית ראשי הציגו השבוע בפני שר הבטחון את נושא ההתמודדות של צה"ל בנגע הסמים.

ראש אכ"א מסר לרבין, כי אין בתקופה האחרונה עליה כלשהי (או ירידה) בשימוש בסמים, וכי עשרה אחוז מכלל התיקים המשפטיים בצה"ל הם על עבירות של שימוש בסמים קשים.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 5, 15, רמת הגולן 6, 15, צפת 6, 13, טבריה 10, 21, עפולה 11, 20, השומרון 9, 17, הקריה תל־אביב 11, 22, נמל התעופה לוד 20, 10, יריחו 12, 23, עזה 9, 20, אילת 10, 24, באר־שבע 5, 21.

(עתים)

מושב שיתופי כפר דניאל
ליד יער בן שמן
מעונין לקלוט משפחות
(לא בשכירות)
בעלי מקצועות:
★ מנהל חשבונות
★ מכונאי מוסמך
★ נגר
★ איש אחזקה (בנין)
המעוניינים — נא פנו בצירוף קורות חיים לועדת הקליטה, כפר דניאל, ד.נ. מרכז 73125

ישיבת סיעת מפ"ם בהסתדרות
ביום חמישי 25.12.86 בשעה 11.00
בבוקר באולם הישיבות קומה ד'
בוועה"פ של ההסתדרות
על סדר היום:
תקציב ההסתדרות
יו"ר: א. לבן
רכז סיעת מפ"ם

פרס הוא שיוביל למעשה המהלך הכלכלי

(המשך מעמוד ראשון)

לדיון ראשון בהחלטות.

למרות הצהרות אלה של שר־האוצר לא הסתירו פוליטיקאים בליכוד את אכזבתם מתוצאות דיוני הממשלה.

לאחר שבועיים של דיונים אינטנסיביים לא הסכימה הממשלה לאשר באופן פורמלי את תוכניתו של ניסים לקיצוצים בתקציב בהיקף של כ־500 מליון שקל, לרפורמה במס־הכנסה ולרפורמה בשוק ההון. בהחלטת הממשלה אין איזכור של אישור לקיצוצים המוצעים ולא של הרפורמות במערכת המס, כפי שהוצעו על־ידי נסים.

תבוסה לאוצר

החלטת הממשלה אומרת שהיא רואה צורך עליון לבצע רפורמות מהותיות במס־הכנסה ובשוק ההון. ניסים רמז אתמול שהמשפט „צורך עליון" הוצע על־ידי מ"מ רה"מ שמעון פרס, ושלמעשה דבר זה מהווה תמיכה בתוכניתו. לעומת זאת אמרו שרים במערך שהחלטת הממשלה מדברת על רפורמות במס־הכנסה מבלי לציין שאלו יהיו על פי התוכנית של האוצר.

שתי ועדות

החלטת הממשלה קבעה ששתי ועדות של שרים יטפלו מעתה ביישום המדיניות הכלכלית. ועדה ראשונה בהרכב ראש־הממשלה יצחק שמיר וממלא־מקומו פרס, שר־האוצר ניסים ושר־הכלכלה גד יעקבי. ועדה זו תחליט על דעת הממשלה ותוך כשבוע על הקיצוץ בתקציב המדינה. ועדה שנייה בהשתתפות פרס וניסים תבוא בדברים עם נציגי ההסתדרות ונציגי המעסיקים בנסיון להגיע להבנה בנושאים אלה. יצויין שהחלטת הממשלה לא נוקבת בפרק הזמן שהוקצב לוועדה של פרס וניסים לדיונים עם ההסתדרות והמעסיקים.

פרס יצא מנצח

פוליטיקאים ממפלגת העבודה ומהליכוד היו מאוחדים אתמול בדיעה ששמעון פרס יצא מהמאבק של השבועות האחרונים כמנצח האמיתי. ניסים עצמו סרב לענות אתמול על שאלות בדבר העובדה שפרס הוא האיש נקרא על־ידו להוציא את עגלת הרפורמה מהבוץ. שר־האוצר גילה לעומת זאת שכבר ביום ששי הגיע עם מ"מ ראש הממשלה להסכם על החלטת הממשלה כפי שהתקבלה ביום ב'.

במסיבת עתונאים ציין ניסים שהאוצר יצטרך עתה ללמוד את הצעות פרס בדבר מיסוי על ההון, ומס מחזור על הבורסה. בעבר כבר דחה שר־האוצר רעיונות אלה, ולכן הם לא נכללו בתוכנית המקורית.

לניסים אין רוב בוועדות

עבודת הוועדות תחל היום כאשר הוועדה הראשונה המטפלת בתקציב המדינה תפגש עם שר התעשיה אריאל שרון ושר־המשטרה חיים בר־לב, לדיון בתקציה משרדיהם. יצויין שניסים הודה אתמול שאם לא יהיה רוב בתוך הוועדה לקיצוץ באחד המשרדים הוא אכן לא יעבור. הוא ציין שכל עוד מתנהלים דיונים הוא ימשיך לשאוף לקיצוץ בהיקף המוצע. למרות הצהרות אלה ספק אם שר־האוצר יוכל להעביר את ההחלטה על קיצוצים בתקציב הבטחון, בתקציב משרד הבריאות ובתקציב משרד החינוך, אשר ביחד מסתכמים בכ־280 מליון שקל. על־פי הצעת משרד האוצר. פרס ויעקבי מתנגדים לקיצוצים אלה במיוחד בקיצוץ בתקציב משרד הבטחון. לכן לא נראה שיהיה לנסים רוב בתוך ועדת השרים לעניין זה.

מהיכן נסייע?

סימן לבאות ניתן אתמול במסיבת העתונאים. כאשר נסים פנה לכתבים ואמר: „יש לנו חבילות סיוע לקיבוצים, למושבים, לסוללי־בונה, למנועי בית־שמש, לתעשייה האלקטרונית ולתיירות. כל אלה יעלו כמיליארד שקל. מאיפה יבוא הכסף?" שאל. הוא חזר ותבע קיצוץ בתקציב המדינה ואמר שבלעדיו תחזור האינפלציה.

מגן על פוגל

השר הגן על הממונה על התקציבים אהרון פוגל אשר היה מטרה להדלפות מצד שר־הבטחון יצחק רבין, אשר אמר על דבריו בישיבת הממשלה שהם „קישקוש". לדברי נסים ראוי ששרים לא ישתמשו בביטויים מעליבים נגד עובדי ציבור העובדים ביושר אינטלקטואלי ומביעים דיעה ללא פניות. עובדי ציבור, במיוחד אלה של אגף התקציבים עושים מלאכתם נאמנה ואם הם מציעים קיצוץ בתקציב זה לאחר שנתנו דין וחשבון לעצמם. ראוי שהם יקבלו יחס הוגן וכבוד מצד שרים ופקידים בכירים, אמר השר.

„מכוננו של אדם בידו"

בדברו על הרפורמות במס־הכנסה ציין נסים שהוא יהיה מוכן לקבל שינויים כל עוד מתמלאים שני תנאים: תנאי ראשון שעלות הרפורמה לא תעלה על 250 מליון שקל, ותנאי שני שיקויים העקרון שרוב ממונו של האדם ישאר בידו ושתהיה הורדה במדרגת המס המירבית ל־45 אחוזים. בתוך מסגרת זו הוא יהיה מוכן לקבל שינויים.

דרך ארוכה

לדברי נסים הוא לא אמר שאינו מוכן להתפשר. הוא ציין שדרוש אקלים חדש במשק ושלשם כך דרושה הורדה בשיעורי המס מבלי לפגוע בשכבות החלשות. שר־האוצר אף גילה שבדיונים בממשלה הציע השר רבין להטיל מס על הרכב בשיעור כפול מזה הנהוג כיום.

השר אמר שהוא יודע שהדרך לרפורמה עוד ארוכה ושהוא ימשיך בהידברות עם ההסתדרות ועם המעסיקים.

„בטן מלאה טענות על הצעות האוצר" — בדיון בסיעת הליכוד

מאת בצלאל עמיקם.
כתב „על המשמר" בכנסת

שר־האוצר משה ניסים הכריז אתמול בפני חברי סיעת הליכוד בכנסת, כי אי אפשר לכונן הרפורמה במס, מבלי לבטל את הפטורים למיניהם. השר ציין כי אי־קיצוץ בתקציב המדינה, משמעותו אחת — החלטה של הממשלה לחזור לאינפלציה. „כשהצענו קיצוץ בתקציבים של משרדי הממשלה — לא בדקנו את המקור הפוליטי של כל שר ושר".

השר ניסים קבל על נטל המיסים הכבד והמעיק במשק שגורם לחוסר רצון לעבוד ולהעדר נכונות לעלות את התפוקה. אם ברצוננו לקיים משק שבו עובד ירצה לעבוד — עלינו להקטין את המיסים שעליו לשלם.

התרוצצות בליכוד

בפתח הדיון ניסו חברי הליכוד לנגח אלה את אלה. חיים קופמן, יו"ר הקואליציה הכריז כי ההסתדרות מנהלת מאבק פוליטי לשבור את התוכנית הכלכלית. מאיר שטרית ביקר קשות את התנהגות שרי הליכוד בממשלה ודבריו גרמו לסערת רוחות.

יהושע מצא: אתה רוצה חינגה? מוטב שתעשה זאת ביבנה.

יעקב שמאי: אתם פוגעים בעובד ולוקחים ממנו את ההטבות המעטות שיש לו. לא ייצא לו שום דבר מהרפורמה אלא הפסד.

בני שליטא: אני הולך עם בטן מלאה על מה שנעשה לעיירי הפתוח.

הקולות הרמים לא הטרידו את שר־האוצר משה ניסים שבקול רגוע החל בסקירה ארוכה ומקפת. לדעתו התאחדה הממשלה סביב הצורך העליון להביא לצמיחה ולבצע רפורמות מהותיות במס־ההכנסה ובשוק ההון.

אמר שר־האוצר: אינו מוכנים לפתור את בעיות המשק על ידי העלאת מיסים. אי־אפשר להמשיך במדיניות של קפאון. הריבית גבוהה מכדי שיהיה כדאי להשקיע בארץ. לדעתו אין אלרטנטיבה אחרת ובמקום זאת יכול להיות רק דבר אחד — אי־מדיניות.

מנכ"ל מבטחים: מיסוי כפול על הפנסיה — יהיה הרסני

לא יתכן שיוטל מס על תשואת אגרות־חוב לקרנות הפנסיה שיער־ער את יציבותן האקטוארית, וזאת בנוסף למס המוטל על הגימלה עצמה. זה מס כפול והרסני. כך אמר מנכ"ל מבטחים — עמוס ערן בהופיעו אמש בפני מזכירות מועצת פועלי ת"א־יפו.

מזכירות המועצה קיבלה את עמדתו והשתלב בפעילות נרחבת כדי לסכל מגמה זאת של האוצר.

● העתונות הלבנונית הנוצרית האשימה היום את צבא סוריה בטבח, כאשר שב והשתלט בשבוע שעבר על השכונות הסוניות בטריפולי שבצפון לבנון.

צלצול מהיר

זלמן שושי, קוקסינל העוסק בזנות

מי שלא רוצה להידבק תצטרך להיבדק

איך הגיבו עמיתיך למקצוע העתיק על הצעתה של ח"כ אורה נמיר לכפור את הזונות ולהתחידה בחוק?

— בתור זונה ותיקה, שעוסק במקצוע הזה כבר 20 שנה, אני יכול לומר לך, שזהו צער גדול מאוד מצידה של אורה נמיר. אתמול הוצפתי ממש בטלפונים של כ־40 קוקסינלים, שצילצלו אלי בגלל השנאה שאחזה אותם. ממש לא זכורות לי מילים כל כך ליברליות וכל כך אמיצות כמו אלה של אורה נמיר. אפילו, שאנחנו מאוד מעריכים גם את שולמית אלוני שמייצגת את הקוקסינלים, ההומואים והזונות בענייני זכויות הפרט.

ח"כ נמיר הציעה מה שהציעה, בעצם, כדי לחייב את הזונות להיבדק על מנת למנוע את המשך התפשטות מחלת האיידס, לאחר שבבדיקות האחרונות נמצא, ש־30 אחוז מהן נושאות את נוגדי המחלה.

— נכון, היום אין שום חוק שיכול לכופף את הזונות ללכת להיבדק. אבל — אם יחוקקו את החוק הן תהיינה חייבות לשאת אתן תעודה של משרד הבריאות, ולהציג אותה בפני הפקחים של מיחלק המוסר של המשטרה ושל משרד הבריאות. אחרת, תוצא נגדן פקודת מעצר.

היום ממשיכות הזונות הנגועות במחלה לעבוד למרות שהן מודעות לכך שהן מדביקות את אלה הנזקקים להן?

— עד כמה שידוע לי עוד לא ראיתי שמישהי חסרה בעבודה. גם לא ראיתי שהגיעו פחות קליינטים. אפילו שבתל־ברוך אין מים, אין סבון, ואי־אפשר לעשות שום חיטוי.

אז חקיקת חוק כזה תהווה מבחינתכן סיכון מקצועי מסויים...

— נכון, יש פה בעייה. אבל, אני בעד זה על אף הסיכון, וגם לקחתי את הבחורות בספיישלים לבדיקות בבית־החולים „קפלן", כי מי שרוצה להמשיך לחיות ולא להידבק תצטרך להיבדק.

דובר המפד"ל הודיע אתמול, שהמפד"ל תתנגד לחוק המוצע.

— אני מוכן ללכת ולומר בראש מורם: רבותי, הדתיים הם הקליינטים הכי טובים שלנו. הם באים אלינו בספיישלים, מהישיבות בירושלים, מבני־ברק, מכל חלקי הארץ, ומשלמים לנו עוד יותר טוב מהישראלים. כי הם משלמים בדולרים ולפעמים, כשחסר להם מזומן, אפילו בכסף הקטן שהם אוספים בתור תרומות לצדקה. היתה לי אפילו תעודה של איזה שהוא רב, ששכח אותה אצלי. ואני שמרתי אותה למזכרת, או הם מדברים?

אתי רונאל

תלונה נגד כתב זר

(המשך מעמוד ראשון)

הצנזור טען כי ברנרד ג'וזף פנה בתחילת השבוע מספר פעמים לצנזורה והגיש לה לאישור את הכתבה. כתב ה„איוונינג סטאנדארד" נענה בשלילה, כמו יתר הכתבים הזרים והמקומיים. אולם למרות זאת העביר את הידיעה לעתונו בבריטניה שמיהר לפרסם אותה בתחילת השבוע. פירסום זה בלונדון גרר אחריו את הפירסומים בארץ אתמול ושלשום.

קובלנת העתונים הישראלים

כתבנו הצבאי מציין כי בחודשים האחרונים פנו מספר עתונאים ישראלים לצנזורה וטענו כי בעוד הם כבולים להסכם הצנזורה האוסרת מעת לעת לפרסם ידיעות בנושאי בטחון, הרי שהכתבים הזרים נהנים מהרלפות של מדינאים ומפרסמים אותם בעתוניהם בחו"ל, תוך עקיפת הצנזורה. לפיכך, התכנסו לפני כשלושה שבועות לישיבה מיוחדת הצנזור הצבאי הראשי, דובר צה"ל, יועצי התקשורת של שמיר, רבין ופרס, ומנהל לשכת העתונות הממשלתית ודנו מחדש בנושא כתבי החוץ בישראל.

מכתב אזהרה

לפני שבועיים קיבלו כל הכתבים הזרים השוהים בישראל מכתב אזהרה בו הוזכרה להם מחוייבותם להגיש לאישור מוקדם של הצנזורה הצבאית כל ידיעה בנושא בטחוני. עוד יצויין כי בסמכותו של הצנזור הצבאי הראשי (בתיאום עם לשכת העתונות הממשלתית) לשלול את כתב האמנתו של כתב זר בישראל ולבקש ממנו לעזוב את הארץ באם עבר על חוק הצנזורה. אולם, מאז קום המדינה מומשה זכות זאת לא יותר משלוש פעמים.

צווי גירוש לכתבים

משרד הבטחון וצה"ל בסיוע גורמים משפטיים בודקים בימים אלו גם את האפשרות החוקית להוציא צווי גירוש מהארץ, כנגד כתבים זרים שיפרו להבא את חוקי הצנזורה של המדינה.

אם תמצא האפשרות החוקית ויוחלט להפעיל אותה, לא תתחשב מערכת הבטחון במעמד הרשת או העתונות הזרה בישראל או במוניטין האישי של הכתב בו מדובר.

אנו משתתפים באבלם של חברינו צביה ועליו
במות
אביהם
תנחומים למשפחה
ההלויה בשעה 15.00 במושב בית עזרא
קיבוץ משמר העמק

במלאת שלושים
לפטירתו של חברנו היקר
יגאל מינצר ז"ל
יתקיים ערב לזכרו
במוצ"ש 27.12.86 כ"ה כסלו תשמ"ז בשעה 21.00
בחדר האוכל של קיבוץ מזרע
חבריו וידידיו מוזמנים
המשפחה
וקיבוץ מזרע

שגריר ישראל ברומא נתבקש להבהיר „חטיפת ועננו"

(המשך מעמוד ראשון)

קראקסי: מבררים הפרשה

ראש ממשלת איטליה בטינו קראקסי אמר אתמול כי איטליה תדרוש „תשובות משביעות רצון" מישראל על שאלות הקשורות במרדכי ועננו, הטוען כי נחטף ברומא.

קראקסי אמר כי יש סיבות לחשוד שוענונו נלכד באיטליה, והוסיף כי עד כה השיבה ישראל ב„אין תגובה" על בקשות איטלקיות למידע, „דבר שהוא כשלעצמו משמעותי".

דוברים של השירות החשאי האיטלקי אמרו, כי אין להם ידיעות על חטיפתו של ועננו ברומא.

בתשובה על שאלה במסיבת עיתונאים, אמר קראקסי כי איטליה מנסה להבין מה יכול היה להתרחש. „אנו מנסים להבין קצת יותר טוב... איזו סיבה יכלה להיות לאדם זה לא להגיד את אמת... איזו סיבה יכלה להיות לו לשקר. לכן אפשר להניח, לחשוד כי אכן הדברים התרחשו כך," אמר קראקסי. בהוסיפו כי הממשלה נוקטת צעדים כדי לברר את האמת בפרשה זו.

„עד עכשיו לא קיבלנו תשובה מניחה את הדעת מהישראלים. אנו נדרוש כי תשובה כזאת תסופק לנו," הדגיש קראקסי.

בתשובה על שאלה אחרת אמר קראקסי כי איטליה איננה יודעת אם אכן נחטף ועננו בתחומה. אם כי יש סיבות לחשוד בכך. הוא הדגיש כי איטליה לא היתה שותפה בפרשה זו.

(ע"ר)

כהנא „יחקר — כשיתפנה..."

משטרת ירושלים זימנה אתמול את ח"כ מאיר כהנא לחקירה במטה המרחב במגרש הרוסים, על התבטאויותיו האחרונות בזכות הקמת מחתרת יהודית חדשה. עוזריו של כהנא מסרו כי הוא מוכן להחקר אך הדבר לא יצא כנראה לפועל היום, בשל התחייבויות קודמות. יצויין כי במסיבת עתונאים שקיים כהנא במשרדי תנועתו ביום ב' הוא חזר על עמדתו בזכות מחתרת יהודית חדשה.

(עתים)

פרס: אינני קורא בכף־יד

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

„אני לא קורא בכף יד, אני משאיר זאת למגידי עתידות" כך אמר אתמול שר־החוץ שמעון פרס בתשובה לשאלת כתבים, אם הפרטים שכתב מוטי ועננו על כף ידו — נכונים. פרס דיבר במהלך סיור שערך בישובי הר ערבה.

פרס התבקש להתייחס לפרשת ועננו, עוד לפני שפורסמה הידיעה על מסיבת העיתונאים שקיים אצל ראש־ממשלת איטליה, בטינו קראקסי. „עד עכשיו העיתונות היא שביקשה הבהרות בשם איטליה", אמר פרס. „האי־טלקים עצמם — לא ביקשו".

העיתונאים דורשים הגנת המשטרה

אגודת העיתונאים בירושלים גינתה את הפגיעה בצוות הטלוויזיה הישראלית שהותקף במהלך צילומי כתבה ביום ו' בישיבת התפוצות בעיר העתיקה. בעקבות התקיפה נפגע הצלם פטר כהן, ואצבעו נשברה. האגודה הפנתה תשומת לב המשטרה כי מוטלת עליה החובה למצוא את הבריונים ולהעמידם לדין וכי על המשטרה להבטיח כי כל עיתונאי יוכל לבצע את עבודתו ולדווח נאמנה לקוראים. (עתים)

נציגי ברית וארשה ערכו דיון מיוחד על המזה"ת

מוסקווה. — פקידים בכירים ממשרדי החוץ של המדינות החברות בברית וארשה, נפגשו אתמול ושלשום במוסקווה ודנו במצב במזה"ת.

סוכנות „טאס" מסרה אמש, כי בשיחות „הושם דגש על החשיבות שבכינוסה של ועידה בינלאומית למזה"ת בהקדם האפשרי, והודגש הצורך בהקמת וועדה מכינה לקראת מטרה זו".

(ע"צ)

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
חמען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

עמירם ניר גרם לרייגן לשנות דעתו ולאשר משלוחי הנשק

קובע ה„ניו־יורק טיימס" בניתוח השתלשלות פרשת אירן ■ ישראל ומדינות אחרות נזהרות משיתוף פעולה עם ארה"ב מחשש חשיפה פומבית

מאת דליה רמאל, וזאב בליצר, כתבנו בארה"ב

וואשינגטון. — בסוף דצמבר אשתקד הגיע יועץ רה"מ פרס, עמירם ניר לוושינגטון ועמו בשורה למשלוח נשק נוסף. אחד לבד, יביא לשחרורם של בני־הערובה בלבנון ויפתח קשר עם עתונים בטהרן. בעקבות הבשורה, שינה הנשיא ריגן דעתו והנשק נשלח בעבור חודשיים. בני־הערובה לא שוחררו, ובכך התפתח דגם־התרחשויות שחזר ונשנה. לאחר מכן — כך מתאר אתמול ה„ניו־יורק טיימס" את השתלשלות העניינים בפרשת אירן — „קונטראס". כפי שמתברר מעדויות בקונגרס וראיונות עם אישים בממשל ומחוצה לו, בימים האחרונים.

העיתון כותב, שבדצמבר 1985 נפגש ניר עם ראש הC.I.A. קייסי והבטיח לו, שהבעיות הלוגיסטיות שעיכבו את המשלוחים במהלך אותה שנה נפתרו, עם סילוקם של סוחרי־הנשק והפקידים הישראליים שעסקו בהם קודם.

ב־17 בינואר 1986, בתמיכתו של היועץ החדש לבטחון לאומי, פוינדקסטר, שינה הנשיא דעתו וחתם על הוראת אישור למשלוחים. כתוצאה מכך ביצע הממשל, או הסכים לביצוע, ששה משלוחי־נשק לאירן ושלושה בני־ערובה שוחררו.

הבית הלבן דחה אתמול את הרעיון להעניק חנינה־מראש ליועץ לשעבר לבטחון לאומי ג'ון פוינדקסטר וסגנו אוליבר נורת. דובר הבית־הלבן אמר, ש„חסינות מוגבלת היא הדרך הנכונה".

וועדת המודיעין של הסנט דחתה בקשתו של הנשיא לחסינות וחברים בה הפגינו דעתם שמוקדם מדי לעשות כן, לפני שהתובע המיוחד הספיק לבדוק את הראיות הקיימות.

ספרקס אמר, שהנשיא דבק באמונתו, שעל פוינדקסטר ונורת להתייצב בפני הקונגרס, למסור את הידוע להם ולספק את התשובות לקונגרס ולציבור. „הנשיא עדיין מאמין שבידי שני אנשים אלה המפתח לפתרון העניין". אמר. הדובר גם העריך, שאין סיכוי רב שהנשיא עצמו יעיד בפני הקונגרס.

מקורות ישראליים אמרו, כי הודעה פומבית של הממשל על שיתוף הפעולה החשאי של ישראל עם ארה"ב עלולה להביך את ממשלת ישראל ולגרום למתיחות ביחסיה עם ארה"ב.

כבר עתה הם אמרו, מתחילות ישראל ומדינות אחרות להיזהר יותר ויותר משתוף פעולה עם ארה"ב בפעולות רגישות, מחשש לחשיפה פומבית שלהן.

קבוצת צעירים משכונות גבעת שאול בירושלים הפגינה אתמול אחר הצהריים ליד המתנ"ס השכונתי נגד מה שהם מכנים „ההתפשטות החרדית בשכונה". בתצלום: תושבת השכונה מסלקת צמיג מפתח ביתה (תצלום: ישראלי)

רבין מדווח על מימדי ההשתמטות

16 אלף אברכים בגילאי הגיוס „ממיתים עצמם באוהלה של תורה"

מאת יצחק ישור, כתבנו בכנסת

ישנם בנים של קציני דת המשרתים אמנם בצה"ל אך גם הם, כמו אבותיהם לא עברו אימונים ולא שירתו ביחידה כלשהי פרט לרבנות הצבאית — אמר אתמול שר הבטחון רבין בישיבתה של ועדת החוץ והבטחון.

השר אמר את הדברים בעקבות פרסומים לפיהם קרוב ל־40 אחוזים מקציני הדת „הוצנחו" לצה"ל ולא שירתו ביחידה סדירה ולא כל שכן יחידה קרבית. רבין דיווח לוועדה על קיומם של 15־16 אלף בחורי ישיבה בגיל הגיוס (18־19), שאינם משרתים. לשאלות ח"כים ענה שר הבטחון שבעניין גיוסם של בחורי ישיבות לצה"ל הוא פועל על פי החוק ועל פי החלטות הממשלה. את דעתי לא אומר הבהיר רבין והוסיף: אם ח"כים רוצים לשנות את החוק, שישנו אותו.

הרב מנחם הכהן, כינה את בחורי הישיבה הללו „משתמטי גיוס". זוהי קבוצה גדולה של צעירים שעוסקת בהטפה ומנסה להסביר עד כמה צה"ל אינו מבטא כל ערך יהודי. ח"כ בן אליעזר (עבודה), קרא לשר הבטחון למצוא לבחורים אלה שירות חילופי.

בתום הדיון בסעיף זה החליטה הוועדה להקים וועדת משנה אשר תנסה למצוא פתרון לשירותם הצבאי של בחורי הישיבה המשתמטים.

„אני מרוצה מאוד ואסיר תודה" אמר סחארוב בהגיעו למוסקווה

מוסקווה. — חתן פרס נובל לשלום אנדריי סחארוב חזר אתמול למוסקווה, לאחר כמעט 7 שנים של גלות סנימית, והודה לעמיתיו המדענים, למשפחתו בחו"ל ולדעת הקהל העולמית על שפעלו למען שחרורו.

„כמובן, אני מרוצה מאוד, מרוצה מאוד", אמר סחארוב לעתונאים מערביים שצרו עליו בבואו ברכבת לתחנת יארוסלבאסקי, מהעיר גורקי, השוכנת 400 ק"מ ממזרח לבירה.

„הדבר נתאפשר הודות למליצי יושר בינלאומיים, מדענים, מדינאים ואישי ציבור. ידידים. „ילדי אשתי", אמר פיסיקאי־הגרעין בן ה־65, שזכה ב־1975 בפרס נובל לשלום.

כשהוא מוקף עשרות כתבים ואנשי טלוויזיה זרים קרא סחרוב לשחרורם של כל האסירים הפוליטיים הסובייטיים ול„צעדים מכריעים כדי לשים קץ לטרגדיה באפגניסטן".

על ההיבט הקשה ביותר של גלותו אמר: „זו הבדידות... פעם אספתי אשה עם ילד כדי לתת להם טרמפ, ואנשי המשטרה גררו אותם מהמכונית והפחידו אותם מאוד. אותו דבר אירע לגבי אשה קשישה, אשה מסכנה וחולה שניצבה בשולי כביש, וכאשר אספתי אותה למכוניתי, הם גררו אותה בכוח. לא יכולתי לעשות דבר כדי לעזור לה".

במשך מדיניותו של גורבאצ'וב בעניין גילוי־לב ציבורי („גלאסנוסט") אמר: „גלאסנוסט איננו כות גדול".

(ע"ר, ע"צ)

סחארוב משוחח עם עתונאים בהגיעו לתחנת הרכבת במוסקווה (תצלום אי. פי)

מברק ברכה מהכנסת

מברק ברכה נשלח אתמול מבניין הכנסת בירושלים — לאנדריי סחרוב השב למוסקבה. „אנחנו מברכים אותך ליום צאתך מהגלות — ולשובך לחיק המשפחה והמדע

סיקור נרחב ביוון לביקורו של שגריר ישראל בפרלמנט היווני

מאת ז'אן כהן, אתונה

שגריר ישראל ביוון משה גלבוע ביקר אתמול אצל יו"ר הפרלמנט היווני ייניס אלברס. בפרלמנט, על פי הזמנתו. ומסר לו הזמנה לבקר בישראל בראש משלחת פרלמנטרית יוונית.

ההזמנה ניתנה בשם שלמה הלל יו"ר הכנסת. אלברס קיבל את ההזמנה ואמר שיבקר בחודש מאי 1987. יו"ר הפרלמנט היווני נחשב למקורבו של ראש ממשלת יוון אנדריאס פפנדראו, ועל כן מייחסים כאן חשיבות לביקורו.

בשיחה עם כתבנו אמר גלבוע „שהוא רואה בביקור זה חשיבות מיוחדת ליחסי שני העמים".

משקיפים דיפלומטיים אומרים שעצם העובדה שיוונים נתנו פרסום כה רחב ברדיו ובטלויזיה להזמנה, מראה שהיוונים אמנם מנסים לשפר את היחסים עם ישראל. ביקור המשלחת היוונית יהיה הביקור הראשון מסוג זה בישראל מאז קום המדינה.

שפירא מתרץ האי אמון: אני כפוף לחוקי התורה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בכנסת

„אני כפוף לתורתנו הקדושה ושום הסכם לא יכפה עלי לנהוג נגד התורה" — הסביר אמש יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא את הצבעת הנגד שלו נגד הממשלה במסגרת הצבעת האי אימון של סיעת פא"י.

שפירא סיפר כי כיו"ר ותיק של הקואליציה במשך ארבע שנים בקדנציה הקודמת הוא רכש בקיאות רבה בדרך שבה פועלת מכונה משומנת זו.

„לא היה ספק בליבי שהממשלה לא תפול ולא היססתי על כן להרים ידי נגדה. אם יהודי כמוני לא ימחה על חלול השבת — מי יעשה זאת".

ח"כ ורדיגר הציע להביע אי אמון בממשלה על כך שהיא תורמת תרומה מכרעת לרמיסת השבת בארץ הקודש.

בדבריו ציין ורדיגר את האבסורד בכך שבכל הדורות, היהודים הוכיחו מסירות נפש למען קדושת השבת ושמירתה ואילו לאחר אלפיים שנות גלות קשה ומושפלת, תוך שמירת השבת לפי דקדוקיה וחוקיה נהפכה הקערה על פיה והשבת במדינה היהודית נרמסת בראש כל חוצות.

מחסן נטפים—חצרים
יהיה סגור
בין התאריכים
29.12.86 — 1.1.87
לרגל ספירת מלאי

קיבוץ יחיעם מודיע על שינוי מספרי הטלפון
להלן מס' הטלפונים החדשים החל מיום חמישי 25.12.86
מרכזיה ושדות לילה........04־856811
מרפאה..............04־856000
חדר־אוכל............04־856023
הנה"ח..............04־856036
מרכז המשק..........04־856033
מילדם..............04־856060
מעדני יחיעם..........04־856070
מעדני יחיעם (הזמנות)....04־856071
...........04־929331, 04־920437
ניתן לחייג ישיר לבתי החברים
תודתנו נתונה לחברת בזק, למהנדס האיזור
מר יהודה פרקש ולחברת תדיראן

מחר — כנס חירום נגד התוכנית החדשה

קיסר: העשירונים העליונים יחיו במערב; רוב האוכלוסיה — באפריקה

מאת כתבנו לענייני עבודה וא. שילוני

מטה המאבק של האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות ברשות חיים הברפלד, החליט אתמול בישיבתו לקיים מחר כנס חירום רב משתתפים נגד התוכנית הכלכלית המוצעת, ובו יידונו הצעדים שיינקטו נגד הממשלה אם תדבק במגמות התכנית.

בכנס השתתפו ראשי איגודים והסתדרויות מקצועיות, מזכירי מועצות פועלים, ראשי ועדי עובדים גדולים במשק, ונציגי מגזרים שונים: „נעמת", „העובדת השכירה", ארגוני צרכנים וגימלאים.

הברפלד הבהיר כי גם לאחר החלטות הממשלה אין בידי ההסתדרות ערובות של ממש שהתכנית הכלכלית שגובשה על ידי שר האוצר לא תוגשם הלכה למעשה. ומכאן, לדבריו, מתחייבת היערכות ארגונית אופרטיבית מיידית על בסיס כלל ארצי שתקיף את כל הארגונים והגופים העלולים להיפגע מהתכנית במתכונתה הנוכחית ולהיאבק בכל האמצעים לביטולה לאלתר.

קיסר: לא „פקידי האוצר"

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר הגיב אתמול לראשונה על החלטת הממשלה שלא לאשר את התוכנית הכלכלית שהגיש שר-האוצר, אלא לפתוח בהידברות עם ההסתדרות והמעסיקים על תכנית כלכלית כוללת ומתוקנת בצוותי עבודה משותפים. ביום עיון למבקרים הפנימיים במערכת ההסתדרותית שהתקיים בביה"ס לפעילים בתל-אביב, אמר: „שמענו את החלטת הממשלה שנתקבלה לאחר דיון ארוך וממצה בתוכנית האוצר ואין לנו בשלב הנוכחי, אלא לומר שהממשלה אזרה עוז ואומץ להודות שלא זו התוכנית הראויה והרצויה לעם בעת הזאת."

להלן ניתח קיסר בהרחבה את מגרעותיה של התוכנית המוצעת ע"י האוצר ואמר, כי התוכנית במתכונתה אינה משרתת כלל ועיקר את היעדים והמטרות — שגם ההסתדרות נכונה להיות שותפה להם — ליצוב המשק, להורדת האינפלציה, להמשך תנופת הצמיחה ולהבטחת תעסוקה.

עם זאת הזהיר קיסר מפני היתפסות לשאננות נוכח החלטת הממשלה מאתמול ואמר: „הכרזות סכסוכי העבודה והצעדים הארגוניים שתנקוט בהם ההסתדרות עדיין שרירים וקיימים ומעוגנים בחוק, וחלילה לנו להתפרק ולפזר את הגייסות שערוכים לפעולה בשטח." שהרי לצערנו ישנם כמה שרים בממשלה שעל פי השקפת עולמם שמקורותיה מפלגתיים מובהקים — ייטב עם העם אם יתאפשר לעשירונים העליונים לחיות ברמה מערבית, ולרוב האוכלוסיה ברמה אפריקנית..."

קיסר חייב את המגמה לרפורמה במיסוי, אמנם שלא על חשבון ביטול זכויות מוקנות ופטורים מעוגנים בחוק ובהסכמים, אך הטעים שרפורמה כזו מקובל שתיעשה על בסיס בחינת כל ההיבטים וההשלכות בוועדה ציבורית, כפי שנעשתה בעבר, ולא בידי „פקידי האוצר".

גם האגף לבטחון סוציאלי הביע אתמול בישיבתו התנגדות נחרצת להצעות בתוכנית הכלכלית החדשה.

סכסוכים ראשונים

3 שעות הוראה שבועיות בכל כיתה יפוחתו אם תבוצע הצעת האוצר לקצץ עוד כ-30 מיליון שקל מתקציב משרד החינוך ולא לפצותו בסך כ-16 מיליון שקל על הגידול הטבעי הצפוי באוכלוסיית התלמידים. כתוצאה מכך יישלחו התלמידים לבתיהם הן בכיתות הנמוכות והן בכיתות הגבוהות, לפחות פעמיים-שלוש בשבוע, כבר בשעה 11 לפני הצהריים.

נבון יפעל בוועדת השרים לחקיקה בעד ביטול הצנזורה

בוועדת החינוך קיים רוב גדול בעד הביטול

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שר החינוך והתרבות המתנגד לצנזורה יפעל בקרוב בוועדת השרים לענייני חקיקה בעד ביטולה — הודיע אתמול מנהל האגף לתרבות אבנר שלו בישיבתה של ועדת החינוך והתרבות.

יו"ר הוועדה נחמן רז הודיע, כי בוועדת החינוך ישנו רוב גדול בעד ביטול הצנזורה וכל חברי הוועדה למעט יעקב יוסף (ש"ס) יתמכו בביטול.

יו"ר המועצה לבקורת סרטים ומחזות יוסטמן, אמר שלצנזורה יש תפקיד של הגנה על המציגים. שולמית אלוני אמרה שחברי הצנזורה אינם 12 המופלאים, היכולים לקבוע מה מותר ומה אסור לאדם מבוגר לראות.

עודד קוטלר קרא ליוסטמן להתפטר. השחקן דורון תבורי הניח על שולחן הוועדה חתימות של 1200 צופי הצגות, הקוראות לביטול הצנזורה.

מתי פלד אמר שאפילו תבוטל הצנזורה יישאר בתוקפו חוק הגנה לשעת חירום אשר מקנה לכל שר סמכות לאסור פרסום הצגה, ספר, סרט ומאמר בעיתון.

דרוזי שערק מצה"ל: הייתי חייל סורי ... בגילגול הקודם

„אני מאמין בגילגול נשמות. בגילגול הקודם הייתי חייל סורי, וטנק ישראלי דרס אותי למוות בשדה הקרב ברמת הגולן. בעקבות חוויה זו ערקתי מיחידתי בצה"ל, ערב מבצע ליטני, וישבתי שמונה שנים בבית ולא עשיתי כלום".

טענה זו השמיע אתמול חייל דרוזי, שערק מצה"ל, בעת שהובא לדין בבית הדין הצבאי צפון. הנאשם, מוהאנא נייף סלאמן, בן 28, משפרעם, הורשע על פי הודאתו בהעדרות משירות צה"ל מאז ינואר 1979. במחצית אוקטובר השנה הסגיר את עצמו לידי המשטרה הצבאית, בהתערבות של קצין דרוזי בכיר. „יש לי סיוט ופחד מטנקים מאז גיל הילדות. פחדתי לעבור עוד פעם את חוויית הדריסה על ידי הטנק מהגילגול הקודם. פחדתי שיחזירו אותי לשרת בצה"ל במקום שיש טנקים ונשק", אמר הנאשם, בציינו כי במשך 8 שנים הסתגר בביתו ולא עשה דבר. „סבלתי קשות והרסתי את עתידי", הוסיף.

הנאשם, אשר הספיק בשעתו לשרת בצה"ל שלושה שבועות בלבד במטבח, אמר בתשובה לשאלת אב בית הדין, סגן אלוף משה גינות, כי הוא מוכן לשרת בצה"ל אפילו 5 שנים בעזרה לחולים במרפאות ובבתי חולים.

סניגורו, עו"ד יעקב ליטמן, טען כי הנאשם סובל מטראומה הרודפת אותו וגורמת לו לחרדה מנשק וטנקים.

מתן גזר הדין נדחה לסוף חודש דצמבר.

(עתים)

בכנס מוניציפלי של מפ"ם

„התוכנית אנטי חברתית ואנטי פועלית"

„במדיניות הכלכלית החדשה, לפי תוכנית הרפורמה של שר האוצר משה נסים, אין נסים. זו מדיניות אנטי-חברתית, אנטי-מוסרית ואנטי-פועלית. מפ"ם מתנגדת לה ותיאבק נגדה" — כך נאמר בהחלטת כנס מוניציפאלי של פעילי מפ"ם ונציגיה ברשויות מקומיות בצפון הארץ, שהתקיים אתמול במתנ"ס טירת הכרמל בראשותו של רכז המחלקה המוניציפאלית יוסי מרציאנו.

חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם ציין חשיבותה של התוכנית הכלכלית הנגדית של מפ"ם, בקווים הכלליים, שכן מדובר במדיניות חדשה של הממשלה שבה הפועל הוא המקופח העיקרי הן על-ידי השלטון המרכזי, על-ידי הפחתת שירותים מוניציפאליים וגזירות מיסוי שונות, ועל-ידי השלטון המקומי — על-ידי העלאת המסים העירוניים בהרבה מעבר לעליית המדד השנתי.

ולדי מורג, מזכיר מחלקת הארגון במרכזו אמר שהשפעת מפ"ם בכנסת ובממשלה עוברת דרך הרשויות המקומיות. הוא קרא לנציגי מפ"ם ברשויות המקומיות לרווח לסניפי המפלגה שלהם על פעלם ולקבל ייעוץ והכוונה מהסניפים.

לובלסקי בעד היטל בריאות פרוגרסיבי

האמצעי היעיל למימון רפואה מונעת הוא היטל בריאות פרוגרסיבי שיושת על כל האוכלוסיה, אמרה אתמול מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי. מאירגון הביעה התנגדות לתשלום בעד ביקור אצל רופא ויצאה גם נגד התכנית להפחית את תקציב מערכת הבריאות ב-48 מיליון ש"ח.

היא דיברה במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב, שבמהלכה הושמעו דעות שונות של הגשת שירותי בריאות לאוכלוסיה. פרופ' לאון אפשטיין, מנהל המחלקה לבריאות המשפחה והקהילה בפקולטה לרפואה בטכניון ובקופת חולים הכללית, אמר בראשית דבריו, כי יותר בנות ישראליות מתחילות לעשן מאשר בנים. נשים ערביות מעשנות כמו נשים באוכלוסיה היהודית. לנושא זה משמעות לגבי נשים, ובעיקר נשים הרות.

הרמטכ"ל, בסיור ברצועת הבטחון:

הסורים בבקעת הלבנון אינם מסכנים את הבטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„הנוכחות של הסורים בעמדותיהם הנוכחיות בבקעת לבנון איננה מסכנת את רצועת הבטחון" אמר אתמול הרמטכ"ל רב-אלוף משה לוי, במהלך סיורו בגזרה המזרחית של רצועת הבטחון.

„איני חושב שהסורים מסוגלים לפגוע ברצועת הבטחון, כי הם מוטרדים בבעיות חשובות יותר שיש להם בלבנון מאשר בהימצאות ישראל בתוך הרצועה" אמר הרמטכ"ל. לדעת הרמטכ"ל, אירגון חיזבאללה התחזק כתוצאה מן הקרבות בין הפלשתינאים והשיעים בדרום לבנון אך הוא סבור שיתכן מאוד שמדובר במצב חולף". אי אפשר לדבר על „קווים אדומים", כי מה שקובע הוא המדיניות הכוללת שלנו", אמר.

הרמטכ"ל שיבח את תרומתו של צד"ל לשמירה על השקט בדרום לבנון. לדבריו, למרות הקשיים שעברו השנה על חייליו של לחאד, הם הצליחו לעמוד בכל המשימות כדי לשמור על בטחון תושבי רצועת הבטחון. הרמטכ"ל נפגש עם נכבדים בדרום לבנון ואיחל להם שנה טובה. כן הוא נפגש גם עם קציני צד"ל ומפקדו הגנרל לחאד וסייר עימו במוצבי צד"ל בגזרה המזרחית.

במהלך סיורו צפה אתמול הרמטכ"ל בתרגיל של עוצבת גולני. הוא אמר שאין היום בעייה של חתימה נוספת של קצינים בחטיבה, שם נפתרה הבעייה והיום חוזרים קצינים לחתום קבע כבעבר. הרמטכ"ל מקווה שהדבר יהיה גם ביתר יחידות של צה"ל.

עם אלמנת חדד

הרמטכ"ל קיים אתמול מפגש מרגש עם אלמנתו של רב-סרן חדד תרז בביתה שבקליעה. אלמנתו של חדד, נרגשת, הדגישה כמה חשוב לה שהרמטכ"ל לא שכח את ידידיו בעבר ובא לבקרה גם היום.

„ימין ושמאל" — על גבריאל שטרן

„הלווייתו היתה ירושלמית מאוד. כמוהו. טדי קולק היה שם בין המתאבלים. חבר הכנסת צ'רלי ביטון הפנתר מרק"ח — ומהעבר השני ח"כ שבואלי, הפנפין הידוע. מותיקי תנועת החרות. והיו כל מי שביניהם: אנשי מפ"ם, כמובן, ואנשי המפד"ל. ביניהם רבנים רפורמיים. היה נזיר פרנציסקני בגלימה חומה; כהן דת לותרני, צלב זהב קטן על דש מקטורנו. נציג הפטריארכיה הארמנית, מצנפת שחורה לראשו. הוא הביא זר בשם הפטריארך. רק בירושלים יש הלוויות כאלה — ולא רבות, כי אין רבים כגבריאל שטרן אוהב אלוהים ואדם, רודף שלום."

בתיאור זה נפתחת תוכנית הרדיו המיוחדת לגבריאל שטרן הקרויה: „על המרפסת של מוסה הג'ינג'י". כשם ספרו של שטרן שיצא זה עתה לאור. בתוכנית משתתפים: תום שגב, יצחק שור, יצחק טאוב, האב מרסל דיבואה, אברהם טלויק, פרופ' שמואל אטינגר וכמובן — מוסה הג'ינג'י. מדבריהם עולה דמותו הססגונית של גבריאל שטרן מי שהיה במשך שנים רבות כתבו המדיני של „על המשמר", ודמות ירושלים שלו. עורכה — אורה ארזון. התוכנית תשודר במוצאי-שבת 3.1.87 בשעה 22.00 ברשת א'.

אורך 3 מטר; משקל 22 ק"ג, ועוד נוסע לתחרות. הכינו אותו ב„ריכרד לוי", לציון 50 שנות נקניקים ובשרים. וישלחו אותו לתחרות „הנקניק הארוך בעולם", כדי שיירשם בספר השיאים של גינס. ללא ספק, הוא מעורר תאוות-בשרים...

כל העולם במה...

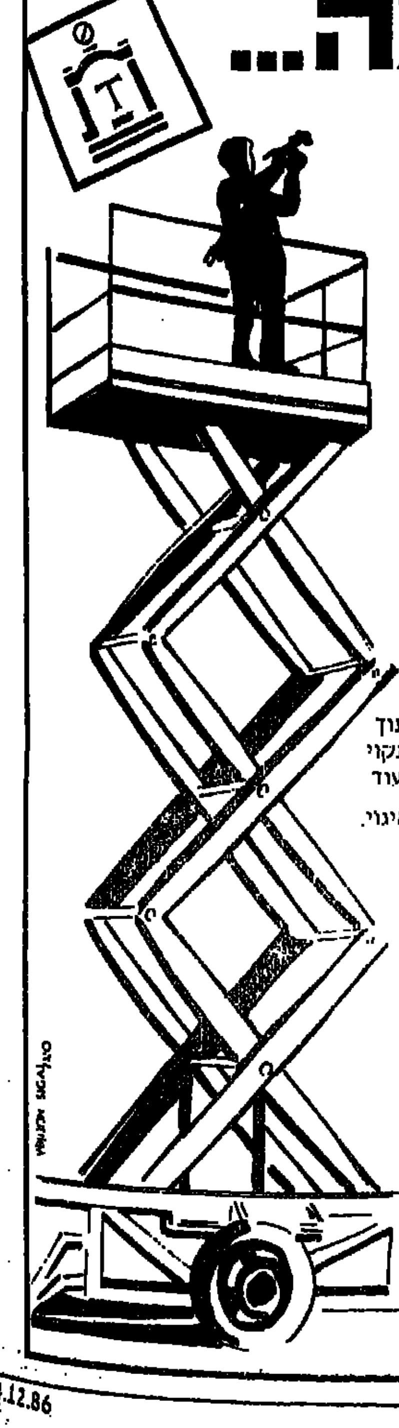

במת הרמה ניידת

לביצוע עבודות בגובה עד 9 מ'.

ניתן לייצר דגמים לפי הזמנת הלקוח

מתאימה לעבודות חשמל ואינסטלציה, ריתוך צביעה, טייחות, נקוי קונסטרוקציות ועוד

קלה בניידות והיגוי.

מוצרי רתבן

אמנות האפשר

מאת קאסם זייד

מועצת פועלי נצרת, מאז הבחירות האחרונות טרם הצליחה להקים קואליציה. פועלת בהצלחה על פי אמנות האפשר, היא מנהלת את מאבקו של ציבור הפועלים בעיר במסירות ובנאמנות.

מועצת פועלי נצרת מנהלת את מאבקו של ציבור הפועלים בעיר, בתנאים של חוסר שוויון מצד ההסתדרות כלפי חבריה הערביים

בית פרנק סינטרה — ביתה של מועצת הפועלים בעיר, רוחש תמיד פעילות. מאות פועלים ממלאים את משרדי המועצה והם זוכים לטיפול חברי ולבבי. מזכיר מועצת הפועלים מוחמד אבו-אחמד, וחבר העובדים, לוקחים את העניינים ברצינות. הם מתייחסים אל הפועלים כאל בני-משפחתם ומטפלים בהם בחום ובאהבה.

עובדי המועצה חרתו על דגלם לנהל את המאבק של העובדים בעקשנות וללא משוא-פנים. הם ממצים את כל האפשרויות העומדות לרשותם ואולי אף מעבר לזה.

לא אחת, קיימה מועצת פועלי נצרת הפגנות נגד התייקרויות ועוולות שנגרמים לציבור העובדים מהעיר ומכפרי הסביבה. על רקע מיעוט מקומות העבודה בתחום שיפוטה של מועצת פועלי נצרת היא מחפשת מקומות עבודה חדשים ושומרת על המקומות הקיימים. המועצה מציפה את המשרדים הממשלתיים ואת ועד-הפועל של ההסתדרות בדרישות לשיפור מצב העובדים בעיר. לא עובר שבוע שמועצת הפועלים אינה משגרת מכתבים למשרדים הנוגעים בדבר ותובעת לתקן עיוותים הנגרמים לציבור הפועלים בעיר. היא אינה מסתירה את דאגתה מהמצב הקשה הפוקד את ציבור הפועלים.

עשרות ק"מ ממקום המגורים

באחרונה מנהלת מועצת הפועלים את מאבקם של הפועלים החקלאיים ובעקיבות. מזכיר אגודת הפועלים החקלאיים במועצת הפועלים, מונטו זועבי (מפ"ם), הנתמך על-ידי מזכיר מועצת הפועלים, הגיש בשם הפועלים החקלאיים תביעה לבית הדין לעבודה בה הוא ערער על החלטת שירות התעסוקה לרשום קבוצת פועלים מובטלים כסרבני עבודה בשל סירובם לעבוד באזור נתניה, המרוחק כ-70 ק"מ מאזור מגוריהם. על אף החלטת בית-הדין הארצי לעבודה, לחייב את המובטלים מנצרת להיענות להחלטת שירות התעסוקה, מזכירות מועצת הפועלים לא אמרה נואש. מזכיר המועצה ומזכיר אגודת הפועלים החקלאיים פנו בתזכיר לכל הסיעות בכנסת, בו הם מבקשים ליזום תיקון לחוק בצורה שתפטור את הפועלים לציית להוראות שירות התעסוקה ולעבוד במקום המרוחק יותר מ-40 ק"מ ממקום מגוריהם. בתזכיר הם מבקשים גם לתקן את חוק הבטחת ההכנסה המחייב את המובטלת להירשם גם היא בשירות התעסוקה כמובטלת. אנשי מועצת פועלי נצרת טוענים, שהדבר מנוגד למסורת הערבית, דבר השולל מהפועלים הערביים את האפשרות לזכות בהבטחת הכנסה.

חוסר תיעוש

מועצת פועלי נצרת נמצאת בקשר מתמיד עם משרד העבודה והרווחה ותובעת ללא לאות לשפר את מצב התעסוקה בעיר. בתזכירים ששיגר לנוגעים בדבר, מזהיר מזכיר מועצת הפועלים שהאבטלה הגדולה והולכת עלולה לגרום להקצנה ולמעשי ונדליזם.

בהזדמנויות רבות לא היסס מזכיר מועצת הפועלים למתוח ביקורת על המדיניות הכלכלית של הממשלה. עוד בימי ממשלתו של שמעון פרס, לא נרתע אבו אחמד מלמתוח ביקורת עליה. הוא אף דרש חד-משמעית מהנהלת מפלגת העבודה להתנגד למדיניות הכלכלית, שלדעתו מרוששת את העניים ומעשירה את העשירים.

אנשי מועצת פועלי נצרת אינם נרתעים גם מלבקר את מדיניות ההסתדרות ברחוב הערבי בכלל ובעיר נצרת בפרט. יותר מפעם אחת דרש מזכיר מועצת הפועלים ממזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, להנהיג מדיניות שוויונית כלפי החברים הערביים. הוא אינו מסתיר את אי-שביעות רצונו מאי-תיעוש נצרת. אבו אחמד דורש בראש וראשונה מחברת העובדים תגלה יוזמה ותקים מפעלים בנצרת כפי שנהוג לכך בישובים היהודיים. על אף שאבו אחמד רואה בסניף „המשביר" לצרכן והקו-ראופ שנפתחו בעיר — סנונית המבשרת את האביב — הוא אינו מסתפק בכך. הוא גורס, שהאביב היה צריך לבוא מזמן ושהסנוניות הראשונות הגיעו באיחור רב ואולי בסתיו במקום באביב.

המלצות — בהקפאה

דומה שמאבקה של מועצת פועלי נצרת הוא מאבקם של כל חברי ההסתדרות הערביים. עד כה מאבק זה לא הניב פירות. הפער בין חברי ההסתדרות הערביים ועמיתיהם היהודיים הולך ומתרחב. חברת העובדים, שהיא הזרוע והחשובה ביותר של ההסתדרות, מגלה חוסר מעש ואי-איכפתיות לענייניהם של החברים הערביים. כל הדיבורים על תיעוש הכפר הערבי העלו עד כה חרס. בעוד שאנו שומעים לעתים די קרובות על הקמת מפעלים בעיירות הפיתוח ובישובים יהודיים אחרים. הפועלים הערביים טרם התברכו בהקמת מפעלים בישוביהם. לפני יותר משנתיים הוקם אגף לעניינים ערביים ב„כור". הוכנו תוכניות ועבודות מחקר רבות המצביעות על הצורך בהקמת תעשיה בישובים הערביים. אך המלצות אלה הוכנסו להקפאה עמוקה.

עד כה הוקמו שני פרוייקטים בהון משותף של חברת העובדים ויזמים ערביים פרטיים. חברת „כולוס" לבנייה ומפעל הטחינה באום-אל-פאחם.

חברי ההסתדרות הערביים קיוו, שעם בחירתו של ישראל קיסר תבוא הישועה, אך הם אינם מסתירים את אכזבתם.

צנעא כמשל

השבוע אמר לי פועל מאום-אל-פאחם, שקיסר פועל ברחוב הערבי על פי המימרה „תהרוג אויב אחר ותנוח". כלומר, „לקיסר יש זמן וכנראה ששום דבר לא בוער לו".

אותו פועל הזכיר לי גם משפט מפורסם שאמר ישראל קיסר בביקורו היחיד, ערב הבחירות, באום-אל-פאחם. לדברי אותו פועל אמר קיסר: „צנעא לא קמה ביום אחד". בכך רצה לומר, ששום דבר אינו בוער וכך הוא מתנהג עד עצם היום הזה.

פועלים ערביים רבים הגיבו ספק בכאב ספק בלעג: „נכון שצנעא לא קמה ביום אחד. אבל קיסר שוכח שצנעא לא קמה במאה-העשרים. במאה העשרים האדם המודרני מתמודד עם השעון, כך שלפועלים הערביים אין זמן לחכות עד שההסתדרות תואיל לפתוח מקומות תעסוקה לחבריה הערביים".

חברי ההסתדרות הערבים אינם מרגישים עצמם שווי זכויות, הם חשים שהם חברים בקופת-חולים ולא חברים בהסתדרות. לגביהם, אפילו השירותים שמגישה קופת-חולים אינם מושלמים ואינם עומדים בקנה אחד עם השירותים בישובים היהודיים. הפועלים הערביים כמעט ואינם יודעים ואינם חשים בפעולותיה של עשרות קרנות ההסתדרות. הם אינם נהנים משירותיהן של רוב הקרנות ההסתדרותיות.

לבחור ולא להבחר

בשנים האחרונות החליטה הנהגת ההסתדרות על תוכנית הקרויה שילוב אזורי. זו גורסת שיש לספח את רוב הכפרים הערביים שאין בהם מועצות פועלים וועדי פועלים למועצות פועלים קיימות. לפי התוכנית, ניתנה לחברי ההסתדרות בכפרים הזכות לבחור, אך לא להבחר. חברי ההסתדרות הערביים גילו התנגדות נמרצת להחלטה זו. הם שאלו: כיצד אפשר לשלול מחבר הסתדרות את הזכות להבחר? האם חבר כזה לא ייחשב בעיני הנהגת ההסתדרות לחבר סוג ב'? על פי דרישתם של העובדים הערביים הובא הנושא לדיון מחודש בוועד הפועל. התוכנית תוקנה והוחלט להעניק לחברי ההסתדרות בכפרים שסופחו למועצות הפועלים הקיימות גם את הזכות להבחר.

בשיחות שקיימתי עם פעילי הסתדרות ערביים נאמר לי: „איזה הגיון יש בסיפוחם של כפרים ערביים גדולים, כמו בקעה אל גרביה, כפר קרע ואיקסל, למועצות פועלים בישובים שהם לא גדולים בהרבה מכפרים אלה. האם לא קיימות מועצות פועלים בישובים יהודיים שהם באותו סדר-גודל של הישובים הערביים שסופחו למועצות פועלים קיימות. חמור מזה, חברי ההסתדרות בכפרים שסופחו למועצות פועלים קיימות, אינם זוכים לייצוג הולם. מכל קבוצת כפרים שסופחו מועסק מספר קטן של עובדים ערבים, שאינו עולה ברוב המקרים על עובד אחד.

החברים הערביים של ההסתדרות אינם מרגישים את עצמם כחברים אמיתיים בהסתדרות, הם רואים, שההחלטה ההסטורית, להכריז על ההסתדרות, כהסתדרות כללית של כלל העובדים בישראל, נשארה החלטה על הנייר.

על הנהגת ההסתדרות לתקן מיד את העוול הנגרם לחברים הערביים ולסגור את הפערים בינם לבין עמיתיהם היהודיים. שאם לא כן הדבר יפגע בסולידריות בין העמלים בהסתדרות משני הסקטורים. הוא יפגע גם בשמה של ההסתדרות כאחד הארגונים הפועליים המתקדמים בעולם החופשי.

הזנחה של שנים במיגזר הערבי בפיתוח ובתיעוש. נזכרו שצריך לתקן. (צילום: אנדריה ברוטמן)

פתח של שילוב בחומת הביזיון

מאת אבשלום קווה

„לא אשאר אפילו יום אחד בתפקיד אם לא יהיו לי הסמכויות הדרושות והכוח להזיז דברים" — אומר חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, נוואף

הטיפול ההסתדרותי במיגזר הערבי הוא שערוריה מתמשכת של עשרות שנים. עכשיו התנועה החברתית המפוארת, שנכשלה כישלון חרוץ בשילוב, מנסה למחוק מחיצות. כדי להצליח — הנציג הממונה, נוואף מצאלחה, זקוק ליותר מסבלנות

נוואף מצאלחה

מצאלחה, שזה לא כבר נתמנה לתפקיד סגן יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים.

ההחלטה למנות את מצאלחה לתפקידו החדש נעשתה בד-בבד עם ביטול שתי מחלקות בוועד-הפועל: המחלקה לשילוב, בראשה עמדו יעקב כהן ואחריו ראובן קצב וכן המדור לוועדי עובדים, שמצאלחה ניהל. עם ביטול שני המדורים הצטמצמו התקנים למספר מזערי, וההלה להימחק מחיצה פסיכולוגית המפרידה בין חברי ההסתדרות היהודים לערבים.

מצאלחה רואה עצמו מיועד לעסוק בכל התחומים עליהם ממונה היו"ר, וכמובן, שהדבר ייעשה בהסכמתו. מצאלחה צופה בעיות עם חברים יהודים שיקשה עליהם לעכל את השינוי ואת הצורך להיוועץ בו ולקבל את הכרעותיו. הוא מצפה כי בעבודתו יזכה לא רק לגיבוי של היו"ר הנוכחי גדעון בן-ישראל, אלא של חברי הוועדה המרכזת ושל מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. „אם החברים הערבים יידעו שאני יכול להזיז עניינים, הם יכבדו את ההסתדרות. אם יראו כי רק דון קישוט, תהיה זאת הוכחה נוספת שהשילוב לא עולה יפה ויהיה מקום לגלגוג".

הטיפול ההסתדרותי במיגזר הערבי הוא שערוריה מתמשכת של עשרות שנים. התנועה החברתית המפוארת נכשלה כישלון חרוץ בשילוב. התיעוש של הכפר הערבי הוא ביזיון צורב — 170 אלף חברים ערבים, והיבול: שלוש מועצות פועלים — שפרעם, נצרת, טייבה, עוד שתיים בספחות למועצת פועלי חיפה: דליית אל-כרמל ועוספייה ומועצה אזורית „מרכז הגליל".

מצאלחה מקווה כי בשנתיים הקרובות יקומו שתיים עד שש מועצות. המקומות המיועדים הם אלה אשר בהם פועלים ועדי עובדים. מדובר באום אל-פחם, סכנין, טורען, רהט ותמרה. לאלה אמורים להצטרף מספר יישובים סמוכים ובסך-הכל, מדובר במאתיים אלף איש. האישור נתון בידי הוועד-הפועל. קיסר ובן-ישראל נרתעים מכך. מחשש שמועצות פועלים אלה יפלו, כפרי בשל, לידי אנשי רק"ח או התנועה המתקדמת לשלום, רחמנא-ליצלן.

ההתמודדות המצפה לנוואף מצאלחה אינה רק בתחום המועצות היהודיות אלא בעיקר במיגזר הערבי. לאומנות והזנחה של שנים מהוות אצבע מאשימה כלפי ההסתדרות ושליחיה, המצטיירים כמימסד בכבודו ובעצמו. לדברי מצאלחה, הדימוי הזה התחזק לאחר הקמת ממשלת האחדות הלאומית. ההקצנה פוגעת בתיפקוד ההסתדרות. רבים מתנערים מפעולות ההסתדרות בשטח ומביעים בכך את מחאתם. „המטרה הראשונה במעלה", אומר מצאלחה, „היא שילוב. אני מקווה שיוגברו המפגשים בין יהודים וערבים. במסגרת „הנוער העובד", ועדי עובדים ונעמת".

מזכיר מועצת פועלי שפרעם, חליל מישאל, מברך על הבחירה של מצאלחה. הרחוב הערבי היה מגיב בשמחה אילו נבחר חבר ערבי או התמנה לעמוד בראש אגף. מי יודע, אולי הנס הזה עוד יקרה בהסתדרות. מישאל מציג את הדברים כפי שהוא מכיר מקרוב ומקווה כי עתה, עם מינוי מצאלחה לסגן, יהיה ניתן לשפר ולתקן עיוותים.

המדור הפעיל ביותר במועצת פועלי שפרעם הוא האיגוד המקצועי. אך המחלקות האחרות או שאינן קיימות או שפעולות בתקן חלקי: ספורט, נעמת, תרבות וחינוך. לאחרונה התקבל אישור לבנות מרכז תרבות. הדבר המציק ביותר למישאל, ולא רק לו, הוא היעדר כוונה של פיתוח ותיעוש הכפר הערבי. „אם לא ייעשה משהו בעניין, ובזמן הקרוב, אז לא כדאי להקים מועצות פועלים חדשות וגם אלה הקיימות הן בסימן שאלה".

חבר הוועדה המרכזת, מחמוד יונס, העומד בראש המדור לפיתוח הכפר הערבי בחברת העובדים, קובל על כך ששתי פונקציות כלכליות (אחת מהן ברית-פיקוח המאגרת 200 אגורות) לא מעבירים לחברת העובדים. הוא מצביע על מספר שינויים במפת הפעילות של חברת העובדים כגון: תוספת שני סניפים. בנק פועלים בנצרת, הקמת סופרמרקט בשפרעם — אך אלה טיפות בים של צרכים מיידיים.

מצאלחה מתכוון להתמקד במועצות פועלים מעורבות: עכו, לוד-רמלה, יפו. באגף לארגון הוקמה ועדה מצומצמת לבדיקת מצב כוח-האדם במועצות פועלים ערביות. מצאלחה מבטיח לפעול לתוספת מרפאות קופת-חולים בעיקר במשולש, בתי-מרקחת, בניית סניף של בנק הפועלים בסכנין, בת חמישים אלף התושבים וכן הקמת לשכות עבודה באותם כפרים שאין בהם. למרות שאין הדבר בתחום טיפולה של ההסתדרות.

אחת הדרכים היכולות לקצר את התהליך הממושך הוא להכריז על הסקטור הערבי כעל איזור-פיתוח, כדוגמת יישובים יהודיים. מצאלחה מבטיח לנרתם ולהיאבק כדי לתקן את הנזק. והוא זקוק לא רק לסבלנות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אוטר

תקלות בקווים לגורקי

מאת יהודה להב

מסקרן אותי, מה קים למה: התקנת הטלפון בדירתו של אנדרי סחארוב במקום גלותו בגורקי, או רצונו של מיכאיל גורבצ'וב לבשר לו בטלפון על מתן היתר לשובו למוסקבה? ברור, שמבחינת הסיפור העיתונאי, האפשרות השנייה טומנת בחובה הרבה יותר „צבע". אפשר להעלות בדמיון את ההתרוצצות במשרד התקשורת הסובייטי, את דברי ההרגעה לגורבצ'וב: „עוד כמה רגעים. סבלנות, יש תקלות קווים לגורקי" — ובינתיים מצטרפים הטכנאים לדירת סחארוב, הממונים עליהם מאיצים בהם בעצבנות. שעות של מתח, עד שסוף־סוף יכולים להודיע: „חבר גורבצ'וב, אנדרי סחארוב על הקו"...

יש לפחות סימן אחד המעיד, שאמנם כך זה היה. ב־10 בדצמבר, ביום זכויות האדם הבינלאומי, נערכה במוסקבה מסיבת־עיתונאים, שבה נשאל אחד הנציגים הסובייטיים, שופט בית־המשפט העליון, גם בעניין הגלייתו של סחארוב לגורקי. הוא השיב, כי הגלייה היא עונש קל מאד לעומת חומרת עבירותיו של סחארוב. אפשר להניח בוודאות, שהוא לא היה משיב כך, לו ידע, שמקץ פחות משבוע יבשר גורבצ'וב אישית לסחארוב, כי הוא חופשי לחזור למוסקבה ואף מוזמן לחדש את „עבודתו הפאטריוטית" באקדמיה הסובייטית למדעים בתחום המחקר הפיסיקלי.

ההחלטה על החזרתו של סחארוב למוסקבה, ככל שהיא ראויה לברכה וככל שהיא תסמן קו־התפתחות חיובי בברה"מ, מצביעה גם על נקודת־התורפה הבסיסית של התפתחות זו, וכל התפתחות מעין זו: היא תלויה בשרירות ליבו של השלטון ואין לה כל ערובות חוקתיות או מוסדיות. אין חוק שימנע מן השלטון — אם ירצה בכך — לחדש את הגלייתו של סחארוב; וגם אילו היה חוק כזה, אין מוסד המסוגל להבטיח את קיום החוק מפני שרירות־ליבו של השלטון. וכל עוד אין ערובות כאלו, המעוגנות בחוקים ובנוהלים המבטיחים פיקוח על השלטון ועל דרכי פעולתו, כל ההתפתחויות החיוביות בברה"מ תהיינה בנויות על חול.

חופש תימרון

למרות הסתייגות רבת־משקל זו, בשום אופן אין לבטל או למעט את משמעות שיחרורו של סחארוב ושל צעירים אחרים שקדמו לו. גורבאצ'וב נבחר לתפקידו כמנהיג לפני פחות משנתיים. בתקופה זו הצליח לחולל שינויים מפליגים במוסדות השלטון העליונים וגם בדרגים הבינוניים ועתה יש לו בפוליטביורו, במזכירות המפלגה וגם בוועד המרכזי רוב נוח, הנותן לו חופש־תימרון נרחב, אם כי לא בלתי־מוגבל. כפי שניתן היה לחזות מראש, בעקבות סילוק אנשי ברז'נייב מן ההנהגה, באה גם הביקורת הפומבית — בצורה די אופיינית דווקא במאמר שהוקדש ליום הולדתו ה־80 — גם על ברז'נייב עצמו.

מדברי הביקורת וגם מצעדיו של גורבצ'וב ניתן ללמוד, כי בעיני האנשים הצעירים יחסית, הממלאים עתה במוסקבה את התפקידים המרכזיים, עיקר עוונו של ברז'נייב היה, שהוא הביא לקיפאון, לשיתוק ניהולי, להנצחת שיטות מיושנות בלתי־יעילות. זו אינה ביקורת עקרונית, אלא ביקורת טכנוקרטית־פראגמטית. אבל בתנאים הקיימים, הפראגמטיזם עשוי להצעיד את החברה הסובייטית צעד גדול מאוד קדימה.

יש הסבורים — במיוחד בארצות מזרח־אירופה — כי הצעדים הפראגמטיים הננקטים עתה בברה"מ בכלכלה, בניהול וגם בחיי הרוח, יש להם הגיון פנימי, המונע את היעצרותו של התהליך. על סמך ניתוח זה יש המצפים בברה"מ בשנים הקרובות להתפתחויות מרחיקות־לכת, אולי אף ללא תקדים. ייתכן מאד, כי הרצון הוא אבי המחשבה הזאת.

אין להוציא מכלל אפשרות, שההתפתחות אמנם תהיה מקיפה ומהירה. אך הנסיון ההיסטורי מלמד, כי התנגדותו של המנגנון הביורוקרטי מסוגלת לבלום גם את תנופת ההתפתחות הנמרצת ביותר ולהעלותה על שרטון. יש להניח, כי דוגמת כישלונותיו של חרושצ'וב מרחפת לנגד עיניו של גורבצ'וב ואולי כאן הוד זהירותו ואיטיותו.

„מרשים לעצמם" לדווח על כישלונות

ובכן, בלי להפליג בנבואות לגבי העתיד הרחוק הרבה יותר, ניתן לקבוע, כי השלטון הנוכחי בברה"מ הוא פראגמטי, שואף למודרניזציה ולייעול ומוכן לבחון מחדש החלטות קודמות ושיטות־פעולה נהוגות. ברוח זו מנסה עתה ההנהגה החדשה לשנות — כלומר, לשפר — את תדמיתה של ברה"מ בעיני אזרחיה וגם בעיני העולם. נראה, כי ה„פתיחות" המפתיעה (על־פי אמות־מידה סובייטיות) שמגלים באחרונה כלי־התקשורת הסובייטיים, היא תולדה של בחינה מחודשת של שיטות הפעולה הישנות. הבחינה המחודשת העלתה בהכרח, שהתעלמות מאורגנת מבעיות ומהתרחשויות, כגון אסונות־טבע, קורבנות המלחמה באפגניסטן, תאונות־דרכים או בעיית הסמים והאלכוהוליזם, רק גורעת מאמינותה של העיתונות, בלי שהבעייה עצמה תיעלם מן המציאות ואף מתודעת הציבור, המתבשר עליה באמצעות לחישות מפה לאוזן. ולא מן הנמנע, שהמנהיגים החדשים אף הגיעו למסקנה, כי מעצמה גדולה כברה"מ יכולה, כמעט 70 שנה לאחר המהפיכה, „להרשות לעצמה" הודאה בכלי התקשורת שלה, שקיימת בה בעיית סמים ושוק שחור ומעשי שחיתות.

נזק תיקשורתי

אין כל ספק, כי עניין זכויות האדם הוא הבעייה המרכזית, הפוגעת בתדמיתה של ברה"מ בעולם. גם בתחום זה טרם הגיעה ההנהגה החדשה להחלטה לחולל שינויים יסודיים, אך בהתאם לגישתה הפראגמטית, היא מעוניינת, כנראה, להימנע מ„עימותים" עם דעת־הקהל העולמית, הנראים בעיניה מיותרים. אנדרי סחארוב ואשתו ילנה בונר בגורקי — זו היתה אבן־נגף ענקית שבה נתקל ועליה התרסק כל נסיון להציג בעולם תדמית משופצת של ברה"מ. סביר לחשוב, שגם בעניין זה אמרו לעצמם גורבצ'וב ועמיתיו: עדיף „הסיכון" של סחארוב, הפועל במוסקבה למען זכויות האדם, מאשר הנזק של המשך גלותו בגורקי. ואם אמנם סחארוב ימשיך בפעילותו למען זכויות האדם והשלטונות לא ירצו להפריע לו, כדי לא להסתבך מחדש, הרי ייתכן, שמבחינת השלטון הסובייטי מעין זה ייצא רווח כלשהו: יומחש, כי בשלהי שנות ה־80 ברה"מ מסוגלת ומוכנה לשאת „אפילו" בפעילותו הגלויה של אדם, הקורא תיגר על פעולה זו או אחרת של השלטונות.

אם ניתן להקיש מהחזרתו של סחארוב למוסקבה על תחומים אחרים, הרי יהיה זה הגיוני, אם ההנהגה הסובייטית תנסה להיפטר מ„חטוטרות" למיניהן על גבה, כמו פעילי־עלייה אסורים מוגלים, שהכתבים המערביים מטרידים בהם את הנציגים הסובייטיים בכל הזדמנות. הגישה הפראגמטית אומרת, כי מוטב להניח להם ללכת בדרכם — וכמה מהם אכן כבר הורשו לצאת מברה"מ.

אך כדאי לשים לב לכך, שהגמישות הפראגמטית שמגלה באחרונה ברה"מ אינה רכרוכיות. על פעולות מסויימות היתה באחרונה התגובה הסובייטית יותר תקיפה — קשוחה, אם תרצו — מאשר בעבר. בעניין גירוש הדיפלומטים הסובייטיים מארה"ב הגיבה ברה"מ לא רק בתקיפות אלא גם בתיחכום, ולכל הדעות רשמה לזכותה כמה נקודות בהתמודדותה עם ארה"ב על דעת הקהל; וכאשר קאנצלר מערב־גרמניה, הלמוט קוהל, השיווה את גורבצ'וב לגבלס, לא היססה ברה"מ להביא את יחסי שתי המדינות אל סף משבר.

את הגישה הסובייטית, כפי שבאה לביטוי בחודשים האחרונים, אפשר אולי לנסח כך: מוכנים להאזין לנימוקים הגיוניים ולשקול אותם; איננו מוכנים להשלים עם נסיון להכריע או להשפיל אותנו או לפגוע בכבודנו. אנו מעצמה גדולה, היכולה להרשות לעצמה גם גמישות ונדיבות וגם תקיפות ושמירה על כבודה. מי שבאמת מבקש להשיג משהו מברה"מ, כדאי לו להתחשב בגישה זו.

זה בסדר, זה על רקע לאומי

מאת יעל לוטן

ידיעה שהופיעה בעיתון אתמול מספרת בבושת עיתונאית על מעשה הצתה שנעשה בנגרייה בבאר־שבע, בו כמעט נשרפו למוות שני ילדים, בני 12 ו־13, שנמצאו על־ידי הכבאים כפותים בידיהם ורגליהם בתוך הנגרייה הבוערת.

אילמלא נזכרו שמותיהם של הילדים שהם מבני השבט הבדואי טראבין אל־צענא, לא היינו יודעים שהם „בני מיעוטים".

והנה זה פלא — לו נעצרו שני הילדים הללו בחשד שגנבו מסטיק מקיוסק, אין ספק שזהותם האתנית היתה מודגשת היטב בידיעה. ואין צורך לומר, שבכל מקרה בו מדובר בחשד לפשע יותר חמור, הופכת הזהות הערבית לחלק מכתב האישום — הציבורי־תיקשורתי, כמובן, לא הרשמי־משפטי.

אבל כאשר מדובר בשני זאטוטים שמישהו כפת היטב והניח בשולי נגרייה אותה העלה בלהבות, נעדרת ההגדרה הלאומית כאילו לא שמענו עליה מעולם.

לקראת סוף הידיעה נאמר שבעל הנגרייה, מרדכי צייגר (לא „בן מיעוטים" ככל הנראה), חושד שההצתה נעשתה על רקע תחרות עיסקית. יש להניח שהמשטרה חוקרת ומן הסתם יימצאו האשמים. לאלה, לא נותר לי אלא להציע שקו ההגנה שלהם יהיה לאומי טהור, ממש כמו של ויליאם נקש, אז הם יזכו בתמיכה נלהבת מחבר־הכנסת הרב כהנא, מידידי המחתרת היהודית ומן הרבנים המטיפים „הטוב שבגויים — הרוג". הם יצורפו לשורה הארוכה של בחורים מצויינים, שגם בכלא הם נהנים מתנאים מועדפים, ואולי לבסוף אפילו יגיעו לכנסת.

מצוחצחים וריקים

„העונה בוערת ואין סימני התאוששות" נאנחים מלונאי ירושלים, שכמו זקני צפת מתקשים לזכור עונה כה „יבשה"

מאת בצלאל עמיקם

אין לך מראה נוגה יותר מאשר בית־מלון מצוחצח ומבריק, העומד ריק ללא אורחים. וזהי התמונה השוררת בימים אלה במלונותיה של ירושלים. אנשי הקבלה והמלצרים, השוער והחדרניות, כולם בעמדת המתנה, אלא שהתיירים מתמהמהים. „עונה הבוערת, ימי החנוכה וחג המולד, כבר בפתח ואין סימן של התאוששות" — נאנחים מלונאים ותיקים שכמו זקני צפת, מתקשים לזכור עונה „יבשה" כזו הנוכחית.

כמעט אין לך תייר הפוקד את הארץ, ולו גם למטרות נופש על שפת ים־סוף, שלא „יקריב" לפחות יום אחד מחופשתו כדי לבקר בירושלים. לכן משקף המצב בבירה את המציאות העגומה בענף כולו.

הצלחתו של ענף התיירות הניעה יזמים רבים להוסיף ולבנות בירושלים בתי־מלון, המציעים לתיירים קרוב ל־8000 חדרים ברמות שונות. מקילוח דק של מבקרים יהודים וצליינים נוצרים ערב מלחמת ששת הימים הסכנו כבר לאשד אנושי משתפך וגואה, הזורם אלינו בהתמדה, עד שלפתע דלל.

ההכנסות הגלויות והסמויות מענף התיירות מעשירות את הירושלמים העוסקים בו ותורמות רבות לכלכלה המקומית, המושתתת על ענפי השירותים. אין צורך לדבר על הירושלמים על הברכה הרבה הטמונה בתיירות. מסעדות, חנויות למזכרות, שירותי נסיעות במזרח העיר ומערבה, בילוי ובידור כל אלה מספקים לתייר תעסוקה מגוונת ואפשרויות רבות להוציא את כספו.

אולם תיירות תלוייה ברגיעה בטחונית. אדם היוצא לנופש ומשלם עבורו, מבקש את מלוא התמורה וקודם כל את השקט. ירושלים של השבועות האחרונים רחוקה מלספק לו זאת. רצח תלמיד הישיבה ותגובות הנגד שהסעירו את העיר במשך ימים רבים זכו לתהודה עולמית. הצופים במרקעי הטלוויזיה ברחבי תבל ראו את הקולות ואת האגרופים הקמוצים ומיהרו לעיין בחוברות תיירות המציעות להם רוגע ומנוחה... במקום אחר.

„אין זה סוד", אמר לי מנהל משרד נסיעות ירושלמי שכל הפגנה בעיר העתיקה מסתכמת במאות ביטולים של תיירים."

קבוצות מאורגנות חוששות לשוטט באורח חופשי בעיר העתיקה. השפל בתיירות גורר עימו אלימות כלפי התיירים הספורים שכבר הגיעו. די בביקור חטוף בהר הזיתים, מקום התצפית הפופולארי לעבר ירושלים, או בשיטוט בשווקים כדי להיווכח בחוסר הסבלנות ואף התוקפנות כלפי התייר המשתהה משום מה בקניות. דווקא משטרת התיירות, שבה רבות ציפינו להינפקדת מאותם אתרים.

ראשי ענף המלונאות בבירה מבכים מרה את הנפילה ומייחלים להתאוששות, שאולי תבוא. „הענף עובר על הפסדים והתפוסה נופלת מהמחצית" — הם אומרים.

יו"ר התאחדות בתי המלון בבירה, יהודה גרינבאום, אומר כי „הממשלה העוזרת לחקלאים בשנות בצורת חייבת לסייע לענף התיירות, שהיה כל השנים ענף פורח ומכניס מטבע זר. השיתוק בתיירות הוא בצורת עבורנו."

קול ראמבו בישראל

מאת שלמה סלוצקי

את האינדיאנים, שמילאו את תפקידי הרעים במערבונים הישנים, החליפו בסדרות הטלוויזיה האמריקניות אנשי גרילה המדברים במבטא דרום־אמריקני. חבורות של לובשי מדים מנומרים וחובשי כומתה מעל פרצוף לא מגולח, מתארגנים ברחבי תבל כדי להפריע למהלך החיים המערבי המסודר והתקין. אך לבסוף — תמיד — יצליחו הגיבורים האמריקנים לחסל את הסכנה הקומוניסטית ולהחזיר את הסדר על כנו.

כמעט טבעי הוא הדבר, שמי שגדל בחברה שבה מוטבעות הדימויות החינוכיות בלב הנוער על־ידי המכשיר התקשורתי החשוב ביותר — הטלוויזיה — ייטה לראות את המציאות העולמית דרך עיני הרצח של ראמבו. ואולי כאן יש לחפש גם את הסיבה לנטייה של כמה מהכתבים הישראלים בארה"ב, לדווח על המציאות באמריקה הלאטינית, ובניקרגואה בפרט, כציטוט מדוייק של הודעה לעיתונות שקיבלו מסוכנות הביון האמריקנית, דרך הצינורות הדיפלומטיים של משרד החוץ האמריקני או השגרירות הישראלית בוושינגטון.

קשה לבוא בטענות אל אמצעי התקשורת הישראליים, ובעיקר הקטנים ודלי האמצעים שביניהם, על שאינם מחזיקים שליח מיוחד בארצות אמריקה הלאטינית. הדבר כרוך בהוצאות רבות. במיוחד — יוסיפו מנהלי החשבונות של אותם אמצעי תקשורת — כאשר השליחים בארה"ב „יושבים" על מרכז המידע החשוב בעולם, המקום שאליו מגיע כל המידע, מכל קצוות תבל.

אלא שלא צריך להיות מארקסיסט כדי להבין, שבעל המאה הוא בעל הדעה. האינפורמציה הנאספת על־ידי אלפי כתבים אמריקנים בארצות העולם, ובאמריקה הלאטינית בפרט, עוברים סינון ומיון שהוא לא רק מקצועי־עיתונאי אלא בא בדרך כלל, לרצות את בעלי ההון אשר בבעלותם סוכנויות הידיעות וגם החברות המפרסמות ומפרנסות את תחנות הטלוויזיה. זהו גם, בדרך־כלל, רצונו של הממסד הפוליטי, שבראשו עומד כיום ראמבו־רייגן.

מכאן, שאין שום צורך לחשוד בכתבינו בוושינגטון שהם מקבלים שוחד או טובות־הנאה כלשהן תמורת הדיווחים, בהם מצטיירת אמריקה הלאטינית כאוסף של מדינות חסרות תרבות, שאנשיהן בורים ואדישים או טרוריסטים שיש לחסלם, אם באופן ישיר ואם בתיווכן האדיב של דיקטאטורות צבאיות, שארה"ב דואגת לתמוך בהן לסירוגין.

לעתים אפשר להסביר נטייה פרו־אמריקנית זו בדיווחי הכתבים מארה"ב יותר בעצלות לחפש מקורות מידע נוספים ואלטרנאטיביים ובנוחיות שבשימוש בחומר הרב שמעמידים לרשות הכתבים מקורות הממסד בוושינגטון, מאשר באי־אלו כוונות זדון.

כך גם ניתן להסביר איך בשיאה של פרשת איראן־גייט של רייגן, כאשר הוא מואשם בעקיפת הקונגרס במשלוח סיוע לקונטראס ולאיראן, כתבת מטרימת מוושינגטון מקבלת מ„מקורות מהימנים" אינפורמציה שהיא דיסאינפורמציה ישנה בלבוש חדש, שנמכרת בישראל כסקופ: „ניקראגואה נהפכה לקן טרור בינלאומי".

ואם הכותרת הזו מזכירה יותר על המידה את נוסח דרשותיו השבועיות של רונלד רייגן בשידורי הרדיו לאומה, מספקת הכתבה את „הנקודה היהודית" והיא: „אש"ף יצר „יחסי עבודה" קרובים עם המשטר הסאנדיניסטי... קשריו עם קבוצות טרור באזור הם אידיאולוגיים, ומבוססים על עקרון המלחמה באימפריאליזם, בציונות ובקאפיטליזם ודבקות ב„מהפיכה העולמית" על־פי הדפוס המארקסיסטי".

וכעת הכל מובן. הסאנדיניסטים הרעים בחרו מרצונם החופשי לתמוך במרצחי אש"ף, ומכאן שזכותנו ואף חובתנו לעזור לקונטראס, ישירות או בעקיפין. וכדאי שאמת זו תצא לאור בבטאון שמאל ישראלי, כדי שלא יחשוד איש בקירבה אידיאולוגית או אחרת לארה"ב ידידותנו, אשר — בעצם — נחלצת לעזור לקונטראס רק כדי להצילנו מאש"ף, אשר יושב על חטיבותיו בבירת ניקראגואה.

בלי שהשתתפתי בעצמי בקורס בסיסי לדיס־אינפורמציה, נראה לי שאחר השיעורים הראשונים בקורס שכזה מלמד, שכתבה המביאה אך ורק עובדות המחזקות את טענתו של צד אחד בקונפליקט (לדוגמה: אש"ף הוכנס לניקראגואה מרצונם החופשי של הסאנדיניסטים, אש"ף נתן נשק ואימן את חיילי הסאנדיניסטים, ניקראגואה אחרי סומוזה ניתקה יחסים עם ישראל ויצאה בהצהרות אנטי־ישראליות ואנטי־ציוניות וכו' וכו') ואינה מציינת אפילו עובדות אשר הן נחלת הכל (התמיכה הבלתי־מסוייגת של ישראל ברודנות האכזרית של משפחת סומוזה משנות ה־50, כאשר העולם כולו התנער מתמיכה זו; התמיכה הישראלית בקונטראס, שעליה מרבה העיתונות העולמית זה שנים; העובדה שאת היחסים ניתקו הסאנדיניסטים עם ישראל לא בעלותם לשלטון אלא במלחמת לבנון, כאשר ישראל יצאה כנגד אש"ף, שאכן נתן להם סיוע כלשהו ממניעיו הוא) — כאשר כתבה היא כה חד־צדדית ולא מאוזנת, אומר כנראה המרצה בשיעור השלישי או הרביעי בקורס לדיס־אינפורמציה: „קהל יעד ממוצע ומעלה לא יאמין, ומכאן שלא השגנו את מטרתנו שהיא אובייקטיביות עיתונאית...".

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

ניר דיווח פעמיים לשמיר

מינוי השופט לשעבר לורנס וולש, 74, כתובע מיוחד, בעל סמכויות נרחבות, בפרשת העסק איראן־קונטרס, אולי לא יגדיל בשלב זה את כמות המימצאים שכבר נאספה בוושינגטון בקשר לפרשה. אחרי הכל, עד עתה, אוליבר נורת', עדיין לא מדבר.

אולם השופט וולש עשוי להחליט לפנות לישראל ללא דיחוי, כדי לעקוף את הקושי „נורת'". למעשה, עוד לפני הפנייה לישראל הוא יכול לזמן לארה"ב את אל שווימר, אזרח אמריקני, ולחקור אותו. לגבי שלב א' של המבצע, מזמן כישולו ועד דצמבר 1985, עת החליט ראש הממשלה דאז שמעון פרס להעביר את ניהול המבצע מידי קמחי־שווימר־נמרודי לידי היועץ למלחמה בטרור עמירם ניר.

תיקי החקירה הפנימית שנערכה במשרדים הנוגעים בדבר מייד לאחר שהפרשה התפוצצה, מרוכזים היום אצל ראש הממשלה יצחק שמיר. מן התיקים עולה, אגב, שעמירם ניר נפגש עם יצחק שמיר לשם דיווח, מזמן שהמבצע הועבר לידיו, רק פעמיים... בחקירה הושלמה. עדיין חסרות עדויותיהם של דוד קמחי, אל שווימר ויעקב נמרודי.

איך יגיבו בירושלים לפנייה האמריקנית? יסכימו לתחקור? או רק לתשאול? האם יבקשו שאיסוף החומר והעדויות ייעשה בישראל, או בוושינגטון? דוד קמחי סיים את שירותו בשירות המדינה ואילו יעקב נמרודי הוא אדם פרטי. האם יעידו? באילו תנאים? על השאלות הללו אין משיבים בשלב זה בירושלים — כשתבוא הפנייה המפורשת, נדע מה רוצים בדיוק ונתייחס.

והפרשה נמצאת בירושלים בתרדמה יחסית. עדותו של ראש צוות הבית הלבן דונלד ריגן, בפני ועדת המודיעין של הסנאט, כי הנשיא רייגן אישר את משלוחי הנשק מישראל לאירן רק בדיעבד, גרמה למצוקה מסויימת בירושלים. הגירסה הישראלית תאמה את עדותו של היועץ לשעבר לבטחון לאומי רוברט מקפרליין, לפיה הנשיא רייגן נתן אישור בעל־פה בחודש אוגוסט 1985 למשלוחי הנשק מישראל לאירן, שבוצעו בספטמבר ובנובמבר אותה שנה. מקפרליין נקרא שוב לוועדת הסנאט, אחרי עדותו של דונלד ריגן, וחזר על גירסתו. מספר חברי הוועדה העירו לאחר מכן, כי עדותו של מקפרליין נשמעה משכנעת יותר.

אם אכן יימצא, שבידי הבית הלבן יש סרטי הקלטה מפגישת רייגן באוקטובר 1985 עם ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס, ייתכן שתוכן השיחה ישפוך אור על אופן מעורבותו של הנשיא במשלוחי הנשק מישראל לאיראן. בינתיים עומדת עדותו של מקפרליין מול עדות דונלד ריגן, המייצג את גירסת הנשיא. מקפרליין נהנה מיתרון, הן בשל אמינותו והן בשל האפשרות שהועלתה, שהנשיא רייגן פשוט שכח שנתן אישור באוגוסט, מפני שהיה נתון אז להשפעת תרופות הרגעה, לאחר הניתוח שעבר להוצאת גידולים סרטניים מגופו. דובר הבית הלבן מיהר, כמובן, להכחיש אפשרות כזו. שוב השתרבב לפרשה חשובה עניין בריאותו של ראש המדינה ולנו לא נותר אלא להזכר בימי בגין, כשתיפקד עם אגן ירכיים שבור ואחרי כך, כנראה, עם מרה שחורה ועוזריו הנאמנים חיפו עליו עד רגע ההתפטרות.

כתב ה„ניו־יורק טיימס" בישראל תומס פרידמן החליט לכתוב בהזדמנות זו של שערוריית הנשק לאיראן על סחר הנשק של ישראל. פרידמן קבע בכתבתו, שישראל נמנית עם עשר יצואניות הנשק הראשונות בעולם ושאנשי עסקים ישראליים נמנים עם סוחרי הנשק המובילים. על־פי הערכת מקורות במשרד הבטחון, כותב פרידמן, ישראל מייצאת נשק ושירותי בטחון בסכום של 1.2 מיליארד דולר בשנה — יותר מרבע הייצוא התעשייתי של ישראל.

פרידמן מפרט: יועצים ישראלים מאמנים ומחמשים יחידות עלית בקאמרון וזאיר. חיל האוויר של אקוואדור משתמש במטוסי „כפיר". ספינות סיור תוצרת ישראל שומרות על חופי סרי־לאנקה. תותחים ישראליים הותאמו לטנקים סיניים. כוחות המורדים בניקרגואה משתמשים בנשק תוצרת ישראל וכמוהם צבאות הונדורס, ארגנטינה, דרום־אפריקה, צ'ילה, בלגיה, הולנד, קניה, סינגפור, מאלזיה, טיוואן ותאילנד. רשימה חלקית.

מערכות בטחון תוצרת ישראל מאבטחות את מאגרי הנפט של אוסטרליה, בסיסי צבא בטיוואן ומפעלי תעשייה בקוריאה. גם ארמון בקינגהם, כידוע, מוגן על־ידי גדר בטחון תוצרת הארץ.

אל שווימר, אגב, כך אומרים לי, שונא כשמכנים אותו „סוחר נשק". פלורה לואיס, בכתבה מירושלים שפרסמה השבוע ב„ניו יורק טיימס", לא ידעה זאת. בפשטות גמורה היא כתבה על „סוחר הנשק הישראלי אל שווימר". אולי בכל־זאת זה מה שהוא?

עם הגב לדרום־אפריקה?

נושא דרום־אפריקה עלול להיות בעתיד הקרוב בעייתי לישראל לא רק בשל היחסים ההדוקים מדי עם מדינה זו, אלא גם בעטיה של ארה"ב. הסנאט בעל הרוב הדמוקרטי מבטיח להיות יותר ליבראלי ויותר קשוב לבעיות השחורים בדרום־אפריקה. אך מעבר לכך, יש עניין קונקרטי: הקונגרס העביר חקיקה, בניגוד לווטו של הנשיא רייגן, לפיה עד ה־1 באפריל 1987 על הנשיא לדווח לקונגרס מי המדינות המקבלות סיוע בטחוני מארה"ב והמפירות את אמברגו הנשק על דרום־אפריקה. תוך חצי שנה ממועד זה, כלומר עד ה־1 באוקטובר 1987, יהיה על הנשיא לדווח לקונגרס מה הצעדים

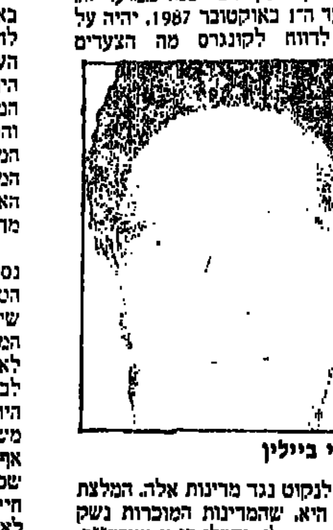
ד"ר יוסי ביילין

שהחליט לנקוט נגד מדינות אלה. המלצת הקונגרס היא, שהמדינות המוכרות נשק לדרום־אפריקה לא יקבלו סיוע מארה"ב.

החקיקה האמריקנית זכתה במסדרונות הקונגרס לכינוי „החוק הישראלי". מסתבר, שישראל היא המדינה היחידה המקבלת סיוע צבאי מארה"ב ומקיימת קשרי סחר, לרבות נשק, עם דרום־אפריקה. הקונגרס האמריקני רוצה להפסיק זאת. ב־1977 הצטרפה ישראל לאמברגו הנשק על דרום־אפריקה, אך רק לגבי עיסקות עתידיות. ההחלטה עומדת בעינה. אין חידוש חוזים עם דרום־אפריקה, אך אספקת נשק עדיין יש.

החקיקה האמריקנית משתלבת היטב עם הצמרת היותר־נאורה הפועלת היום במשרד החוץ בירושלים — אם כי גם צמרת פחות נאורה היתה אנוסה להמציא תשובות משכנעות לאיום על המשך הסיוע האמריקני. אילמלא היתה בדרום־אפריקה קהילה יהודית גדולה, היתה ההכרעה קלה יותר. במשרד החוץ מציינים, למשל, שיחסה של פורטוגל אל דרום־אפריקה סובלני מאוד מפני שפועלים פורטוגזים רבים עובדים שם, וכמוה מאלאווי, המקיימת מאותם טעמים יחסים דיפלומטיים הדוקים עם דרום־אפריקה.

במשרד החוץ מתקיימת עתה בדיקה מחדש של מערכת היחסים עם דרום־אפריקה, בהתחשב בהתפתחויות הצפויות בארה"ב. ההערכה היא, שיהיה קשה מאוד להתעלם מן הצעדים האמריקניים העתידיים. לפי שעה ובלי קשר לכך יש הידוק הפיקוח על הנעשה ביחסי שתי המדינות בתחומי התרבות, המדע, המחקר והספורט, כשהמגמה היא להמעיט בהם. המדיניות, שבראשה עומד המנכ"ל המדיני ד"ר יוסי ביילין, היא להימנע ככל האפשר מקשרים כאלה, כפי שנוהגות כל מדינות העולם המערבי מזמן.

כך, למשל, גינה ד"ר ביילין את נסיעתו של עמוס מנסדורף לתחרות הטניס בדרום־אפריקה ואמר, כי לא ייתכן, שישראל תהפוך תחרות דרום־אפריקנית, המוחרמת על־ידי הכל, לתחרות בין־לאומית על־ידי השתתפותה. בשעתו יצא לביקור בדרום־אפריקה השר משה ארנס. היום, יש להניח, אילו היה רוצה לצאת, משרד החוץ לא היה ממליץ על כך ואולי אף היה מתנגד. הוקמה ועדה בין־משרדית, שכל פקיד הרוצה לנסוע לדרום־אפריקה חייב לעבור דרכה. הנחיות הוועדה הן לא לאשר נסיעות לדרום־אפריקה, אלא בנסיבות יוצאות דופן.

ישראל לא שולטת על תחום היוזמה הפרטית. אף על פי כן יש באפשרותה ללחוץ על חברות ויזמים פרטיים לא לפעול בדרום־אפריקה. יש באפשרותה להחרים מוצרים מיובאים מדרום־אפריקה. ישראל יכולה גם לגנות לעתים תכופות ומורגשות יותר את תקנות החירום שהוציא המשטר הלבן של פרטוריה, שרק לפני שבוע חלה בהן הכברה נוספת. דיווחים עיתונאיים מדרום־אפריקה על הפגנות, התפרעויות, מחאות ותגובת השלטונות חייבים לפי ההנחיות החדשות, לקבל את אישור הצנזורה.

השטחים — בכיוון הדרום־אפריקני

מדיניות ישראל בשטחים המוחזקים היא נושא הגורר עניין רב. מכון ון ליר שבגבעת טלביה בירושלים, שערך דיון על נושא זה ביום א' הוצף מכוניות וקהל. אני התמקדתי בהרצאתו של פרופ' עמנואל סיון בלבד, שכותרתה היתה: „ישראל בשטחים — יחסי גומלין כלכליים ומשמעותם הפוליטית".

פרופ' סיון נכנס לפירוט רב בנושא הכלכלי, אך קימץ במשמעויות הפוליטיות. הוא סקר את ה„יצוא" של ישראל לגדה המערבית, ציין במיוחד פעילות מאסיבית של „אוסם", „תנובה", „תלמה", „כיתן", ו„לודזיה" וקבע כי מדובר בתהליך אינטגרציה, שלא ניתן עוד להחזירו לאחור. הוא אמר, שיש כיום קבוצות לחץ ישראליות, שהייצור שלהן בגדה המערבית חשוב לקיומן הכלכלי — בעיקר בענף המזון, יותר בתחום הטקסטיל.

פרופ' סיון קבע, כי במקומות שבהם נוצר שוק משותף בין יחידה מתקדמת מאוד מבחינה כלכלית ובין יחידה מפגרת מבחינה כלכלית — הרווחים זורמים באופן טבעי, בלי סוף, ליחידה המפותחת יותר. הוסף לכך את התחרות בתנאים בלתי־שווים בין המשק הישראלי והמשק בגדה המערבית, תוך העדפות ברורה לחברות ישראליות, וקבלת משקית מפגרת בגדה המערבית, התלויה ב־90 אחוז מן היבוא שלה בישראל.

בדיעבד, ציין פרופ' סיון, כהגיעו לשלב המסקנות, נראה הקו המתוח בין יונים ונצים ביחס לגדה המערבית כבלתי משמעותי. ההבחנה בין האינטרסים של ישראל ביחס לשתי המערכות, קבע, נוח להשתמש בגדה המערבית כמקור להנאות כלכליות: שוק של כוח עבודה זול וצרכן טוב. אשר להבדלים בין האסכולה ב„חרות" שהעדיפה סיפוח לזמן ארוך ובין האסכולה שדיברה על גבולות פתוחים, הנה גם כאן יצרו השילובים בין הגדה המערבית וישראל מסכת של תלות כלכלית בלי ריבונות.

אלה דברי פרופ' סיון, שנשמעו קצת עמומים, קצת סתומים, טעונים פיתוח נוסף, שלא בא. היפנו את תשומת לבי, כשאמרתי את לכך, שפרופ' סיון פרסם מאמר מעניין מאוד ב„דבר" ב־22.8.86, ובו דן כמעט אך ורק במשמעויות הפוליטיות של האינטגרציה הכלכלית שעליה הואיל לדבר במכון ון ליר. אלא שב„דבר" הוא כינה את האינטגרציה הכלכלית הזו בשם פחות מחמיא: „מצב קולוניאלי".

לניתוח המאלף המופיע במאמר ב„דבר", שמיהרתי להשיגו, לא היה זכר בהרצאה בון ליר. אילמלא תאריך המאמר הייתי אומרת כי נכתב אחרי ההרצאה, מאחר שהיתה בו המסקנות הרעיוניות שהתבקשה, ולא ניתנה בהרצאה, אלא שהמאמר נכתב ארבעה חודשים קודם־לכן והותיר בי תמיהה, איך לא נעשה בו שימוש. הייתכן שפרופ' סיון התאים את דבריו לחוג העדין של באי ון ליר?

במאמרו ב„דבר" כותב פרופ' סיון, כי בעקבות מלחמת ששת הימים נקלעה ישראל, ביחס לשטחים המוחזקים למצב שיש בו יותר ויותר יסודות קולוניאליים. הדמיון בין המציאות הישראלית ודגם המצב הקולוניאלי, הוא כותב, הולך וגובר עד 1977 (התחלת שלטון הליכוד), ונמשך בקצב מואץ עוד יותר מאז שנה זו.

פרופ' סיון מפרט: „כשלושה מיליון וחצי יהודים מחזיקים במונופול צבאי ופוליטי מלא על שטחים, שיושבים בהם כמליון וחצי ערבים נעדרי זכויות מדיניות. ערבים אלה מופרדים במגוריהם ובתעסוקתם, נמצאים בתחתית סולם היוקרה, המיפגש העיקרי עמהם הוא המגע הכלכלי ההכרחי בשוק התעסוקה ואין כמעט כל מגע חברתי. ערבים אלה אינם מוגדרים כעם, ולפיכך „מדרך הטבע" הם משוללים זכויות לשלטון עצמי מעל לדרג העירוני. חלק ניכר מן הקרקע והמים — גורמי ייצור חיוניים בחברה שמחציתה כפרית — אינם בשליטתם. מבחינה כלכלית הם מספקים כוח עבודה זול לחברה השלטת.

כנהוג במצבים קולוניאליים, השטחים הם שוק מוגן לחברות ישראליות, אך השטחים אינם נהנים מאותן זכויות כלכליות כלפי ישראל. המסקנה — „זהו, ללא ספק, מצב קולוניאלי כדגם האלג'ירי, אם כי רחוק עדיין מהדגם הדרום־אפריקני, ואולם כיוון ההתפתחות ברור". מעניין, מדוע הוא לא אמר זאת בון ליר?

בהמשך המאמר מתבטא פרופ' סיון באופן חד יותר: „השטחים נתונים אפוא בשלב מתקדם ביותר של אינטגרציה פוליטית וכלכלית למדינת ישראל בלא שייתנו לערביי יהודה, שומרון ועזה זכויות שניתנו — לפחות בעקרון — לערביי הגליל והמשולש הקטן ב־1948/9. לשון אחר, אנו במצב קולוניאלי, קו החייץ בין שני המחנות הפוליטיים בחברה הישראלית הוא על כן קו חייץ קלאסי, העובר בין מחנה של קולוניאליזם במצפון נקי ומחנה של קולוניאליזם במצפון רע: בין אלה שניחא להם במצב, שניחא להם עם הפער בין דמוקרטיה ליהודים ושלילתה מן הערבים, לבין אלה שלא ניחא להם".

פרופ' סיון ער לתוצאה של „קולוניאליזם במצפון נקי": מתן פירוש חדש לציונות והוא — לא רק שחרור העם היהודי, אלא גם שחרור הארץ. פירוש זה מאפשר לשלול זכויות אלמנטריות מהציבור הלא־יהודי בארץ ישראל. מנגנון עזר נוסף לקולוניאליזם זה הוא המעטה בדמות „הערבי" („כולם רמאים ושקרנים", „ג'וקים מסוממים"), כדי להתאימו לאי הרצון לתת לו זכויות. אם הערבי הוא בקושי בחזקת אדם, שוויון זכויות והגדרה עצמית לא מגיעים לו.

אך פרופ' סיון מתעניין בעיקר במחנה של תנועת העבודה, שאימץ את הגישה של „קולוניאליזם במצפון לא נקי". מחנה זה מודע לסתירה שבין ערכי הדמוקרטיה הציונית ובין דפוסי השליטה בשטחים. המודעות היא אמנם ברמות שונות, ולפיה נקבעת העוצמה של המצפון הלא־נקי. יש המתכחשים לכך שמדובר בכלל בקולוניאליזם. יש המרגישים את זמניותו, אף־על־פי שאנו מחזיקים בשטחים כבר כמעט 20 שנה, יש המחפשים נסיבות מקילות בדמות „הסרבנות הערבית". אבל המכריע מכל הוא, שרוב בעלי המצפון הלא־נקי כבר למדו בינתיים לחיות אתו. פרופ' סיון מביא את אמירתו של צ'רצ'יל לדה־גול: „יש לי מצפון לא נקי ביחס אליך, אני מסתדר עם זה לא רע". הוא טוען, כי חלק ניכר מתנועת העבודה אינו סובל ממועקה יתירה של מצפון לא־נקי ביחס לשליטתנו בשטחים, מבלי לקבל כהוא־זה ארץ־ישראל השלימה. היוצא מכך: לתנועת העבודה „לא נעים, לא נורא", לליכוד „נעים, ולא נורא", וההבדל בין השניים מיטשטש והולך.

מה עושים? „כל נסיון להיחלץ מהמצב הנוכחי חייב אפוא להתחיל דווקא מפיתוחה של מועקה זו בעוד מועד, בטרם פורענות. פורענות לדמותה של מדינת ישראל, העלולה להפוך במהרה לחברה דו־לאומית, כוהנית וגזענית, בה שליט הרוב, חדור תחושת עליונותו כעם סגולה ומפעיל את כל מידת האלימות המתבקשת של מיעוט משולל זכויות".

בהמשך מנבא פרופ' סיון פורענות גם לדמותה של תנועת העבודה, שאם תמשיך להשלים עם המצב הקולוניאלי, תאבד לבסוף את יחודה ותהפוך להעתק דהוי של מחנה ארץ־ישראל השלימה. הוא אומר, כי אסור להקפיא את המצב הקיים מאחר שהמצב אינו קופא על שמריו. „שעון החול של הסיפוח בו־יעבר ממשיך לתקתק מכוח תנופה טבעית (של יוזמים ישראליים, למשל) ומכוח סיוע ממשלתי (במישרין בלבד — 150 מיליון דולר בשנה שחלפה). בעת ובעונה אחת קם בשטחים דור שלא ידע את ירדן. הוא מכיר רק את משטר הכיבוש הישראלי, הוא עוין והוא עלול להיות עויין יותר ככל שלמשכילים בקרבו לא תהיה תעסוקה. הגברת העוינות תיענה בהגברת עוינות ישראלית ואפשר לראות את ההידרדרות.

פרופ' סיון קורא להתנתקות ישראלית מן השטחים המוחזקים לפחות בתחום „הכלכלי והפוליטי, שהם — שלא כבתחום הבטחון — אין כל הכרח של ריאל־פוליטיק המצריך את האינטגרציה המאסיבית, הגוברת בצעדי ענק. מנקודת הראות של מי שאינו משלים עם המצב הקולוניאלי, פיתוח כלכלי של השטחים על ידי תושביהם הוא אינטרס מדיני ישראלי, כמו גם צמצום המעורבות המינהלית הישראלית בגדה. באופן זה תוכל גם הגדה להשמר כמהות נפרדת בהגיע העת למו"מ מדיני".

גישת פרופ' סיון היא קריאה, אולי ברגע אחרי האחרון, לעצור תהליך ההטמעה של הגדה המערבית בישראל, באופן שינציח את אי השוויון של הסקטור, שתוך כמה עשורים יעלה במספרו על מספר היהודים בישראל. ד"ר מירון בנבנישתי הגיע, מתוך קריאת הנתונים של אותה מפה, למסקנה, שהדרך היחידה באורח פאראדוקסאלי, כדי להבטיח את זכויות הערבים בגדה ובעזה היא על־ידי סיפוחן. ד"ר בנבנישתי טוען, שתהליך האינטגרציה הוא בלתי הפיך. פרופ' סיון מאמין, שעוד ניתן לעצרו. אבל מדוע לא היה למחשבתו זכר בהרצאה שנשא במכון ון ליר?

רשות הקורא

האומץ להפגין

בגדה וברצועה רותחת יורת דמים. צה"ל, בשיתוף עם המתנחלים, „הרגלים השחורות" של ישראל, (זוכרים אותן מאלג'יריה?) ובהשראת שר הביטחון, שאיבד כבר מזמן את הצפון ואת המצפון, משתולל במעטה שקרי של חוק ונהלים, הורג ופוצע ואין מי שיעצור בעדו.

פרי הביאושים של הכיבוש ודריסת זכויות הפלשתינים כבני אדם וכעם מבשיל ונקטף. וסלי אשמתנו מתמלאים ומכבידים עד שישברו את גבנו — גב העם שבכל עמי העולם אשמו לפניו על אותם מעשים שאנו עושים אותם כעת לזולתנו.

היכן היא מפ"ם, המתנגדת לכל אלה? האם די לה בדיבורים גבוהה בכנסת ובעיתונות? מדוע לא רואים את מאות, אם לא אלפי חבריה וחברי השומר־הצעיר, ברחוב, זועקים ומפגינים מול הזוועה הזאת המובילה למרחץ דמים הדדי ולאובדן תקוותנו האחרונה לקיום ולעצמאות?

השבוע התקיימה בחיפה, ביוזמת פעילים נגד הגזענות וארגון „שותפות", הפגנה ברישיון נגד ההרג בשטחים הכבושים ונגד הכיבוש בכלל. היו שם מאות משתתפים — מרק"ח, מר"צ, מ„המתקדמת", והרבה בלתי מפלגתיים, יהודיים וערבים, שאינם יכולים להחשות אל מול החרב המתהפכת. היו שם גם חברים ספורים ממפ"ם ומהשו"הצ, שהכניעו את מבוכתם וזעמם על עמדת מפלגתם ע„הטכילה" שוב להוכיח כי אינה מסוגלת להתגבר על חשבונות מפלגתיים צרים ולצאת באומץ לרחוב, גם בשעת חירום כזאת.

התירוץ שרק"ח „רוכבת" על הפגנות כאלה הוא ציני ושקרי. הכרוז שחותם ע"י מארגני ההפגנה מוכיח כי חברי מפ"ם יכלו לחתום עליו בשתי ידיים ולהשתתף בהפגנה במאותיהם ובכך למנוע מרק"ח להיות הכוח המוביל בה (אם זהו אכן הדבר החשוב בהקשר זה).

ההפגנה בחיפה היא, לדאבון הלב, דוגמה נוספת לאדישותה ולאוזלת ידה של מפ"ם, ואין פלא שהיא איבדה וממשיכה לאבד גובה אל מול פני המציאות הנוראה שאנו שרויים בתוכה.

דב ירמיה, נהריה

סומים בארובה

על סומא נאמר, כי לפעמים הוא יורד מן הגג דרך הארובה. אך מרבית הפוליטיקאים שלנו, אם אינם עיוורים לגמרי, לפחות יש להם רטייה על עיניהם, המונעת מהם לראות את המציאות כהווייתה.

מה עוד צריך לקרות בגדה, כדי שנבין כי יש לנו עניין הפעם עם מרד־עם, פשוטו כמשמעותו. עם שקצה נפשו בשיעבוד ממושך, השולל ממנו זכויות פוליטיות ואף התבטאויות חופשיות. טעות היא לחשוב שההסלמה באירועים בגדה באחרונה הן יוזמת בודדים או קבוצות־מיעוט, המטילות אימתן על „הרוב" המתון של תושבי הגדה. במקרה זה, יד קשה יותר בטיפול בהם לא תפחית, אלא תגדיל את מספר המתמרדים. וגם הטפה לסטודנטים ללמוד בלבד, או מה שגרוע יותר — לסגור אוניברסיטאות — רק תשאיר להם יותר זמן לעריכת מהומות.

יש לזכור, כי בכל ארץ ואומה היו הסטודנטים בין פותחי מאבק, לאומי או סוציאלי. פעם ברוסיה, וכיום בצרפת, ובדומה לכך בגדה. גם הרגעה עצמית כי המהומות קשורות ו"ת בתאריכים מסויימים היא אשליה, כי מועדים אלה הם רק אמתלות לחידוש המאבק ולא הסיבות למהומות.

יש לאפשר הפגנות שקטות, ואז להחזיק את הצבא במרחק, אך כמובן אין לעבור בשתיקה על מעשי אלימות ופשע. אך זאת צריכים לעשות שלטונות כמו צבא, המוסמכים לכך, ולא קנאינו שלנו, המוסיפים שמן למדורות השנאה ההדדית, בתגובות העולות פי כמה על עצם הפשעים.

המוצא היחיד ממצב עגום זה הוא טיפול־שורש, ע"י האצת המו"מ ישיר לפתרון הסכסוך בינינו לבין הערבים על השליטה בארץ על חלקיה. במו"מ כזה אין לפסול את הנוגעים בדבר, אפילו את אש"ף, בתנאי שיכיר במדינת ישראל ויפסיק את הטרור, ובמקביל אנו את תגובותינו, כי בלי השתתפותו אין להאמין בהשגת שלום. וככל שימהרו השותפים לפתוח במו"מ זה, וכך תימנע מלחמה חדשה, שללא ספק תהיה נוראה מכל המלחמות שקדמו לה.

אליעזר פולרשקו, יגור

ברעם, פועל האשלג

בסקירת תולדות חייו של משה ברעם ז"ל בעיתונות נמסר כי בצעירותו עבד בבניין, בכביש, ובפקידות. על עבודתו בחברת האשלג בצפון ים המלח, באמצע שנות ה־30, לא נכתב.

ראיתי אותו בעבודתו במחסן אריזה של האשלג. תפקידו היה לערבב סוגים שונים של אשלג במריצות, להכניס לשקים של מאה קילו ולהכינם למשלוח ע"י חברת „הובלה" לרכבת בירושלים. אנו, פועלי הייצור, נאלצנו לעבוד שלושה ימים קשים בכל חודש במחסן אריזה זה, ושם היה מקום עבודתו הקבוע של ברעם.

כיום, כשאין מתגאים עוד בעבודה, אין לדעתי להצניע פרק זה בחייו של משה ברעם.

יוסף רוקח, חיפה

שלושה צאצאים לג'נראל

חברת דאטה־ג'נראל הכריזה על משפחת מחשבי ECLIPSE MV/15000 בת שלושה צאצאים, הקובעת תקנים חדשים במונחי עלות/ ביצועים, הרחבה והתקנה ברמת סופר־מיני/ מערכות מרכזיות (MAINFRAME). כן הודיעה החברה כי מספר מערכות מן הסידרה החדשה כבר מותקנות באתרי לקוחות בארה"ב וכי ניתן להזמין ולקבל כל כמות באספקה מיידית.

בין החברות שכבר הספיקו להתקין מערכות אלה, ואפילו להרחיבן מדגם אחד למישנהו, נימנות טקסאקו, WORLD COMPUTER CORPORATION, AMARICAN MEDICAL ו־HBO INTERNATIONAL.

בנוסף הודיעה דאטה־ג'נראל על הוזלות מחירים ניכרות בכרטיסי תוסף־זכרון בנפח ארבעה, שמונה, שישה־עשר ושלושים־ושניים מ"ב, המיועדים לסידרות ה־MV/15000 וה־MV/20000 גם יחד. מערכות אלה משלימות את הדור החדש של משפחת מערכות MV/, שהוכרזה לראשונה בנובמבר 1985.

בהשוואה למערכות מתחרות ותצורות זהות על־ידי חברות דיגיטל ויב"מ, מציעה סידרת MV/15000 עדיפות משמעותית ביחסי עלות/ביצועים. תומכת ב־25־100 אחוזים יותר משתמשים במערכות משרד ממוחשב, ומהירה בהרבה בביצוע חישובים טכניים. למשה, בבדיקה, על־פי בחינת ביצועים כלל־תעשייתיים, מגיעים ביצועי מערכות סידרה MV/15000 לתוצאות הבאות: דגם 8 במבצע 2.9 מיליון חישובי ווטסטון בדיוק יחיד, דגם 10 — 4.3 מיליון, ודגם 20 — 6.4 מיליון. בהשוואה למערכות VAX מקבילות מתוצרת דיגיטל, עולה מהירות הסידרה בער 50 אחוז לפי מבחן זה, בעור שמחירה זול יותר ב־37 אחוז. כבדיקה עלי־פי מבחן ביצועים תיקני אחר, מספר LINPACKS בדיוק יחיד, נמצא כי סידרת MV/15000 מהירה ב־12 אחוז בממוצע לעומת סידרת מערכות 9370 מתוצרת יב"מ וזולה ממנה ב־29 אחוז. יתרון חשוב היא קלות הרחבת המערכות מדגם אחד למישנהו. הדבר נעשה על־ידי החלפת כרטיס מעבד אחד וטעינה מחדש של הוראות מיקרו־קוד המיוחדות לדגם החדש. המערכות החדשות מבוססות על שילוב של טכנולוגיות מתקדמות בייצור מוליכים־למחצה, והן הראשונות מתוצרת דאטה־ג'נראל הכוללות רכיבי זכרון בני מיליון ביט. יחידת העיבוד המרכזית (יע"מ) בכל מערכות הסידרה החדשה בנויה משני כרטיסי מעגלים מודפסים בני 15 אינץ' רבועים. בהשוואה לשבעה כרטיסים ואפילו יותר במערכות מתחרות. אפשר להגיע לתצורות מערכת בנפח של עד 32 מיליון סימנים בזכרון המרכזי.

תיב"ם בפלסטיקה

מפעל הפלסטיקה "פלסאון" מקיבוץ מעגן־מיכאל שיכלל את תהליכי הייצור והתכנון שלו באמצעות מערכת תיב"ם מתוצרת "מקדונל דאגלס", שנרכשה לאחרונה. לדברי אלי זמיר, מנכ"ל "פלסאון", המערכת המיועדת לתיכון וייצור בעזרת מחשב יצרה שינוי מהותי במהירות תכנון המוצרים ובאיכותם. המערכת, המאפשרת שרטוט מוצרים חדשים וביצוע ניתוחי חוזק מדוייקים עוד בזמן התכנון, קשורה למחלקת בניית התבניות במפעל. תוכניות הייצור מתורגמות לשפת בקרי סי.אנ.סי., הקשורים למכונות לעיבוד שבבי. בכך נוצר קשר ישיר בין מחלקת התכנון לבין מחלקת הייצור. יצוא המפעל הוא כ־13 מיליון דולר, ומערכת התיב"ם מאפשרת קיצור תקופת פיתוח המוצרים, תוך שמירה על רמת איכות המוצר. "ההערכה היא", מוסיף אלי זמיר, "כי תוך חמש שנים, תהא זו הדרך היחידה להצליח בענף הפלסטיקה. מי שלא ישתלב בעידן התיב"ם, ישאר מחוץ לענף". בין בעלי החברה המייצגת את "מקדונלד דאגלס" בארץ, נמצאת גם חברת כתר. חברה זו מעורבת בנושא תיב"ם בפלסטיקה הן כלקוח והן כמשווק, מה שנותן יתרון לתוכנה זו.

לוחות מיתוג

הוחל השיווק של לוחות מיתוג מעברי כבלים ומחברים של חברת אקרמן גרמניה

חברת הוריזון מרחיבה את שיתוף הפעולה עם חברת אקרמן גרמניה. במסגרת הפעולה המשותפת משווקת הוריזון מערכות, ציוד ותשתית בתחום תקשורת הנתונים והבקרה.

בתמונה: שלושה קווי פעילות של חברת אקרמן. משמאל לוחות מיתוג, חיבורים ומעבר כבלים של מערכות תקשורת בסטנדרטים מקובלים בתחום תקשורת המחשבים. במרכז מערך תעלות ומעבר כבלים המיועדים להיקף חדרים ואולמות, וכן מעברים לרצפות במשרדים של OPEN SPACE. מימין — סידרת מחברים בתקנים בינלאומיים־שימושיים במערכות תקשורת מתקדמות. הוריזון משלבת פעילות זו במסגרת מערכות הבקרה, בהן היא עוסקת.

שובבים

ICC חדש לאפל

חברת המחשבים אפל הכריזה על שיווקו של מחשב IIC משופר, הנקרא פלטיניום, וחדלה לייצר את דגם ה־IIC הישן.

הדגם החדש נקרא פלטיניום בשל צבעה המטאלי של המקלדת והוא מתבסס על דרישות הצרכנים שהתעוררו בעקבות השימוש הנרחב במחשב במשך שלוש שנות שיווקו בשוק.

פלטיניום מציע אפשרות הרחבת המחשב בעזרת כרטיס מיוחד, עד 1 מגה בייט זכרון, ומשחרר בכך את משתמשי המחשב ממגבלת הזכרון בן 128K בלבד, שהפריעה למשתמשי מחשב ה־IIC הישן ביישומים כמו עיבוד תמלילים, גליון עבודה אלקטרוני ומסדי נתונים. ניתן להרחיב את הזכרון של הפלטיניום בעזרת כונן נוסף, המוסיף 800K לגודל איחסון הנתונים המקוון.

מרכז מידע במוטורולה

מוטורולה ישראל מערכות מידע הקימה לאחרונה מרכז מידע מיוחד לכל נושאי תקשורת הנתונים. המרכז מעניק אינפורמציה מגוונת לכל דורש, הן בנושאים טכניים והן בנושאים מנהליים/תחזוקתיים הקשורים להנחיות והוראות תקינה של הבזק בכל הנוגע לציוד תקשורת הנתונים.

אחד הנושאים הזוכים להתעניינות רבה בתחום זה הינו אישורי הסוג למודמים האמורים להתחבר לרשת תקשורת ציבורית ואשר ניתנים על־ידי משרד התקשורת למודמים העומדים בדרישות פונקציונליות וחשמליות.

במוטורולה מערכות מידע מייחסים חשיבות רבה לנושא זה בפרט ולפעילות מרכז המידע בכלל, שכן הוא תורם רבות למניעת טעויות ושגיאות ברכישה, התקנה והפעלה של ציוד תקשורת נתונים ובמיוחד מסייע לרוכשי ציוד תקשורת נתונים לבדוק אותו ואת היצרן בטרם רכישה.

הצעה למס חדש — להחלפת מס ישן

מיסוי תשואות ההון — לשם הקטנת מיסוי ההכנסות

שיטת המיסוי הישראלית זקוקה לרפורמה. היא אינה צודקת ואינה יעילה. שיטת מיסוי צודקת מניחה שוויון, כלומר שיעור מס שווה על כל סוגי ההכנסה, להבדיל ממיסוי פרוגרסיבי, שנועד לחלק מחדש את העושר החברתי ולהביא לחלוקה צודקת יותר של ההכנסה הלאומית. ולכן קובע שיעורים עולים על־פי גודל ההכנסה.

בישראל המיסוי מתרכז בהכנסות על עבודה או פעולה עסקית ועל הצריכה. אולם תחום ההכנסות הנובעות מהון או רכוש פטור כמעט מכל מיסוי. רבות דובר בישראל על מסי רכוש ועל הנהגת "מס הון נטו". בשלב זה של העדר מידע סטטיסטי על הרכוש והתחלקותו, הנהגת מס הון נטו הוא בלתי אפשרית. יש להקדים לכך עבודת הכנה והחלטות מינהליות על איסוף המידע הכרוך במס זה.

מס רכוש מוטל בישראל תקופתית, על מכוניות, על ציוד ומלאי. אולם מס־הון כללי מצליח לרכז התנגדות, כאשר בעלי הרכוש הקטנים, "האלמנות והיתומים", משמשים דגל למתנגדי המס. — אם כי מס זה אינו אמור לפגוע בשכבות אלו. משום שמובן ומוצהר שכל מיסוי הון חייב להתחיל במתן פטור התחלתי ברומה ל"ניכוי תושב" במס־הכנסה.

מסיבה זו יש להעדיף מיסוי תשואות ההון, מאשר מיסוי הון. כל רכוש והון מקנה הנאה והכנסה לבעליו. הכנסות אלו הן הכנסות כמו כל הכנסה אחרת אך רובן פטורות כליל ממס או שחל עליהן מס מוגבל בלבד, ואין כל צידוק עיוני או מעשי שלא להטיל עליהן מס בשיעורים הרגילים, כמו על כל הכנסה אחרת.

פגיעה ביכולת היצור של המשק

הפגיעה באי־מיסוי תשואות ההון איננה רק בצדק החברתי אלא גם ביעילות הכלכלית. התעלמות מהכנסות אלה מטילה את המס על מגזר צר מאוד של הכנסות, בעיקר מעבודה, עיסוק או משלח יד. משום כך שיעורי המס במגזר היצרני גבוהים ביותר. לא רק שיעורי המס השוליים, אלא גם מדרגות המס המתרכזות בהכנסות נמוכות ומגיעות לשיעור שולי של 60 אחוז, בהכנסה נמוכה למדי בכל השוואה בינלאומית. תלילות כזאת של מדרגות המס פוגמת בפרוגרסיביות שלהן אך פוגמת עוד יותר ביכולת הייצור של המשק. המס הגבוה המוטל על העבודה מהווה, יחד עם הריבית הגבוהה, את חבלם כפני התפתחות המשק.

העדפתה כמיסוי של התשואה על נכסים פיננסיים, שמשום־מה מכונה בדרך כלל "חיסכון", מקצה בצורה בלתי נכונה את ההון בין ענפי משק שונים. יש בכך משום ביטוי לעדיפות שהממשלה הקנתה למימון חובותיה ע"ח יתר חלקי המשק, אולם מתן עדיפות זו לממשלה איפשר לה גם להגדיל את חובותיה ללא קץ ולהשתמש בחיסכון הפרטי להגדלת הוצאותיה השוטפות.

לכן מן הראוי, במסגרת רפורמה כוללת במיסוי, להטיל מיסוי שווה על תשואה הנובעת מהון ומרכוש על כל סוגיו בשיעורי המס המקובלים ובמדרגות המס שיתקיימו. פרט לפטור התחלתי שווה לכל משפחה. פטור התחלתי זה צריך להיות בגובה של הבטחת זכויות פנסיה עד תקרה מקובלת, דיור סטנדרטי ומוצרים בני־קיימא. על התשואה הנובעת מכל יתר סוגי הנכסים ההוניים יש לשלם מס רגיל. על פי מדרגות המס שתהיינה קיימות. הנהגת מס חדש זה, מס תשואות הון, עשוייה לשמש בסיס לרפורמה במיסוי ההכנסות והורדת נטל מס ההכנסה.

גודל הנכסים ההוניים

בידי הציבור בישראל 52 מיליארד דולר נכסים פיננסיים. בנוסף להם ישנם הנכסים הפיסיים הכוללים כ־8 מיליון דולר מוצרים בני־קיימא, 55 מיליארד דולר השקעות בדירות מגורים, 30 מיליארד דולר ציוד ומבנים כ־3־5 מיליארד דולר מלאי וחומרים בתעשייה. כלומר הון ורכוש של 150 מיליארד דולר.

מרכוש זה יש לנכות את החלק שאינו נועד למיסוי:

● הצבירה בקופות הפנסיה בסך 8.8 מיליארד דולר.

● קופות גמל וביטוח חיים, החלק המקביל לזכויות פנסיה כ־5 מתוך 11 מיליארד דולר (כלומר, עבור יחידים שאין להם ביטוח פנסיוני, או שהפנסיה שלהם איננה מגיעה לתקרה שתיקבע).

● כל המוצרים בני הקיימא. פרט למכוניות נוסעים.

● תשואה מדירות מגורים עד לסטנדרד שייקבע מבחינה חברתית בגבולות של 50,000־60,000 דולר למישפחה. יש לאפשר ליקוי כנגד חיוב מס עבור הכנסה זקופה מדיור, תשלומי ריבית על משכנתאות (אך לא כנגד הכנסה מסוג אחר).

בישראל כ־1.1 מיליון דירות. מהן 251 אלף בנות 3.5־4 חדרים ועוד 77 אלף דירות של 4.5 חדרים או יותר. שאת חלקן ניתן לראות כיעד למיסוי תשואה מדירות פאר. נניח כאן, באומדן גס, 15 מיליארד דולר, כ־30 אחוזים מכלל ההשקעות בדיור. אפשר להנהיג את המס על דיור, על בסיס שומה עצמית של הדירות הקיימות, בתנאי שההפרש יהיה חייב במס רווחי הון בעת מכירת הדירה או הורשתה. אפשר גם לדחות את גביית המס לגבי אלה שהכנסתם קטנה עד למכירת הנכס או הורשתו.

— ציוד, מבנים ומלאי משמשים להפקת רווחים ולא לשם הפקת הנאות או תועלות אחרות, לכן המס הזקוף על התשואות הנובעות מההון יינתן לניכוי ממס הכנסה הרגיל. כלומר, יש להתחשב רק ב־50 אחוז מהמס, כהכנסה נטו של מערכת המיסוי.

— פירוט הרכוש לעיל (בהעדר נתונים) אינו כולל מקרקעין, מגרשים פנויים לבנייה וכו'. לפיכך ניתן לקבל, באומדן גס, כי תשואה המיועדת למיסוי לאחר מתן פטורים, הטבות וכו', נובעת מרכוש או הון של כ־80־100 מיליארד דולר (הפער מאפשר לזקוף הטבות נוספות, כגון צפיפות דיור וכו'). התשואה שיש לזקוף לרכוש זה היא התשואה מקובלת במשק, עליפי תשואה של כ־5 אחוזים להון (וב־1985 התשואה להון נטו הגיעה בכלל המשק ל־5.7%). כלומר, מדובר כאן בתשואה כוללת של 4־5 מיליארד דולר. עליפי שיעור מס ממוצע של 30 אחוז על התשואה (אם כי המס ישולם לפי מדרגות המס, שהן פרוגרסיביות), מדובר במס תשואת הון של 1.2־1.5 מיליארד דולר או 2 מיליארד ש"ח. סכום זה מבטא כיום את הערכת הכנסות ההוניות על הכנסות מעבודה או ייצור.

לשם השוואה, מס הכנסה גובה השנה כ־8 מיליארד ש"ח. מכאן, שניתן יהיה, באמצעות מס תשואות הון, להקטין את מסי ההכנסה בין 25־30 אחוז. אם הנהגת מס תשואות ההון תנוצל להנהגת רפורמה במבנה המס, לא יעלה נטל המס על השכיר או על הפירמה, אלא רק יתחלק אחרת. יוקטן המס על הפעילות היצרנית ויוגדל המס על הכנסות המתקבלות מרנטה בלבד. חלוקה מחדש של נטל המס בין התמורה לעבודה לבין התשואה להון תסייע להקטנת עלות העבודה ויגביר את כושר התחרות של המשק.

התחלקות הנכסים ההוניים

העדר נתונים על התפלגות הרכוש במשק מונע הנהגת מס הון נטו. הנהגת מס תשואה על ההון תוכל לשמש כבסיס בבוא הזמן להנהגת מס הון נטו, כיום הוא קל יותר להנהגה מכמס הון נטו.

התפלגות נכסי ההון בישראל פחות שוויונית מאשר התפלגות ההכנסות משכר, עיסוק או משלח־יד. אין על כך נתונים, אך נוסף על האינטואיציה ניתן להעזר להוכחת הנחה זו בנתונים של אחד הבנקים על התפלגות הפקדונות בנכסים פיננסיים.

התחלקות החזקת ניירות ערך בבנק א' (כולל קרנות נאמנות)

11% של הפקדונות הם מעל ל־10,000 ש"ח. 47% של הפקדונות הם בין 1,000 ל־10,000 ש"ח. 42% של הפקדונות הם עד 1,000 ש"ח.

מספר הפקדונות מעל ל־100,000 ש"ח הינו פחות מ־0.5 אחוזים, כסדר גודל כספי.

11.5 אחוז של הפקדונות הם בשווי כספי כולל של 78 אחוז מכלל הסכום; 22 אחוזים מצטברים מרכזים 89 אחוז מכלל הסכום בעוד ששני שלישים מהפקדונות מסתכמים ב־11 אחוז מכלל פקדונות ניירות־ערך, כולל קרנות נאמנות.

המספרים האלה מהווים אינדיקטורים בלבד לכך שהתפלגות הנכסים הפיננסיים איננה שוויונית. העדר נתונים, ואף נתונים סטטיסטיים על התפלגות הרכוש (כפי שזה קיים בארה"ב וברוב העולם) מהווה מחדל חמור.

מס על התשואה יקטין המס על העבודה

מתעוררת כמובן השאלה על אילו נכסים כספיים יש להטיל מס. מאחר שמוצע כאן להטיל מס לא על הנכס אלא על התשואה, ההכנסה מהנכס, יש לגבות זאת גם מנכסים כספיים קטנים ומתוכניות חיסכון המשמשים חוסכים קטנים. הברירה לפני החוסך הקטן, שישלם את המס המגיע ממנו על הכנסותיו מריבית, וישלם פחות מס מהכנסתו מעבודה. או לא ישלם מס על הכנסותיו מריבית וישלם מס גבוה על הכנסות העבודה שלו. הפיתרון הראשון עדיף גם מבחינת המשק וגם מבחינת האיש הקטן. ההסתדרות חייבת לדאוג לשכר העובדים. לחסכונותיהם לעת זיקנה, או נכות וכיו"ב (כלומר, זכויות הפנסיה), ואולי להשלמה מסויימת לזכויות פנסיה. כל יתר ההכנסות הן רגילות לכל דבר.

חוקי מס מעוותים יצרו הון שחור

חלק מהנכסים ההוניים במשק נוצרו באמצעות חוקי מס מעוותים ומהווים הון שחור. אלה הם ברובם נכסי המקרקעין שהופחתו ברישומים אך הם קיימים בפועל. באחד המקרים האחרונים מציין פרופ' אפרים צדקה על קיום נכסים אלה שנהנו בעבר משיעורי פחת מואץ לא כלכליים. שלטונות מס ההכנסה מעדיפים לראות כפחת לא־כלכלי (ההוצאה יותר מאורך חיי הנכס) רק דחיית מס. למעשה, יוצרת שיטה זו הכנסות ללא מס בשנה נדונה ונכסי הון שחורים. לאחרונה, נכסים אלה ממומשים בדרך כלל בצורת רווחי הון פטורים ממס, באמצעות העסקת מניות בבורסה. הבלאי במשק הישראלי נאמד בכ־15 אחוז לשנה, כלומר כ־3.5 מיליארד ש"ח (במחירי 1985). חלק מסויים ממנו הוא בלאי פיקטיבי בלבד. לכן נותר במשק הישראלי הון ללא תמורה, המתגלגל לרווחי הון פטורים ממס.

המיסוי בתחום זה הוא תהליך פשוט של קביעת שיעורי פחת ריאליים המוכרים לצרכי מס הכנסה, לאורך חיי הנכס.

בעיות ליישום המס

אין קושי ליישם את ההצעה למיסוי תשואות ההון ברוב הפרטים. בדיור ניתן להנהיג את המס תוך מספר חודשים, על בסיס ההנחה כי מי שירצה לקבל זיכויים תמורת מספר נפשות, לדירה, או משכנתאות וכו' יצטרך למלא דיווח פשוט ועל בסיס הדיווח יקבע לו מס מוקטן, ללא בדיקות, על מספר בדיקות ניתן לגבות את המס בעת ההעברה בטאבו. העקרון המוצע כאן הוא שומה עצמית של הדיור.

בציוד, מבנים ומלאי קיים רישום ע"י הפירמות. יש רק לשנות את עקרונות מיסוי הבלאי המאפשר צבירת הון שחור. במכוניות המס קיים. רק עקרונות הטלת המס ישתנו.

אין קושי לגבות את המס מריבית על ניירות־ערך, כולל תמ"ס, פק"מ, מק"מ ופת"מ, ע"י ניכוי במקור בשיעור המס המקסימלי, כאשר כל הטוען שהוא זכאי לפטור או מס שולי קטן יותר — יוכל באמצעות דיווח פשוט.

קיים קושי מסויים בגביית המס על ניירות־ערך הנסחרים בבורסה. מדובר כאן בעיקר במניות בשווי של 7 מיליארד דולר. בהתאם לעיקרון של תשואה אלטרנטיבית יש לגבות מס תשואה על הון זה מתשואה של 350 מיליון דולר לשנה, כלומר מס של כ־150 מיליון דולר. ניתן לפתור בעיה זו ע"י מס מחזור מוגדל. עליית תשואת ההחזקה של הנייר, בשעורה של כ־3 אחוזים, היורדים והרגים לעבור כבר. יש בכך צידוק תאורטי, בהנחה שאלה העוסקים יותר בפעולות, קניות ומכירות מפיקים תשואות גבוהות יותר מהמחזיקים. כל זה באמצעי זמני, עד להנהגת ישום מרוויח וחובת דיווח על הון זה.

המס החדש המוצע הוא פתרון צודק למיסוי ההון. הוא מניח כי מי שמשתמש בהון להשקעות מסוגים שונים מוותר על תשואה אלטרנטיבית מינימלית ותמורה במשק. הוא גם פתרון יעיל לרפורמה במיסוי ההכנסות.

אין בכוונת ההצעה הנ"ל לקבוע סכומים מדוייקים. והמספרים בולטים הגדול הם אומדנים בלבד, שכוונתם להאיר סדרי גודל. כן אין כוונה לפתור את כל בעיות הגבייה ואת הבעיות הטכניות, אלא רק להצביע על כך שלבעיות יש פתרונות מינהליים וטכניים.

מעבר לכך, המציאות ויכולת ההתחרות של המשק מחייבות להתחיל מיד ברישום ההון לסוגיו. ע"י קבלת הצהרת הון פשוטה מכל המשפחות. אף אם פעולה האיסוף תימשך מספר שנים — על מנת לקבל תמונה אמיתית על התפלגות ההון והתשואה הנובעת ממנה.

צבי טימור

מזווית אחרת

במחזה התקציב — ההצגה כושלת

מאת ד"ר יקיר פלסנר

הפעם נניח מעט מן העיסוק בענייני הכלכלה השוטפים של המערכה הישראלית ונעסוק בשאלה מתחום האינפורמציה. ואם באינפורמציה עוסקים, הרי הממשלה היא מחותן נכבד מאד. משום שהממשלה, כל ממשלה, אמורה לעסוק באותם התחומים שהסקטור הפרטי אינו יכול או שלא כדאי לו לעסוק בהם. כפי הכלכלנים, שנה התחום הזה תחום המוצרים הציבוריים (ופארקים ציבוריים הם דוגמה חביבה לעניין זה). ואין נושא ההולם יותר את ההגדרה מאשר נושא האינפורמציה. הפעם גם מכוונים הדברים לכתובת מוגדרת אחת — אגף התקציבים באוצר. שכן, מדובר בתוכן האינפורמטיבי של תקציב המדינה כפי שנוהגים להציגו מימים ימימה (ומכאן ברור שאין הדברים שלהלן משום התקפה על אנשים מסויימים או צוות מסויים באוצר, אלא בקשה לשינוי נוהלים מושרשים), לעומת התוכן שיכול להיות לו בהצגה הגיונית יותר.

לדברים הללו חשיבות שהיא קרוב לוודאי מרחיקת לכת ביותר. ראשית, טיבו של כל דיון מוגבל בטיב השפה שבה משתמשים בדיון. לדוגמה, דיון על בניית כביש שינהלו מהנדסים, למשל, יהיה יעיל יותר מדיון שינהלו באותו הנושא תושבי המקום שאליו אמור הכביש להוביל, משום שהמהנדסים משתמשים בשפה המותאמת במיוחד לנושא. זה כולל הגדרות ומושגים וגם נתונים כמותיים. הדבר איננו שונה כאשר מדובר בכלכלה. וכשמגיעים לכלכלה לאומית, יש לכך חשיבות רבה. אחרי ככלות הכל, מרבית חברי הכנסת והשרים הם הדיוטות בענייני כלכלה. אך עם זאת, הם אלה הקובעים את גורל המדינה במישור הכלכלי, בקובעם את כללי המשחק ואת התפקיד שתמלא בו הממשלה. יש איפוא חשיבות רבה לכך שאפשר יהיה להציג להם נושא בתקציב המדינה בהצגה המירבית (גם אם סר המפרי חושב אחרת).

התנאי הראשון הוא שהתקציב, כפי שהוא מוצג, ייבנה באופן שישליט את השפעתו על הכלכלה הלאומית. חשוב גם שהלוחות והטבלאות של התקציב ייבנו על־פי אותן ההגדרות, ושבמידת האפשר יוצגו הנושאים. בניגוד לתיאור האידיאלי הזה. הניסוח הנהוג בלתי ניתן לפיענוח, גם ע"י כלכלנים מקצועיים, ויהיו "משופשפים" בענייני הכלכלה הלאומית ככל שיהיו.

סיווג משובש

בצד ההוצאות עוסקת הממשלה בפעילויות כלכליות משלושה סוגים. הראשון נקרא "צריכה ציבורית" והוא מתאר את הוצאות הממשלה על תשלומי שכר וקניות של מוצרים ושירותים. הוצאות אלה קרויות "צריכה", כיוון שבגינן נגרמת העסקה ישירה של גורמי ייצור במשק: הממשלה מעסיקה עובדים בשירותה ואם היא קונה מוצרים ושירותים, היא גורמת העסקת גורמי ייצור אצל יצרני המוצרים והשירותים הללו. לגבי תקציב ממשלת ישראל גם מבחינים בין צריכה ציבורית מקומית לבין צריכה ציבורית בחו"ל, מפני שרוב צריכתה של מערכת הביטחון מתבצעת בחו"ל וגם ממומנות משם, ע"י הסיוע האמריקני.

הפעילות הגדולה השנייה היא "תשלומי העברה". סעיף זה אמור לכלול את כל הסכומים שהממשלה מעמידה לרשות פרטים ומוסדות פרטיים לשימושם. כאן נכללים כל הקיצבאות, דמי אבטלה, סובסידיות מכל הסוגים והשתתפות הממשלה בתקציבי גופים שלא למטרת רווח, כגון האוניברסיטאות. בדרך כלל נוהגים לכלול כאן את תשלומי הריבית של הממשלה על חשבון החוב הפנימי, אבל לא אין חשיבות מיוחדת ולכן יסווגו אלה בסעיף נפרד יחד עם תשלומי הריבית על החוב החיצוני, זה שיש לפרוע במט"ח.

התחום השלישי בו פעילה הממשלה הוא שוק ההון. מצד אחד לווה בו הממשלה, ומצד שני היא נותנת אשראי למשקיעים ולמטים לנפול. לשון אחרת, הממשלה גם משחקת כבנק. הממשלה גם פורעת חובות ומקבלת פרעונות חוב מאלה שזכו לקבל ממנה אשראי (לפחות באותם המקרים שבהם אין הממשלה נאלצת למחוק חובות). עד כאן החלק העיוני. ומה אשר למעשה?

החריג המוזר הראשון מופיע בסעיף הצריכה הבטחונית. המעיין בתת הסעיפים של פעילות זו נתקל בתת־סעיף המכונה "תשלומי העברה". שכזכור מהווים בעצמם קטגוריה נפרדת. מדובר בתקציבו של אגף השיקום של משרד הביטחון, וזה האגף העוסק במלאכת השיקום של אלמנות ויתומי המלחמה המתמדת בה נתונה ישראל ומטפל בנכי אותה מלחמה. מדובר כאן בתשלומי העברה מובהקים שאין כל סיבה לכלול אותם בסעיפי הצריכה הבטחונית. העובדה הארגונית שהאגף העוסק בנושא שוכן במשרד הביטחון אינה צריכה להשתקף בתקציב המוגש לממשלה. זהו עניין של ניהול חשבונות המעניין את החשב הכללי ותו לא.

אם בסעיף הקודם לפחות אין מכשול בפני עיוור, הרי אין הדבר כך בסעיף תשלומי ההעברה, שכן כאן כולל התקציב את הסכומים הניתנים ע"י הממשלה לרשויות המקומיות. מבחינתו של החשב הכללי, יש כאן באמת העברה ולא צריכה. את מי זה מעניין? מבחינה כלכלית, יהפוך רוב הסכום המועבר לרשויות לצריכה ציבורית. מפני שאלה ישתמשו בכסף בעיקר לתשלום משכורות לעובדיהן ולמורים בבתי הספר שבתחום שיפוטן. יש כאן, לפיכך, סיווג כלכלי מטעה.

גרעון בבקשתך

הבעיות החמורות ביותר צצות בהקשר של הצגת גרעון הממשלה. לכאורה, עניין פשוט, שהרי הגרעון הוא הפער שבין ההכנסות וההוצאות. לאמיתו של דבר, עניין מסובך גם בחישוב הקפדני ביותר, ונושא הפותח אפשרויות תימרון עליפי מטרתו של מחשב הגרעון. למשל, הרוצה להפחיד את שרי הממשלה, יוכל להציג גרעון גדול בהרבה ממה שיציג מי שמנסה להמעיט בחשיבות הגרעון. סיבוך שאין להימלט ממנו נובע מעירוב הצריכה ותשלומי ההעברה בצד ההוצאות. שהרי שקלים של תשלומי העברה יכול שייהפכו לחיסכון ולא לצריכה, ואז נמצאנו מחברים שקלים "גדולים" של צריכה עם שקלים "קטנים" של "העברות".

קשים יותר הם הסיבוכים הנובעים מעירוב הגדרות כלכליות עם חשבונאיות. למשל, בהצעת התקציב האחרונה מופיע פרט הנקרא "פרעון קרן לביטוח הלאומי" בסכום של 715 מיליון ש"ח. סעיף זה מעוות יותר את ההצגה הכלכלית. שכן, מנקודת ראות כלכלית, כל מה שחשוב הוא סך ההכנסות המאוחדות של הממשלה והביטוח הלאומי לעומת סך ההוצאות המאוחדות שלהם. ההתחשבנות הפנימית בין הממשלה לביטוח הלאומי היא עניין רישומי בלבד שמקומו לא יכירנו בתקציב המוגש לממשלה.

מתן אשראי כהוצאה

לא פחות בעייתי הוא עניין האשראי. מבחינה כלכלית, נתינת אשראי ע"י הממשלה איננה הוצאה יותר משפרעון קרן חוב של הממשלה היא הוצאה. אבל את פרעון הקרן אין אגף התקציבים כולל בהוצאות, ואילו מתן אשראי כן נכלל בהוצאות, כשם שפרעון חוב לממשלה נכלל בהכנסות. יש להפריד הפרדה מוחלטת את חשבון ההון של הממשלה מחישוב הוצאותיה, הכנסותיה וגרעונה. בארה"ב, למשל, איש לא היה מעלה בדעתו לכלול סעיפים כאלה בתקציב, ולו רק משום ששם עוסק בכך הפדראל ריזרב. כלומר, הוא המחליט איזה חלק מגרעון הממשלה יתכסה ממלוות מן הציבור ואיזה חלק מהדפסת כסף. האם רק משום שאצלנו אין מופקד על כך בנק ישראל מסמיכים שמיטה להר סיני?

התוצאה מכל השיבושים הללו היא, שאי־אפשר לקבל מושג ברור על הגדלים התקציביים החשובים ביותר מבחינה כלכלית. לפיכך שטוחה הבקשה לפני אגף התקציבים: אנא, הציגו תקציב שאפשר להבינו

מבזקים כלכליים

● חוות דעת משפטית מוסמכת, לפיה תקנות תחנות תדלוק על מדרכות נוגדת את חוק התכנון והבנייה, הועברה לראש עיריית ירושלים טדי קולק על־ידי ארגון בעלי תחנות הדלק. במיברקו לקולק מזהיר הארגון, כי אם לא ישנה את החלטתו יפתחו בעלי התחנות בירושלים בעיצומים.

● חברת הבנייה "מתתיהו ליפשיץ" קיבלה 600 אלף דולר ממכירת חלקה בתחנה המרכזית החדשה בתל־אביב לקבלן הירושלמי יוסף מרדכי. לחברת ליפשיץ היו בתחנה 30 אחוז. ראשי החברה ציינו, כי עד למכירה הם השקיעו בתחנה רק 500 אלף דולר. כן מכרה החברה פרוייקט מסחרי ברחוב רמב"ן בירושלים, לאחר האחים רייכמן בקנדה, תמורת 750 אלף דולר. המכירות הן בהתאם להחלטת מועצת המנהלים של החברה למכור נכסים בהיקף של 1.7 מיליון דולר ולהתרכז בביצוע פרוייקטים שיתנו פירות בטווח קצר. החברה מסיימת עבודות בנייה בשכונות השייכים לב בירושלים ובים המלח.

● עקב התעניינות הרבה בעולם באמצעי האבטחה ושיטות הלוחמה בטרור שפותחו בישראל, והפוטנציאל הכלכלי הגלום באפשרויות יצוא חלק מציוד וידע זה, יתקיים בארץ בעוד כחצי שנה, כינוס בינלאומי ראשון שיוקדש לנושאי אבטחה, בטיחות ולוחמה בטרור.

● נציבות מס הכנסה החליטה לבדוק את התופעה של עריכת השתלמויות בסופי שבוע ע"י ארגונים מקצועיים וגופים פרטיים, לאחר שבאחרונה התפתחה התופעה של עריכת השתלמויות כאלה, הן בארץ בסופי־שבוע, והן בחו"ל, כולל האפשרות לצרף בני משפחה של העובד. מחלקת החקירות של הנציבות זימנה לבירור מנהלי גופים המנהלים כנסים מקצועיים בארץ ובחו"ל, ובכוונתה להרחיב את הפעילות בנושא, לרבות אצל מעבידים המארגנים כנסים דומים לעובדים.

● בנק הפועלים מאשר לבעלי עסקים עצמאים לקבל הלוואות בתנאים מועדפים לשם בצוע תשלומים לקראת תום שנת הכספים 1986. ההסדר הושג בימים אלה עם לשכת ארגוני העצמאים בישראל ויוכלו להינות ממנו כל העצמאים במשק. ההלוואות תהיינה בסכום של עד 5,000 ש"ח ותחול עליהן ריבית חודשית בשיעור של "פריים" פלוס 1.75% (ריבית של 40% לשנה). ההלוואות תינתנה לתקופה של 6 עד 10 חודשים והחזר ההלוואה ייעשה בתשלומים חודשיים שווים.

● לאומי חברה למימון, מקבוצת בנק לאומי, מנפיקה שתי הנפקות בסך כולל של 42 מיליון ש"ח, 30 מיליון לחברי התאחדות התעשיינים ו־12 מיליון ש"ח לחברת מבני תעשייה.

● השבוע עומדת להסתיים סלילתו של הכביש החדש, בכביש עוקף "רב־מכר", שיחבר את רמת השרון עם דרך חיפה. סלילת הכביש, בהקמתו השקיעה "תנובה" 200,000 דולר, אושרה ע"י המועצה המקומית רמת השרון. כן מסדירה "תנובה" את פעולתו האוטומטית של מחסום הרכבת, בהתאם לדרישות משרד התחבורה.

● סניף לונדון של "כור סחר" יכפיל בשנת 1987 את היקף עסקיו ויגיע להיקף מתוכנן של 26 מיליון דולר. לעומת 13 מיליון דולר בשנת 1986. ענפי היצוא העיקריים של הסניף הם מוצרי פלסטיק, חומרי הדברה, מזון מעובד, מוצרי אלקטרוניקה, מתכת וגומי. בסניף עובדים 36 איש, רובם עובדים מקומיים.

סניף אנגליה של "כור־סחר" עוסק בעיקר ביצוא מישראל לבריטניה ולמדינות אחרות דרך בריטניה. בשנת 1985 ייצא הסניף בהיקף של 8 מיליון דולר בלבד. פעילות נוספת של הסניף קשורה בנושאים מסחריים־תעשייתיים וכוללת מפעל הרכבה, שירות טכני ושיווק של מרכזיות משרדיות וכן פעילות מסחרית בתחומי האלקטרוניקה. כן פעיל הסניף במתן שירותים פיננסיים ופעילות פיננסית בינלאומית, תוך ניצול גורמים פיננסיים הפועלים בלונדון.

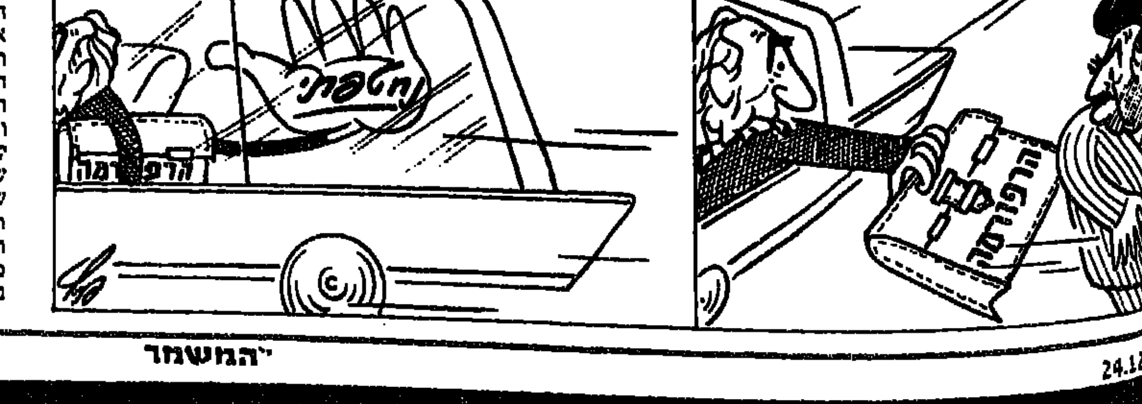

טור החדשות

בעקבות אופ"ק ומצרים צפויה עלייה במחירי הדלק

אסיפת אופ"ק הסתיימה בשבת בהחלטה להעלות את מחירי הדלק ב־3 דולר לחבית, מ־15 דולר ל־18. לאחר החלטה זאת התייקרו מיד מחירי הנפט בשוק הספוט האמריקני בדולר לחבית, מ־15 ל־16 דולר. המצרים הודיעו על עליית מחירים ביום שני. נפט מסוג "סואץ בלנד", שעלה בחודש נובמבר 13.60 דולר לחבית יעלה עכשיו 15.25 דולר.

ישראל רוכשת במצרים שליש מהנפט שלה בחוזים ארוכי־טווח וכן את רוב הרכישות המזדמנות. בעקבות העלייה במחירי הנפט המצרי, ניתן להניח כי בימים הקרובים יתייקר הדלק לצרכנים. מחיר הבנזין לצרכן נקבע לפני יותר מ־7 חודשים. אז היה מחיר הנפט פחות מ־12 דולר לחבית. ראשי חברות הדלק מרגישים, כי הם רכשו כמויות דלק גדולות בחודש אפריל, כאשר מחירי הנפט נפלו לשפל שבין 7 ל־9 דולרים לחבית.

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, הצמיד את מחירי הבנזין בישראל למחיריו באירופה. החלטות אופ"ק ישפיעו על מחירי אירופה בימים הקרובים, לאחר שבארה"ב כבר נקבעו מחירים חדשים.

חיים מרגלית

הצעה להפעלת "מת"מ־פלוס"

בעלי החוב הגדולים של חברת מת"מ קיבלו בימים אלה הצעה מאחד מאנשי העסקים הגדולים בענף החשמל, המוכן להפעיל את רשת חנויות מת"מ. כזכור, נעשה נסיון לגייס את האחים פרופר, מבעלי "אוסם", על מנת שאלה יפעילו את הרשת, אך הניסיון נכשל.

לפי הצעתו של איש העסקים, יעבירו הבנקים המחזיקים בממסרים של החברה (בנק המזרחי — 2.5 מיליון ש"ח, בנק ספנות — מיליון ש"ח, בנק החקלאות — 400 אלף ש"ח ובנק לאומי — 300 אלף ש"ח) לחשבון אחד משותף, מתוך כספים אלה ישולמו החובות לספקים ולעובדי החברה, ובכך יחוסלו החובות כלפי עובדים ולקוחות.

החברה תופעל מחדש, תחת שם שונה, "מת"מ־פלוס", כשהיא נקייה מחובות והתחייבויות.

כאמור, איש העסקים שהגיש את ההצעה הוא אחד הסוחרים הגדולים בענף החשמל והאלקטרוניקה בישראל.

א.ש.

החקלאים מגבשים עמדה נגד התוכנית הכלכלית

על החקלאים לגבש עמדה כלפי התוכנית הכלכלית החדשה, ולפעול בהתאם — אמר שמחה אסף, מנכ"ל המרכז החקלאי, בריון שנערך במרכז בתחילת השבוע.

לדבריו, על נציגי החקלאים להעלות את תביעותיהם לפני הממשלה, כדי שלא ייפגעו. וכן להעלות את דרישותיהם לפני משרד החקלאות, כדי שיתחשבו בהן בהכנת תקציב המשרד לשנת הכספים הבאה. בעיקר בתחומי היצוא, מסים, הדרכה, מחקר ופיתוח ובמשק המים.

אסף הזהיר מפני אופטימיות בלתי מבוססת, כתוצאה מפירסומים מוגזמים על סיכום העונה החקלאית תשמ"ו, ומפני אופטימיות־יתר ביחס לכמויות המים בשל הגשמים האחרונים.

התכנית פוגעת קשות באימהות עובדות

מהתוכנית הכלכלית והרפורמה במיסוי עולה כוונה לבטל את נקודות הזיכוי המוענקות לנשים עובדות בגין הוצאות הטיפול בילדיהן. אם תוצא כוונה זו אל הפועל, היא עשויה לפגוע לרעה ביכולת הנשים להשתלב במעגל העבודה — כותבת לראש הממשלה ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, היועצת למעמד האשה.

כל עוד רווחת התפישה החברתית המטילה על האם את תפקיד הטיפול בילדים, נמדדת "כדאיות" עבודתה מחוץ למשק־ביתה במונחים של יתרת הכנסתה על הוצאותיה לטיפול בילדים. בנקודות הזיכוי לאימהות עובדות יש משום התחשבות בהוצאות הטיפול בילדים, כדי שאלו לא יהוו מכשול בפני השתלבותן של נשים בעבודה מפרנסת. יכולת הפרנסה של האשה מהווה נדבך חשוב בקידום מעמדה.

לעומת זאת, בביטול נקודות הזיכוי יש משום תמריץ שלילי לעבודת נשים מחוץ למשק ביתן, וכתוצאה מכך פגיעה ביכולתן לפתח הכנסה עצמאית, להשתתף בפרנסת המשפחה ולתרום לרווחתה ולתועלתה של החברה בישראל.

"דולב" חידשה את מלחמת ביטוח הרכב

ההסכמים שנעשו באחרונה בענפי ביטוח רכב ורכוש עלולים להתפוצץ, בעקבות כוונתה של חברת הביטוח "דולב", מקבוצת "הפניקס", לבצע ביטוח למועדון שק"ם.

עד כה היה הביטוח של מועדון השק"ם בידי חברת "אושיות", הנמנית עם קבוצת "הסנה". ביטוח זה גרם בזמנו לסילוקה של חברת "אושיות" מאיגוד חברות הביטוח, שכן החברות האחרות טענו כי החברה העניקה הנחות חריגות לחברי המועדון.

עם צירופה של "אושיות" לקבוצת "הסנה" (תיק הביטוח שלה הועבר ל"רותם", חברה־בת של "הסנה"), היא הודיעה כי לא תחדש את ההנחות למבוטחים בתום תוקפו של ההסכם, באמצע ספטמבר, עם הפעלת ההסדר החדש. האוסר מתן הנחות חריגות מעבר לתעריף המאושר, הודיעה "אושיות" כי היא מפסיקה את ההסדר המיוחד עם מועדון השק"ם. על רקע זה נפתח מו"מ בין "דולב" לבין מועדון השק"ם, ובו הציעה "דולב" (ולשעבר חברת הביטוח "ארד", שנרכשה בנלוואה לפני כשנה וחצי ע"י "הפניקס" אך לא הופעלה מאז), לחדש את הביטוח לחברי מועדון שק"ם. לפי שמועות שנפוצו בענף, הציעה "דולב" הנחה של 20 אחוז לכל המבוטחים במסגרת העדר תביעות מוסכם, 10 אחוז הנחה קבוצתית והנחת מועדון שק"ם בשעור של 12.5%. כן מציעה "דולב" אפשרות לשלם את הפרמיה ב־10 תשלומים צמודי־מדד במקום ב־8 תשלומים המותרים לפי ההסדר החדש, או ב־4 תשלומים לא־צמודים.

מהנהלת "דולב" לא היו מוכנים לאשר נתונים אלה, ונמסר כי שיעור ההנחה הכולל לחברי המועדון הוא 13.5 אחוזים, שהוא השיעור המותר לקבוצה המקיפה מעל ל־20 אלף כלי רכב.

ממשרד המפקח על הביטוח נמסר, כי התעריף שהגישה "דולב" למשרד טרם אושר, מאחר שבבדיקה ראשונה נראה היה כי יש בו חריגים והוא נמוך מזה של חברות הביטוח האחרות.

יצויין, כי "דולב", שהיא למעשה חברה חדשה, אינה חייבת לבסס את תעריפיה על בסיס תעריף קודם, כפי שנעשה אצל חברות אחרות. המפקח אף הזמין את מנהלי חברת "דולב" להסביר את התעריף שהגישו. ואין כל ביטחון כי הוא אכן יאושר.

יש להניח, כי אם אומנם תפעיל "דולב" תעריף חריג, יביא הדבר לצעדי תגובה של "אושיות", ובעקבות כך לחידוש "מלחמת תעריפי הביטוח". חודשיים וחצי בלבד לאחר הפעלת ההסדר החדש.

נודע, כי ב"אושיות" כבר הוכנה תוכנית מיוחדת אשר תוצע לכל עובדי מערכת הביטחון, ואשר תנאיה לא יהיו פחותים מאלה של "דולב".

אייל שגב

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאת דורית גפן

גיבורה שכבשה את נכותה

בתוכנית „זה הזמן" אירח השבוע רם עברון בין היתר גם את עירית זהרוני, אשר נפגעה במלחמת ההתשה (1969) ואיבדה רגל. ההזדמנות להזמנתה קשורה כנראה לאות מיוחד, שהיא עומדת לקבל משר הבטחון, בתחום השיקום. אך תוך כדי כך תיארה עירית זהרוני את נסיבות פציעתה, ובעיקר את הטיפול, או מוטב לומר אי־הטיפול בה, בשעות הראשונות לאחר היפגעותה.

אף כי היא לא אמרה דברים מפורשים, הרי קיימת סבירות, או לפחות היתה ההתרשמות שלי, כי בטיפול מהיר ונכון יותר אפשר היה אולי להציל את רגלה מקטיעה. דווקא הצורה הפשוטה, הבלתי נסחפת מבחינה רגשית, שבה היא מתארת את הדברים, גורמת למאזין ולצופה זעזוע הרבה יותר קשה. אפשר כמובן למצוא תמיד הסברים לרשלנות ולבזבוז הזמן בהגשת הטיפול הרפואי — הקשורים בנסיבות האירוע, בהיפגעותם של חיילים נוספים, ובהלם שנכנסו אליו החיילים. כאשר ראו בחורה פצועה. את הנעשה אין להשיב. אך קשה להשתחרר מהרושם הכבד, כי בכל הפרשה האומללה הזו היו יותר מדי מחדלים. החל מהתנהגותו של מי שהיה אז מפקד הנח"ל, שכינס את החיילים מחוץ לבונקר, בניגוד להוראות, ועד לפגיעה עצמה ומה שהתרחש אחריה.

כאשר שואל עברון את עירית זהרוני האם היא משוקמת — שמונה־עשרה שנים לאחר פציעתה החמורה, מסתבר כי רק לפני זמן קצר עברה עוד ניתוח בסדרת טיפולים ארוכים וקשים, שלא פסקו במשך השנים. יחד עם זה אין בה נימה של רחמים עצמיים, לפחות אין הם ניכרים בדבריה. ולמרות נכותה היא עוסקת בתחום של ידיעת הארץ וממששת את תחום התעניינותה.

אם לעשות פראפרזה על מימרה ידועה, הרי עירית היא בבחינת אותו גיבור — הכובש את נכותה.

הקשר המשולש

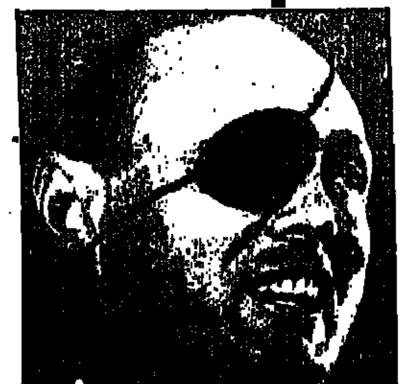
משה דיין

מרדכי בר־און

תוכנית „מבט שני" הביאה לנו תחקיר בריטי מרתק על מלחמת סואץ, המוכרת בישראל כמלחמת סיני. כאשר עיקר תשומת הלב של הכתב מתרכזת בהשתלשלות הקשר הצרפתי־בריטי־ישראלי לפתוח במלחמה. בדיעבד הסתבר לבריטניה, כי היה זה מקח טעות פוליטית עבורה — עוד צעד של נסיגה ממעמדה המיוחד במזרח התיכון — עוד לבנה חשובה שנשמטה מהאימפריה הבריטית הגדולה. הכתבה אכן שמה דגש על הלבטים הבריטיים בקשירת הקשר המשולש נגד מצרים בראשותו של עבד אל נאצר, נשיא מצרים באותה תקופה.

לצרפתים היו כמובן אינטרסים משלהם, וגם לישראל היה אינטרס להכות בפדאיינים שפגעו בבטחונם של ישובי הדרום וכן בפתיחות מיצרי טיראן. הכתב התחקה בעיקר אחר תהליכי התגבשות הקשר והמגעים הסודיים שהיו בין שלושת הצדדים לגיבושו וכינונו. הוא הצליח לשפוך אור על הלבטים השונים, ובעיקר על אופן פעולתם של המנהיגים של שלוש המדינות. חלק מהעדויות היו מכלי ראשון, של אנשים שנטלו חלק באותן פגישות והיו מעורים באינטרסים של ארצם, כמו למשל מרדכי בר־און, שישב באותן פגישות בפאריס, משה דיין המנוח, ושמעון פרס, כמו הביוגרף של אידן וכמה פוליטיקאים צרפתים.

אכן, כשיעור ביחסים בינלאומיים היה התחקיר שראינו תרגיל מעניין ומרתק. אשר לתוצאותיו הפוליטיות והבינלאומיות של הקשר המשולש נגד מצרים — סוגיה זו נתונה בוויכוח בין היסטוריונים ופרשנים, והוא יימשך בוודאי ככל שיוסיפו לחקור את אותה מלחמה, את אשר קדם לה, ואת אשר קרה אחריה.

זוג או פרד

השעשועון הטלוויזיוני החדש „זוג או פרד", בהנחיית שמואל שי, הוא למעשה העתק כמעט מדוייק של אותה תוכנית אשר שודרה קודם־לכן תקופה ארוכה ברדיו, גם כן בהנחייתו של שי.

אינני בטוחה שהעברת התוכנית, באותה מתכונת, לטלוויזיה היא רעיון טוב, אלא אם כן חלק גדול יותר יהיה מבוסס על קטעים דינמיים יותר, כמו למשל תרגילי שכיבת הסמיכות שעשו הבעלים. גם השאלות צריכות לצאת מתחום הבנאליות המשעממת של מה צבע הגרביים שלובש הבעל וכדומה. קצת יותר הומור לא יזיק הן בחלק של השאלות ובוודאי בחלק של התשובות.

נישואין זה אמנם דבר רציני, אך לא עד כדי כך שאי־אפשר לצחוק מהם. במקרה או שלא במקרה היתה נימה קלמטאית כלפי הנשים. בתור בעלים מסכנים כביכול, שלושת המתחרים נראים כמצב לגמרי לא רע.

מאחר שראינו בשבוע שעבר את התוכנית הראשונה, ראוי לתת לה אשראי של עוד כמה תוכניות.

לשיר את הסבל

ההשפעה התורכית (העות'מנית) על תרבות הארץ לא נעלמה כליל, למרות המנדט הבריטי בארץ שבא לאחר נפילת האימפריה העות'מנית. ההשפעה אינה רק בכמה חוקים שרדו מאותם ימים, אלא גם בתרבות העממית.

בתוכנית „סיבה למסיבה" יכולנו לעמוד על פריחה של השירים התורכיים, עדיין לא במסגרות „הלגיטימיות", כמו תוכניות הפזמונים ברדיו, אך בשוק הקסטות ובמועדונים יש למוסיקה ולסגנון התורכי הצלחה. ואכן, מי שמזדמן לספריות סרטי הווידאו ודאי הבחין במדפים רבים של סרטים תורכיים, אשר לדברי הספרנים יש להם ביקוש גדול.

הערות־אגב אלה נאמרות בקשר להופעה של בני משפחת כהן בתוכנית „סיבה למסיבה", בכמה שלגרים תורכיים, אשר המכנה המשותף שלהם הוא סבל וכאב. לזוג כהן, שניהם נכים, נאים מאד, שהקימו יחד משפחה יפה ומלאת חן, הסבל הוא לא פראזה, ולא שורה מתוך שיר. הם מכירים אותו מקרוב, וחיו אתו שנים לא מעטות. ההורדות שלהם עם הסבל אינה מן השפה אל החוץ, אלא ביטוי של חוויות אישיות. אפשר כמובן להתייחס אל הופעתם, ובעיקר אל הטקסטים הבלתי מהוקצעים שלהם, בגישה איסטניסית ומתנשאת, אך יהיה בכך כדי להחטיא את המטרה, שכן ההופעה של משפחת כהן אינה מתיימרת להיות יותר ממה שהיא, שירה סנטימנטלית מאד — על סף הרגשנות. אין ספק שבני־הזוג כהן, נעימי המראה והפוטוגניים מאד, שגורלם לא שפר עליהם בעבר, מוסיפים נופך אותנטי אמיתי לשירים ולאווירה המלנכולית. רבקה מיכאלי שלא הסתירה את חיבתה למשפחת כהן ו„עשתה כבוד" להופעתם, היתה „קהל טוב". אין כמובן לדעת אם אנו צפויים עתה לגל תורכי בפזמונאות הישראלית, לפחות זו שבשוליים. אך כנראה שההופעה בטלוויזיה תפתח לכהן את הדרך, גם לתוכניות הרדיו.

בעריכת עלינא תורי

מחיר חיוכו של לואי ה־14

מסך ראשון

מאת גיורא מנור

„מולייר", מחזה מאת מיכאיל בולגאקוב. עברית: יעקב בסר ויהושע סובול; בימוי: גדליה בסר; מוסיקה: רביב גזית; תלבושות: עדנה סובול; תאורה: יחיאל אורגל; תפאורה: אדריאן ווקס — בתיאטרון העירוני חיפה.

הפיתוי לכרוך בחיי מולייר את הבעיות הבוערות, שמעוררת הצנזורה בימים אלה, בהם מתחתן החילוני האחרון עם הפיצוץ ברחוב אהל"ן, גדול. איזה הוא גיבור — הכובש את יצרו. ותיאטרון חיפה נכנע לפיתוי. וכרך ללא כל צורך את המחזה הביוגראפי הרדוד למדי של הסופר הרוסי, שניסה לתאר באנאלוגיה היסטורית את יחסיו הדו־ערכיים עם סטאלין. עם שאלות ישראליות אקטואליות. הסכנה שאורבת למולייר היוצר, המבקש להביע את דעתו, אינה צנזוראלית. אלא זו של ההערצה. אמנון מסקין בתפקיד המלך לואי ה־14. ה„פטרון" שלו, מקיל מאוד במשחקו החייכני, האירוני, הקליל, על דורון תבורי בתפקיד מולייר להשתעבד לו.

אחת הסצינות היפות היא זו, בה המלך, שהיה באמת חובב בימה מושבע והתגאה בהיותו אחד הרקדנים הטובים ביותר בימיו, מזמין את מולייר להלוך עימו את סעודתו. דבר שלא היה לו תקדים בפרוטוקול הנוקשה של חצר המלכים הצרפתיים. זו הדגמה מצויינת של „ביות" האמן ונטילת חופש הביטוי שלו לא באמצעים אדמיניסטראטיביים. אלא על־ידי אילוף עדין, בעזרת הכבוד או הכסף. וזו תופעה ישראלית מובהקת.

לא היה למולייר ההיסטורי חוש הומור. מכל מקום בבימויו של בסר מולייר זו נוטה להיסטריה, ולוקח את עצמו ברצינות יתירה, מה שמכביד על ההצגה הכבדה למדי בלאוו הכי.

ההתחלה מרשימה ביותר: מעל הבימה תלויה איזה בובה נתונה בעניבת־התליין — סמל חזק. ופתאום מתברר, שמאריונטה מוזרה זו, על רגליה הפסוקות בזווית ואפה המלפפוני, היא שחקן חי. עוד מבצע משחקי מבריק של תבורי. בסצינה מסוגננת היטב של קומודיה־דל־ארטה אקרובאטית מוצג קטע מהפארסה „הרופא בעל כורחו", ומתברר לנו, הצופים, שאנו יושבים בעצם בירכתי הבימה, והחלל השחור שבקרוע הוא הפרוסצניום ממנו אנו שומעים את קולו של המלך, הנהנה מהמחזה. זה יפה. אבל מדוע, אם כן, מסך הקטיפה הארום, והשייך, אגב, למסורת בימתית הרבה יותר מאוחרת, אבל אולי זו נוקדנות להתעקב על עד, פונה בצידו השעיר והיפה אלינו, במקום אל הקהל הדמיוני שבעומק הבימה?

מולייר מתגלה כרודן לא קטן בביתו הפרטי, ומי שלא למד היסטוריה, מתקשה להבין מדוע (ליאורה ריבלין) מתנגדת נואשות לתוכניתו לשאת את ארמאנד (דליה שימקו) בעוד תפקיד סתמי מאוד). כי רק היא יודעת את הסוד — ארמאנד אינה אלא בתו של מולייר עצמו! פרט היסטורי חשוב זה נגלה לצופים רק לקראת הסיום. „זו" שגיאה דראמאטורגית גדולה, לדעתי.

„טרטיף" משמש ציר עלילתי מרכזי. אנשי הכמורה (ויוסף אבו־ורדא כדמות שאבלונית של חשמן מבית אציליים חלקלק, שמואל וולף, כמטורף דתי, הנראה כמין אדם קדמון) מנסים לשכנע את המלך לאסור את ההצגה, הפוגעת באנשי הכנסיה. אבל המלך אינו משתכנע.

בהמשך מתברר, שדמות הצבוע, הנהנה מחסדי מיטיבו והעוגב על אשתו, לקוחה מחייו הביתיים של המחזאי עצמו. כי הפוחח החביב שאימץ לו לבן. (שלום שמואלוב בעל הנוכחות הבימתית החזקה, שמכבר צריך היה לזכות בתפקיד רשן כלשהו), הוא הוא הדמות ממנה קורץ טרטיף. נקודה חשובה זו הולכת לאיבוד בבימויו של בסר. וחבל.

מכרים בורי מגלם אציל תוקפני וחובב קרבות משעשע, אלבס מונטה הוא ליצן־חצר אפור למדי, שאינו שייך כאילו לחצר המלך הצבעונית המפוארת, אבל אין זה הליצן הפילוסופי, ה־ OUTSIDER האמיתי. הוא סתם לא שייך.

מולייר מת אחרי שלקה בהתקף לב דווקא בשעה שהוא מגלם את „החולה המדומה". סיום זה מתקשר יפה להתחלה, בה כבר נגלה יחסו המאוד דו־ערכי של המחזאי לאמנות הרפואה. בפארסה „הרופא בעל כורחו". ההיפוכונדר החולה באמת הוא נושא מלא אפשרויות, אבל פן זה לא בא לידי ביטוי הולם בבימוי. עוד אירוניה דראמאטית אבדה.

המאמץ להכניס רמזים אקטואליים ניכר בראש וראשונה בשפת התרגום. הכמרים הקאתוליים הללו מדברים בלשון כלי־קודש יהודים, וזה מגוחך למדי. וגם מיותר. כי מי שלא רואה את ההקבלה ללא דחיפות־מרפק אלה, כדי להסב את תשומת לבנו לפואנטות, לא יבין, חוששני, גם את ההסברים הבלתי־זריזים הללו.

אגב, גם הלשון העברית שבתוכניה, ועוד יותר החלק האנגלי, היו זוכים לציון „בלתי מספיק" מידיו של כל מורה בתיכון. האם באמת אין בתיאטרון חיפה מישהו המסוגל לערוך טקסטים אלה?

אני נגד צנזורה מכל סוג שהוא, ודעתי זו הבעתי לא אחת. בישראל המועצה לביקורת סרטים ומחזות משמשת למעשה מוסר מרכזי במערכת יחסי הציבור של התיאטרון. נסיונותיה המגוחכים לעצור את התיאטרון הופכים מחזות לנושא חדשותי בוער. האם היתה הטלוויזיה עוסקת בשמואל הספרי, למשל, והופכת אותו לגיבור לאומי בזעיר־אנפין, ללא מלחמת יוסטמן — „הקאמרי" סביב „החילוני האחרון"?

בדרך הפאראדוקס והאירוניה, האמנות בארץ סובלת דווקא מחופש הביטוי. כי במצב של חופש יחסי בו אנו חיים אין כל צורך באמירה עקיפה, ברמז ובהסוואה, ואז אמצעי האמנותי העיקרי שנותר היא ההגזמה, ההקצנה, הבוטות. הערצת הוולגריות המקובלת אצלנו הופכת כל ביטוי לרוחני חד־ממדי. אינני מציע להנהיג דיכוי כדי לשפר את ההיגד האמנותי, ואני נאלץ לומר זאת במפורש, כי כבר אירע, שפירשו את דעתי זו כתמיכה בצנזורה. (כי לא רגילים במקומותינו לאירוניה) אבל קצת דקות ואמירה עקיפה לא היתה מזיקה לנו.

המחזה של בולגאקוב מסביתי מדי, והבמאי לא השתמש בעפרון הכחול שלו, כדי לקצר את המיותר. וכך, מה שעשוי היה להיות שיעור צבעוני ומאלף בתולדות התיאטרון ואזהרה במקומה של קירבה יתירה בין ממסד לתיאטרון, הופך לשיעמום.

„מולייר" — קצת דקות ואמירה עקיפה לא היתה מזיקה. בתמונה: יוסף אבו־ורדא, אמנון מסקין, ליאורה ריבלין, דורון תבורי

תקליט — מערב ומזרח

מאת אורה בן דרור

מוסיקה להרכבים קטנים — ציפי פליישר. „נערה פרפר נערה". „סוויטה לפירות הארץ" לגיטארה, 10 רסיסים לאבוב, קלארינט ובאסון, ו„התאוששות" — 5 מיניאטורות לצ'לו סולו. תוצרת „התקליט", סטריאו DD 35362.

הופעה של תקליט שכולו מיצירותיו של מלחין ישראלי, היא לא דבר יום־יומי, וראויה לתשומת לב מיוחד.

ציפי פליישר, מוסיקאית, העוסקת בהוראה ובהלחנה, מביאה כאן ארבע יצירות קאמריות להרכבים מגוונים, מפרי עטה.

„נערה פרפר נערה" (1977) — הוא מחזור שירים לסופראן בליווי כלי. המלים לקוחות מתוך שירי משוררים מלבנון ומסוריה והן מושרות בשלוש שפות: ערבית, אנגלית ועברית. בטרם ניגשים להאזנה אקטיבית, מראש נוצרת סימפאטיה לנושא של טקסט ערבי מקורי, בן־זמננו, המולחן על־ידי מלחינה ישראלית. ולשילוב של קטעים לקול בליווי כלים מזרחיים כמו כינור מזרחי ועוד. עם אלה המלווים החליל והפסנתר. והפארטיטורה במקור כוללת אפשרויות ביצוע בכל אחת משלוש השפות ובהרכב כלי מערבי או מזרחי.

בהמשך מסתבר, שגם ללא ה„הנחות" המיוחסות לחשיבות החברתית ולמסר האקטואלי, היצירה אכן טובה בזכות עצמה. יש כאן נסיון מעניין לשלב סגנונות, ולא מורגש כאן כל אילוץ אינטלקטואלי שעלול היה להיווצר בסינתיזה מעין זו. השימוש במוטיבים ערביים במלודיה יחד עם ריתמוס גמיש מביאים את התבלין המזרחי, המשתלב כמעט בטבעיות בהארמוניות. הביצוע תומך ברעיון, ושתי הזמרות (לא ניתן היה למצוא זמרת אחת שתשיר בשלוש שפות?) — מגישות את היצירה בקו אקספרסיבי ורגיש במיוחד.

„סוויטה לפירות הארץ" לגיטארה סולו (1981) — יצירה שאיננה משאירה משקע כבד — ל„עשרה רסיסים לאבוב, קלארינט ובאסון" (1984). כאן כל רסיס הוא מיניאטורה בעלת צורה משלה, עם זיקה לתבניות קלאסיות מערביות.

מעשה אמנות של שוזרת פנינים מוסיקאליות (המבוסס, שוב, על מקאמות ערביות), המוגשות אחת אחת, במצב־רוח שונה. התקליט חותם בביצוע נפלא של אלכסנדר קאגנובסקי, צ'לו, ל„התאוששות" — יצירה חמה, כנה ולא יומרנית, ובעלת גוונים רבים.

התקליט הוא אוסף של יצירות שהוקלטו באולפנים שונים, כשהתנאים האקוסטיים, יחד עם האיכות והטעם של העוסקים בהקלטה, משתנה מקטע לקטע ופוגע באחידות התקליט. מי שאוזנו הורגלה כבר לרמת הת"ך, לא יוכל לשאת במנות כזאת של רעשים מיותרים...

ההוצאה מהודרת, אם כי יש בה מן ההגזמה. יש לקדם בברכה את הניתוחים המוסיקאליים המצורפים לתקליט, אך פרטים ביוגראפיים מיותרים אודות המלחינה מקנים לו אופי פרובינציאלי.

ולתקליט אחר, המשך לכיוון מורת אחר. והפעם למזרח אירופה. לאחרונה הוזל בימא של תקליטים מחברת „הונגרטון", שהיא חברת התקליטים הלאומית של הונגריה. אחד מהם הוא האנסאמבל לנבל מג'ירווק בהדרכתו של אריסטיד פון ורטגלר בקטעים מתוך באך, אלבינוני, מוצארט, בטהובן. SLPX 12726.

מי שמחפש מוסיקה קלאסית רבת פאר לא ימצא את זה כאן. מדובר בתקליט קליל וחביב, המביא עימו אוסף של זוטות ויצירות קצוצות (פרק אחד מתוך...).

הביצוע והמצלול המיוחד שיוצר הרכב מעניין זה הוא הפיצוי העיקרי. לתקליט כזה יש מקום אולי בספריה גדולה מאוד, ואם צורכים לפעמים „מוסיקת רקע", הוא יכול לשמש למטרה זו. כאשר לסאונד — יש כאן טעם טוב, וגם ההקלטה איכותית ונראה שזה תביא חברת הונגרטון למרפים בקרוב.

בעריכת יואב אביב

בדרך לשיא הצפיפות

בראשית שנות ה־90 תעמוד ישראל במקום הראשון, הבלתי־מכובד בעולם, של צפיפות כלי־רכב. הנהג הישראלי משלם 1.5 מיליארד דולר לשנה מסים, והמדינה מפסידה בעקבות התאונות מיליארד דולר ● התשתית היא כנראה המפתח לשיפור המצב ולתרומה משמעותית למשק

ישראל תופסת מקום שני בעולם בשאת הצפיפות בכלי־רכב בכבישים. אחרי הונג־קונג — כך טוען ד"ר משה בקר מהטכניון בחיפה, יועץ ועדת־הכנסת לבטיחות בדרכים.

מנתוניו אפשר ללמוד, כי לכל ק"מ כביש עירוני יש בישראל 200 כלי־רכב; הצפיפות הממוצעת במדינה היא 65 כלי־רכב לכל ק"מ. וכבר משנת 1990 נעבור את הונג־קונג ונהיה בראש הרשימה העולמית בצפיפות כלי־רכב לק"מ כביש. התחזית מסתכמת על סמך נתוני רמת ההשקעה בפיתוח התשתית הבטיחותית ורמת המינוע במדינה בהשוואה למדינות אירופה. עלי־פי נתוניו של ד"ר בקר, יש בישראל 190 כלי־רכב לאלף תושבים, לעומת ממוצע של 473 כלי־רכב לאלף תושבים באירופה, ו־722 כלי־רכב לאלף תושבים בארה"ב. המגמה הכלל־עולמית היא ריבוי כלי־רכב. על כך יש להוסיף, בישראל העליה ברמת המינוע מושפעת מעמדת התחבורה הציבורית בשכבות [illegible] מתוספות שכר שזוכו לכינוי החזר [illegible] רכב, גם במקרים שאין שום קשר בין [illegible] העבודה, מילוי התפקיד ושימוש ברכב. אין ספק, שאפשר לקבל את הערכה של [illegible] כי ב־1995 יהיו בישראל 210 [illegible] ל־1,000 תושבים. אם המגמה [illegible] — לא קיימת.

■ מקום ראשון

[illegible] השקעות בתשתית התחבורה, תוכה ישראל במקום הראשון בעולם במספר כלי־רכב לכל ק"מ כביש. כבר כיום יש בקטעים רבים של הכבישים הבינעירוניים בעיות [illegible] לדרכים במרכזי הערים. יותר משני [illegible] מהתחבורה המוטורית מתרכזת [illegible] מוקדים, שהם אחוז מזערי של [illegible] — באזורים המטרופוליטניים של תל־אביב, בחיפה והקריות וכן בירושלים והסביבה הקרובה. לעובדה זו משמעות כלכלית, בטיחותית וסביבתית. מבחינה כלכלית, ניתן לומר שפיגור בפיתוח תשתית התחבורה באזורים אלה בעולם בולם את צמיחת המשק. הפוטנציאל הקיים אינו בא לידי ביטוי ולתרום תרומתו למשק.

■ חלוקה שונה

יו"ר הכנסת אוריאל לין, יו"ר תת־ועדה של הכנסת למלחמה בתאונות־הדרכים, סבור כי 1,800 ק"מ כבישים בינעירוניים נמצאים במצב „רע" ויש לתקנם. בלאי הדרכים [illegible] גם מהרכב הנע בכבישים. ישראל תופסת מן הסתם את המקום הראשון בשיעור רכב־משא בכלל התנועה המוטורית: 16 אחוז. זאת, משום שלמעשה, לא פותח תחליף להובלה מוטורית ברמות רכבת־ישראל מתקדמת.

צמיחה ללא פיתוח תשתית תחבורה בלתי־אפשרית. ההפסדים המוחשיים מתבטאים בפקקי־תנועה הגורמים איחורים לעבודה וכתוצאה מכך הפסדי שעות עבודה, הארכת זמן שהייה של הרכב המסחרי בדרכים, בלאי מואץ של רכב, עלייה בצריכת דלק לאותה כמות של פעולת הובלה, וויתור חלק מאנשים מלהצטרף למעגל התעסוקה בשל קשיי תחבורה המאריכים את יום העבודה. כמו־כן גורמים נזקים לסביבה. אנשים עוזבים אזורים מסוימים ועוברים להתגורר באחרים בשל עיוותים בפיתוח תשתית התחבורה. עיוות המתבטא גם בעקומת תאונות־הדרכים. על־פי נתונים שהכין הטכניון, מפסיד המשק יותר ממיליארד דולר בשנה בשל הזנחת תשתית התחבורה.

■ התקציב

הזנחה זו מתבטאת היטב בתקציב הפיתוח. ב־1972 הוקצבו 154.4 מיליון דולר לפיתוח הדרכים הבינעירוניות והעירוניות. ב־1975 הוקצבו יותר מ־135 מיליון דולר. אך ב־1979 הוקצבו רק 82.6 מיליון דולר, ב־1983 — 40.6 מיליון דולר וב־1985 — 31.5 מיליון דולר. כשמשווים את ההוצאה ב־1972 עם זו של 1985 יוצא, כי חלה ירידה של 93 אחוז ב־1985, בחישוב ההוצאה על כל מכונית הנעה בכבישים.

שנים על גבי שנים אנו שומעים על „מרד" שרי הממשלה, שר העבודה והרווחה, שר הבריאות, שר החינוך וכד', אך שרי התחבורה שלנו, במיוחד השר חיים קורפו, הוא ילד־טוב־ירושלים שאינו מתמרד נגד הקיצוצים הדראסטיים המתמשכים. הירידה הזו בתיקצוב משק התחבורה אין לה אח ורע בנעשה בענפי המשק והחברה. לשר התחבורה אפשרות לפעול בלי לקבל אישור מהאוצר או מוועדת הכספים לשם הגדלת המשאבים שברשותו — כך טוען ח"כ לין. לדבריו, השר רשאי ליטול כספים מאגרות רישוי רכב ונהגים, ולהשקיע בכבישים. השנה דובר על סכום של כ־70 מיליון ש"ח. תחת זאת מעביר משרד התחבורה את הכסף לרשויות המקומיות ושם מצליחים לבזבז את הכסף בלי לשפר משמעותית את התשתית.

■ דולר שווה שמונה

ד"ר משה בקר חישב ומצא, שבהשקעה של 600 מיליון דולר אפשר להגיע לחיסכון של כ־500 מיליון דולר בשנה, במשך 20 שנה. מדי שנה אפשר, על כן, לחסוך כמעט חצי מיליארד דולר בתמורה של השקעה של 600 מיליון דולר. אפשר לחלק את הסכום לחמישה ולקבל חלקים מהתמורה. כל דולר מושקע יביא תמורה של 8.2 דולר. התמורה תבוא מירידת הנזקים הכרוכים בתאונות־הדרכים, צימצום צריכת דלק, רכב, חלפים, העלאת פיריון העבודה ועוד.

הכנסות המדינה ממיסוי על רכב ודלק מגיעות ל־1.5 מיליארד דולר, אך מהון עתק זה אין עוד 20 מיליון דולר כדי לסיים מהר יותר את התוואי של נתיבי־איילון. מי שנוסע בבוקר ונכנס לתל־אביב מדרך ירושלים או מחולון, ראשון־לציון, אשדוד ועוד, יודע היטב איזה שינוי חל עם סיום בניית הקטע האחרון המחבר כביש זה עם כביש ירושלים מדרום לצפון. הדבר קיצר למחצית את זמן הנסיעה מחולון למרכז תל־אביב, למשל. אם נכפיל נתון זה במספר כלי־רכב, ועוד רק 250 ימי עבודה בשנה, נקבל תשובה לגודל החיסכון למשק.

■ מקום אחרון

בטכניון בחיפה הוכנה טבלה סטטיסטית, המשווה הכנסות מרכב להוצאות לפיתוח הכבישים. הנתונים מושתתים על מקור אמריקני ועל נתוני ארגון בינלאומי לתחבורה. על־פי טבלה זו משקיעה יפאן 130 אחוז מהתקבולים ממיסוי רכב, אוסטריה — 125 אחוז, שוויץ — 102 אחוז, גרמניה — 62 אחוז, בריטניה כ־30 אחוז, הולנד — 23 אחוז, ספרד — 16 אחוז, וישראל — 5 אחוזים. לא כל מדינה משקיעה באותו שיעור והדבר מוסבר גם בסדרי־עדיפויות וגם בתשתית קיימת. אפשר, למשל, להניח שבמדינות כגון גרמניה, התשתית הקיימת המצריכה בעיקר שמירת ה„יש", היא הנותנת והמכתיבה את המדיניות. בשוויץ יש התנגדות ציבורית לפיתוח נוסף של רשת כבישים. הדרישה היא לשמור על הקיים.

מה מכתיב סדר העדיפויות אצלנו? מדוע סוללים כבישים בגדה המערבית, שם התנועה דלילה ביותר ואין כסף לפיתוח הדרכים באיזור תל־אביב? מלבד הכוח, הלחץ והמחץ המרוכז סביב שדולות שונות, אין גורם אחר. גם אין מרכז אחד ובעל־בית אחד לרשת הכבישים. יש לפחות 8 רשויות ו־8 בעלי־בתים לכבישים. שרים שונים מנצלים את שליטתם בתקציבים לצרכים, שבינם לבין צרכי משק התחבורה הקשר מקרי בלבד.

יוסף שמי

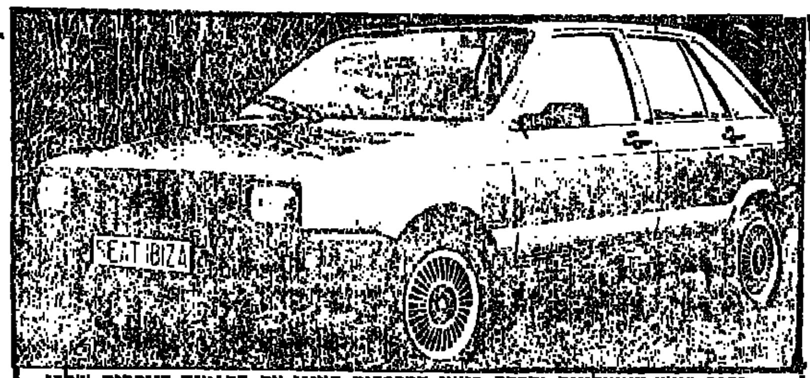

חברת פיאט האיטלקית וחברת סיאט הספרדית הציגו את הדגמים הנוספים שלהן לשנת הדגם 1987. סיאט הציגה את סיאט־איביזה המוכרת, עם חמש דלתות. דגם של המכונית התבקש כבר לפני שנתיים כדי שיוכל להתמודד בשוק עם מכוניות כמו פיאט־אונו 5 דלתות, רנו 5 חמש דלתות או עם הפיג'ו 205 חמש דלתות. יתרונה של האיביזה היה עד כה במחירה האטרקטיבי והחל בינואר השנה, עם כניסת התקנות החדשות במס, צפויה מכונית זו המיוצרת בספרד שהתקנות החדשות אינן חלות עליה. לעמוד בתחרות קשה עוד יותר מצד מכוניות אירופיות אחרות שיכללו בתקנות. האיביזה חמש דלתות, כמו השלוש דלתות, תשווק בישראל בגירסות מנוע של 1.2 ליטר ו־1.5 ליטר.

נוסף על איביזה תייבא סיאט לארץ גם את המרבלה, שהיא גירסת חברת סיאט לפנדה של פיאט עם מנוע זהה לזה המתוקן בפורה 900 סמ"ק. במהלך השנה תייבא החברה גם את הטרה, שהיא המכונית המסחרית הראשונה של סיאט וכמו כן ייובאו דגמי SXI של המלגה והאיביזה.

חברת פיאט תמשיך בייבוא כל דגמיה לארץ, וככל הנראה. אנו צפויים גם להופעתה של הפיאט כרומה בישראל. פיאט רגטה עברה השנה מספר שינויים לריענון. המכונית הנראית, לכאורה, זהה למכונית של השנה שעברה שונה במספר פרטים. הראשון שבהם הוא קו המותניים הנמוך יותר של הרגטה החדשה וכן הפגושים הגדולים יותר והפגוש האחורי המתוקן נמוך יותר. ידיות הדלתות השקועות של הרגטה נפלו לטובת נוחות הפתיחה, ובמקומן הורכבו ידיות בולטות מקובלות. לוח המחוונים של הרגטה חודש ולדגם ה־1600 נוספה גירסה I.I. עם הזרקת דלק.

לקנות ב„דיוטי פרי" ולטוס בחצי־חינם

חברת התעופה „קונאיר" תהיה חברת־ה„שכר" הראשונה שתכניס לשירות נוסעיה בעוד חודשים־מספר מטוסים מדגם „איירבוס 300". חברה זאת, המתחרה בהצלחה בחברת־שכר אחרת, „שטרלינג", מסיעה בשנה כחצי מיליון נוסעים ליעדי נופש בשיטת ה„שכר".

למרות מספר המקומות הגדול העומד לרשות חברת הנסיעות „ספיס", במטוסי החברה־הבת שלה „קונאיר" כמעט אין למצוא מקום פנוי, והתפוסה מדהימה — כמעט תמיד 100 אחוז תפוסה מלאה.

אחת השיטות שחברה זו משתמשת בהן למילוי מקומות שנותרו „מיותמים" ערב הנסיעה (מקרה נדיר) היא הורדת המחירים בצורה דראסטית לטובת הנוסעים המוכנים להסתכן ולחכות לרגע האחרון. בכל זאת, אין החברה „מפסידה" ממכירה זולה של כרטיסים. היא גם משתמשת במכירת מוצרים ללא מכס, בשיטות ללא־תקדים. כל נוסע בכרטיס זול, חייב למשל, לרכוש מוצרים ב־75 דולר. מאחר שמתח הרווחים על סחורה פטורה ממכס גבוה מאוד, הרי שנוסע ששילם מעט בעבור כרטיסו משלים את המחיר בסחורה שהוא רוכש. שיטה זו מוכיחה עצמה והנוסעים מוכנים לשלם ולקבל סחורות כמו גם את כרטיס ההנחה לטיסה. עד כה הפעילה החברה מכירת 257 מוצרים שונים במטוסיה, ומשקל המטען בלבד של סחורה ללא מכס הגיע ל־2500 ק"ג.

עם הנהגת שיטה טכנית חדשה החל ב־1.12.86 במטוסי החברה, יעלה מספר המוצרים לשיא של 138 פריטים, וכמעט לא יימצא מוצר שלא ניתן יהיה לרוכשו. חברת התעופה, אגב, אינה מבצעת בעצמה את עבודת האריזה של המוצרים במטוסים ומשלמת לאריזה „רגילה" של המטוס סכום כ־550 דולר.

לעומת זאת, המחזור המקובל ממכירות בכל אחת מטיסות החברה מתקרב ל־15—12 אלף דולר. לשם השוואה: „אל־על", שאינה מייחסת חשיבות כלכלית למכירות ללא מכס במטוסיה, מחשיבה כ„יום טוב" מכירות בשווי 500 דולר. לא, אין זו טעות.

ואם אפשר ללמוד משהו מ„קונאיר", לייעל את השירות, ולתת לנוסעים ליהנות ללא הפסד, מדוע לא ילמדו חברות ישראליות את הפטנט. העשוי להעלותן על גל הרווחים. ולהביא לישראל עוד מספר תיירים?

עלי כהן, קופנהאגן

כלי עתיק עם פתרון מודרני

בקרוב יוכלו תושבי נתניה להפיק [illegible] מאמצעי תחבורה חלופי לכלי־רכב: לא עוד פקקי תנועה בדרך לתל־אביב או לחיפה. בפגישה שהתקיימה בהשתתפות מנכ"ל הרכבות, אליהו ברק, ובין ראש עיריית נתניה, יואל אלרואי, הוחלט על הפעלת רכבות בקו תל־אביב חיפה דרך נתניה. והפעלת רכבות בקו נתניה תל־אביב בשעות [illegible] — בוקר ואחה"צ.

בסיור שערך מנכ"ל הרכבת בנתניה נבדקו שני אתרים העשויים לשמש תחנת רכבת מרוום לעיר לשירותם של תושבי קריית נורדאו. תוך חודשיים מובטח דיון מעשי עם המפקח על התעבורה בעניין התוכנית להגדלת מספר הרכבות בקו תל־אביב־חיפה.

גם במועצת רמת השרון החלו במגעים עם רכבת־ישראל בדבר האפשרות להפעיל קו רכבת מיוחד מהרצליה לרמת־השרון תל־אביב. בשלב זה התוכנית היא עדיין על הנייר ולמהנדס המועצה נתונה בינתיים רק הסכמתו העקרונית של מהנדס הרכבת. גם בהרצליה מעוניינים לעודד בעלי רכב פרטיים להשתמש ברכבת המאסף לתל־אביב. זמן הנסיעה ברכבת מהרצליה לתל־אביב הוא 8 דקות. הוחלט להקים סמוך לתחנה מגרש חניה למכוניות, כדי לעודד בעלי רכב פרטיים לחנות שם ולהשתמש ברכבת בנסיעה לתל־אביב.

ניצה רימון

היה מנוע

לנסוע ישר בכביש עקום

תאונות קשות רבות אירעו באחד [illegible] בעת כניסה או נסיעה בעקומה בצורה לא נכונה. בדרך־כלל מתבטאים קשת מעגלית בעלת רדיוס המתאים למהירות המתוכננת בכביש הישר. המהירות המתוכננת בכביש תישאר קבועה לאורך העקומה ולאורך הקשת המעגלית.

כשמכונית נוסעת בכביש ישר, במהירות מסוימת, ומגיעה לקשת מעגלית בעלי בכיוון רדיוס הקשת המעגלית, פועל עליה כוח צנטריפוגלי ברדיוסים קטנים ובמהירויות גדולות, כוח זה גדל. במהירות גבוהה ובאחיזת צמיגים לקויה, עלולה המכונית להיזרק מהכביש לכיוון ניצב לרדיוס העקומה, כלומר, לעבר השוליים, הנתיב הנגדי או לתהום.

כדי למנוע אפשרות של היזרקות הרכב מחוץ לקשת, יש להאט לפני הכניסה לעקומה. יש להיכנס במהירות נמוכה ולהאיץ לקראת היציאה ממנה. אין לבלום בתוך העקומה היות שהדבר עלול לגרום לסחרור הרכב. אחת השגיאות המקובלות היא להיכנס לעקומה מהר מדי ולנסות לתקן זאת על־ידי בלימה חזקה. במקרה כזה, יינעלו הגלגלים הקדמיים, הגלגלים לא יגיבו לפעולת ההגה והמכונית תמשיך לנסוע בקו ישר לתוך הצד החיצוני של העקומה.

הדבר מסוכן עוד יותר על כביש רטוב, היות שהדבר עלול להתפתח עד כדי אובדן השליטה על המכונית. די לתקן מצב זה ולחזור לשליטה מלאה במכונית. יש להרפות מדוושת הבלמים ולסובב את ההגה לכיוון ההחלקה וללחוץ קלות וברגש על דוושת התאוצה כדי ליצור כוח שיפנה את המכונית לכיוון הנסיעה הרצוי. דרך נוספת היא פשוט ללחוץ על המצמד ולתת למכונית לצאת מהפנייה.

י. מושקוביץ

על שניים

איך לעצור את זה

עם סטטיסטיקה קשה להתווכח. כ־70 אחוז מתאונות האופנועים אירעו, כיוון שהרוכב לא ידע או לא הצליח לבצע פעולת בלימה נכונה. כלומר, רוב הרוכבים פשוט אינם יודעים לבלום את כלי־רכבם ובעיקר, ורוב כלל אינם משתמשים בבלם הקדמי אלא רק באחורי. כמעט כמו לנסוע באוטו ולבלום רק עם הבלם יד. טירוף!

הבלם הקדמי הוא הבלם היותר חשוב באופנוע לא במקרה מותקנים תמיד מעצורי הדיסק בגלגלים קידמיים. מרחק הבלימה של אופנוע הבולם בעזרת הבלם האחורי בלבד, גדול פי־שלושה (!) מזה של אופנוע הבולם בעזרת הבלם הקדמי. נוסף על הבלם האחורי.

ההסבר התיאורטי לתופעה ארוך ומסובך, אך מעשית, הדבר יכול להציל את חייך כבר בנסיעה הבאה; מקרה שהוא בבחינת „כמעט תאונה" למשתמש בבלם הקדמי יהיה „תאונה בטוחה" למשתמש בבלם האחורי בלבד. ואם אין ברצונך להיכנס לסטטיסטיקה, טוב תעשה אם תבדוק את תקינותו של הבלם הקדמי, מתח את הכבל המפעיל אותו. העובדה שהאופנוע עבר טסט עדיין אינה מבטיחה שהבלם הקדמי שלך פועל כראוי. סיפורי סבתא רבים נפוצים סביב השימוש בבלם הקדמי: „אפשר להתהפך", „עפים מהאופנוע". לא תמצא בשוק אופנוע רציני שעלול להרים את הגלגל האחורי כתוצאה משימוש בבלם הקדמי. ובכל זאת, שתי השגות: לרוכבי הטוסטוסים והאופנועים עם מנוע־עזר. ראוי להיזהר בשימוש בבלם הקדמי. שכן, בהיותם קלים כל־כך, הם עשויים להתהפך. ועוד נימוק: שימוש מופרז בבלם הקדמי בעת בלימה על משטחים חלקלקים ו/או תוך־כדי סיבוב, עשוי להיות מסוכן. במקרים אלה יהיה נכון יותר להשתמש בבלם הקדמי בעדינות רבה. כדי שהשימוש בבלם הקדמי יבוא כ„טבעיות". לא די לקרוא שורות אלה: יש להשתמש בבלם הקדמי לכל בלימה ולא „לשמור" אותו להזדמנויות מיוחדות. רק אז תהיה היד מתורגלת בשימוש בבלם הקדמי והיא תפעל אינסטינקטיבית ברגע הנדרש.

כמובן, שהשימוש בבלם הקדמי אינו פוטר מהשימוש בבלם האחורי. הרצוי ביותר הוא להשתמש בשניהם יחדיו כל הזמן. לא במקרה מותקנת ידית זו בצד ימין של הכידון. השתמש בה!

יוסי שוורץ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
יבנה

על-פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 סעיף 149 הועדה המקומית לתכנון ובניה יבנה נתבקשה לאשר בית מגורים ברח' תמר 4 שכונת נווה-אילן יבנה. גוש 4906 מגרש 3127.
חריגה באחוזי בניה 3.4% מעל ה-40% המותרים.
אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, תאשר הועדה את התכניה.
בברכה,
הרב מאיר שטרית
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
טל. 08-487711 ת"ד 3 יבנה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב תכנון מקומי
בת-ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ולבניה בת-ים, בקשה למתן אישור תשריט לצרכי רישום. בסטיה מתכנית 52 א' כלהלן:
1. סטיה בגודל המגרשים המיועדים למגורים בשיעור מ"ר הנקוב להלן בסוגריים ליד מספרו של כל מגרש: 141 (3 מ"ר) 142 (7 מ"ר) 143 (4 מ"ר) 144 (5 מ"ר) 147 (2 מ"ר) 149 (1 מ"ר) 152 (1 מ"ר) 160 (11 מ"ר).
2. סטיה בגודל השטחים המיועדים לצרכי ציבור ודרכים וש.פ.צ.
3. רישום עודף שטחים לאחר החלוקה על שם עיריית בת-ים לפי הפירוט הבא: חלקה זמנית 17 ששטחה 17 מ"ר וחלקה זמנית 18 ששטחה 16 מ"ר ומספרי החלקה הזמניות הן לפי התשריט לצרכי חלוקה. לכל מי שיש לו התנגדות יגיש את התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
א. קנמון, יו"ר
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — בת-ים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת-השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון:
א) בגוש 6417 חלקה 410 ברחוב הכרמל 10, המסווגת כאזור מגורים ב', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים — קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל-7%.
ב) בגוש 6597 חלקה 76 ברחוב ד' בחשון 46, המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים קוטג' דו משפחתי.
ההקלה המבוקשת באחוזי הבניה: בחלוקת אחוזי בניה בין הקומות והינו 22% בק"ק + 14 בק"א סה"כ אחוזי הבניה בהתאם למותר נקוי בניה: צדדים של 10%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
ת.ב. 1393
מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב דיזנגוף 5 גוש 7085 חלקה 3 תיק בנין 005-187/3.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
מרחב תכנון מקומי
הרצליה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, הופקדה יחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מתאר מס' הר/1726 שינוי לתכנית מתאר מס' הר/353 א' ולתכנית מס' הר/1087.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6476 חלקות 49, 88 רחוב בן יהודה.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א. לשנות את זכויות הבניה במגרשים 88, 89 בגוש 6476 כדלקמן: במקום 8 יחידות דיור בשטח רצפות כולל של 84% משטח נטו של המגרשים הנ"ל ל-9 יחידות דיור בשטח רצפות כולל של 94% משטחי הנטו של המגרשים הנ"ל ולהשוותם לצפיפות הדיור ואחוזי הבניה הקיימים בסביבה לפי תכנית הר/1791.
ב. להמיר רישום שטח להרחבת רחוב בן-יהודה כאמור לפי תכנית מאושרת הר/1087.
ג. קביעת לוח שטחים וקרקעין למצב הקיים ולמצב המוצע.
ד. קביעת הוראות בדבר זכויות בניה.
ה. קביעת הוראות בדבר איחוד וחלוקה חדשה בהסכמת כל הבעלים.
ו. קביעת הוראות בדבר מתן היתרי בניה.
ז. קביעת מועד לביצוע התכנית.
ח. קביעת הוראות בדבר רישום שטחים.
ט. קביעת הוראות בדבר הריסת מבנים קיימים.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המחוזית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי כהנא, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת סיפור 08.15 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע וסביבה 09.00 אנגלית ו' 10.10 מדעי הטבע — מסע השינויים של המזון 10.30 הגיל הרך — 11.00 חשבון ו' — המלך ואני 11.15 אנגלית — Hello Israel — Holiday Out home grown 11.30 קשת וענן — פרסומי ניסא (כ) 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע — הכדור אחר השמש 13.30 גיאוגרפיה — כפר במאלי 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת סיפור 14.15 בנהרות הזמן — סוחר המוות — ראג וכוני מגיעים לגטיסבורג — מקום שם נערך הקרב העקוב מדם בין חיילי הצפון והדרום במלחמת האזרחים בארה"ב. להקרב מגיע גם הפילוסוף מקיאוולי, שם הוא חווה במישוב תורת המלחמה שלו 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: ביוכימיה — מבנה ותפקוד אנזימים. בריאות — אמור לי כשהאב. מבוא לסוציולוגיה 16.00 פרפר נחמד — חנוכה — אווה וכץ מתכוננים לקראת חגיגת החנוכה (הם שרים שירי חנוכה. אפי מלמדת אותם להכיר את סמלי החג) 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 17.00 ערב חדש 17.30 שמיניות באוויר — מגזין שבועי בשידור ישיר. מנחים: דליק ווליניץ, טוליפ ושירה גרא 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 "ג'ניפר" — סדרה 19.00 "בתו הבריאות" — עקרות האשה — שידור חוזר: העקרות פוגעת בחמישית מכלל הזוגות הנשואים. העקרות נובעת מסיבות שונות, ולעתים מקורה במנגנון הרביה של הגבר או האשה. הפרופ' משיח וצוותו מסבירים בכתבה מצולמת את גורמי העקרות השונים אצל האשה ומה הטיפול האפשרי בכל מקרה ומקרה, הטיפול בתרופות או התערבות כירורגית (ערבית) 19.30 חדשות 20.00 כותרות מבט 20.02 "משהו מהסרטים" — תכנית דו-שבועית בענייני קולנוע מגישה: עירית גרא 20.10 "בין הכיסאות" — מגזין דו-שבועי בענייני משפחה וחברה. מנחה: עמוס ארבל 21.00 מבט לחדשות 21.30 "מוקד" 22.05 סרט קולנוע — "הפריצה מהכלא" (ראה הפניה) 23.35 פסוקו של יום. חדשות 23.50 מיסת חג המולד של העדה הקתולית — שידור ישיר מבית לחם (ערבית).

רדיו

קול המוסיקה

08.02 צלילי בוקר 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר: שוברט — שמיניה בפה-מג'ור; ברהמס: הסרנדה הראשונה; סיבליוס: הקונצ'רטו לכנור ברה מינור; סטרווינסקי: "פולחן האביב", מוסיקה לבלט 11.57 מגישים שיר 12.00 אמנים באולפן 13.05 בהאזנה נינוחה מוצרט: קונצ'רטו ל-2 פסנתרים ולתזמורת במי במול מג'ור ק. 365; בטהובן: רביעיית מיתרים אופוס 131 בדו דיאז מינור; פורה: רקויאם 15.00 רק אתמול נולדה — חלק א' מוסיקה חדשה מפסטיבל זלצבורג 1986: מיצירות זנדר, צרה ה. אק, לוטוסלבסקי, ברטוויסל, אדר ופנדרצקי. עורך: שבתאי פטרושקה; חלק ב' — מוסיקה מאיסלנד: קרולינה אריקסדוטיר: אין ווילטו סוליס; ונורדל: דואו לכנור וצ'לו 16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רישה"ש: ורדי — רקויאם והקלטה משבוע "ליטורגיקה 85" מנצח: גארי ברתיני, סולנים: מריאנה ניקולסקו — סופראן, קתרין וין-רוג'רס — אלט, ג'ון מוצ'יקסון — טנור, מרסיו רינצלר — באס; עם מקהלת באך מלונדון בהדרכת דייוויד וילקוקס ומקהלת האקדמיה למוסיקה בי-ם בהדרכת אהרן חרל"פ 17.30 מוסיקה מן העבר הרחוק 18.00 דיוקן — מנואל דה פאייה 19.00 לקשתהבם — דביסי: מויטה ברגמסקית; קורלי: סונטה מס' 12 ברה מינור "לה פוליה"; סרסטה: קונצ'רטו מס' 2 במול מינור לפסנתר ולתזמורת 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי 20.30 אופרה של יום רביעי — דסאו: האשתחר של לוקולוס 23.00 מחזורי יצירות — באך: הפרלודים הכוראליים לעוגב חלק ד' — מוצרט: הקונצ'רטי לקרן ולתזמורת: קונצ'רטו מס' 4, במי במול מג'ור, ק. 495

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 חוגה — עם בני הנדל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתיהם — "ואלה תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים: "מי לה' אלי" — עם עדה ייבין 11.30 השכלה ורעות לכל — "מבית לאומי למדינה שבדרך — 1917-1939": גישות בתנועה הציונית ביחס לערבים ולמנדט — פרופ' יוסף גורני חלק ראשון 12.05 מהור המזרח — מבחר שירים מזרחיים 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכנית לילדים "מי ישר" — א. מכרות המלך שלמה ב. ארבעה ימים על חסניו ג. אגדת עם 15.00 חוליפון — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.25 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש 16.05 מועדון שעון הזהב — מעולמו של האדם המבוגר 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה המשודרת — הרבנות והחברה בתקופת היישוב והמדינה: "העפלה" — ערבים, מיתוס ומציאות — אביבה חלמיש 18.06 מנחת ערב 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 שואל כעניין 19.30 שידורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות רדיופונית בידור חי.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה 08.05 עניינים — עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הקשת — ניגון יומי 11.30 בעל ליהלום עם גדעון הוד 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים 14.06 בת צחוק הווי והומור 15.05 רגעי קסם 16.05 שירים ושעורים 17.05 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — בגנזי הבית והחברה 18.06 זרקור — עורך ומנחה: יצחק גולן 18.46 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.30 מוסף לעניני צבא ובטחון 20.05 ניתוחי הציר — "ערב הנ'" בשידור עם עמנואל הלר 21.05 שיר לדרך 22.05 מחפשים את הנשיון 23.00 לקט קטעים מתוך תכניות מוסיקליות וכושים

גלי צה"ל

06.00 אוניברסיטה משודרת — העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה גורלית. מאת האיצה הגרעינית. בהרצאה: ד"ר אבנר כהן. 06.30 פותחים עין — התחדשות הראשונות של היום עם בירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — אלי ישראלי. 10.00 דספיקת 10 עם ביבל גיא. 11.05 גבון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחד אחד — פזמונים ישראליים. 14.00 די דה יומי — עם דובי לנג ודני קרפל. 15.05 מבטים יונית — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.51 באופן אישי — פרשן של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן ועוזי סביר. 18.05 יער מיכאל — מגזין לעניני צבא וביטחון 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוזי עוורד 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולם 20.05 לאור הזכרונות — אבי קורן משוחח עם רני פרידמן. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — העידן הגרעיני — פרק בהסטוריה הגרעינית (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראלים. 23.55 שיחת חצות — עם המוסיקאי ארנון מרזו. 00.05 ציפורי לילה הקלאסיות — עם חנוך רון בתוכנית לכבוד יובל הפילהרמונית ומארח אנשים שונים הקשורים לתזמורת 01.00 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ישראליים 08.05 מה כבר תשעי — עם אבי אתגר 10.05 שבעים חי יודע 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חזקיה 12.05 רה מוסיקה 13.05 רק בימי חול 14.00 פזמון חוזר 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שוש עטרי 16.05 הצגה יומית 18.05 הצעקה האחרונה 20.05 לי ולך — שיר וברכה 21.05 צליל ביכון 00.10 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל-אביב

(4.10, 7.15, 9.10)
אסתר: עיסקה ללא רחמים — 5, 7.15, 9.40
אילת: הזהה לנעורים — 5, 7.15, 9.30
בית לסין: יפנוני — 21.15
בן-יהודה: אהבה בשחקים — 5, 7.15, 9.30
בית ציוני אמריקה: אהבה בפריפריה — 4.10, 7.15, 9.30
גת: קטיפה כחולה — 5.15, 6.15, 9.15
גורדון: אונטי פופולו — 7.00, 9.30
דקל: כיתן אילים — 5, 7.15, 9.40
דייב אין: הנודים ולא מסובנים — 5.45, 7.45, 9.45; דרך לאורך כל הלילה — 5, 7.15, 9.30
ליידי חדש: רומן בכבונית
סינמה: תל-אביב: שואה
סינמה 1: אהבה בשחקים — 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: פולטרגייסט II — 5, 7.15, 9.30
פאר: בגג'ר פרר — 5, 7.30, 9.30
פאריס: עוברת אורח — 12, 2, 5, 7.15, 9.30; מציצים — 21.10
רב-חן:
חן 1: קטיפה נעימה — 5, 7.30, 9.50
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום — 5, 7.25, 9.45
חן 3: כשירות האל — 5, 7.40, 9.45
חן 4: רונה פלור — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: שובו של הנוסע השמיני — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: חנה ואחיותיה — 4.30, 7.00, 9.30
תל-אביב: שוטר ללא חוק — 5, 7.15, 9.30
תכלת: מי בפחד מהשכן ממול — 4.10, 7.15, 9.30

רמת-גן

איאזיס: חטיפה נעימה — 4, 6.40, 9.10
לילי: חנה ואחיותיה — 7.15, 9.30
ארמון: עיסקה ללא רחמים — 5, 7.10, 9.45
רב-גן:
גן 1: קטיפה כחולה — 5, 7.20, 9.40
גן 2: נשיקת אשת העכביש — 5, 7.20, 9.40
גן 3: שלושה רווקים ותינוק — 5, 7.10, 9.40
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום — 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: פולטרגייסט II — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: עיסקה ללא רחמים — 4.30, 7, 9.15
בית אגרון:
קונן הברברי — 17.30
מועדון הבותנה — 19.45
רומן לילי — 21.45
קאובוי של חצות — 24.00
בנייני האומה: אהבה במחתרת — 7.00, 9.00
כפיר: חנה ואחיותיה — 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: חטיפה נעימה — 4.10, 7, 9.15
מיטשל: משפט הנערים — 7.00, 9.00
סמדר: צעדים מסוכנים — 7.00, 9.30
הבירה: אונטי פופולו — 4.30, 7.15, 9.15
אוריון
אור 1: לתפוס מלך — 4, 6.30, 9
אור 2: שתי אצבעות מצידון
עדן: שוטר ללא חוק — 4.30, 7.00, 9.00

חיפה

ארמון: עיסקה ללא רחמים — 4, 6.30, 9.00
אורה: רק בין חברים — 4.30, 7.00, 9.15
חן: רונה פלור נישואה ליין — 4.10, 7, 9.15
עצמון 1: שוטר ללא חוק — 7.00, 9.15
עצמון 2: אונטי פופולו — 4.45, 7.15, 9.30
פאר: חטיפה נעימה — 4.30, 7.00, 9.15
רון: אור המתוריש: ג'נג'ר ופרד
רון: פולטרגייסט II — 4.30, 7.00, 9.15
אמפי: אהבה בשחקים — 4, 6.30, 9.00
אורלי: ג'ושוע אתמול והיום — 4.30, 7.00, 9.15; 6.45, 9.15

נתניה

שרון: עיסקה ללא רחמים — 5, 7, 9.15
כטורוי: שבט רב המערות — 5, 7, 9.15

חולון

כבוי: לאורך כל הלילה — 5, 7.15, 9.10
מגדל: חטיפה נעימה — 6.00, 9.00
ארמון: בעקבות הכדך — 5, 7.10, 9.30

בת-ים

עצמאות: שוטר ללא חוק — 5.00, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: משפט הנערים — 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל האודיטוריום:
מועדון זמר: להקת האירוסים — 21.00

באר-שבע

חן: משפט הנערים — 4.30, 7.30, 9.30

פתח-תקוה

היכל 1: משפט הנערים — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: שבט רב המערות — 5, 7.15, 9.30
היכל 3: איש הנצח — 5, 7.15, 9.30

עפולה

מופתרון: אהבה בשחקים — 8.30

רעננה

אורות: הצבע ארגמן — 4.30, 7, 9.00

גבעתיים

הדר: משפט הנערים — 5.00, 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 24.12
השקיעה: 20.30
המרדים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 24.12 בשעה 21.00
יהונתן גפן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
קופ"ח עין יהב.
חולון
מכבי — שנקר 35.
ירושלים
הרצל — יפו 36.
נתניה
גבע — שער הגיא 14.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
רמת-יצחק — ירושלים 96.
תל-אביב
לב העיר — אחד העם 69;
השל"ה — השל"ה 7.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות · כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות · כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות · כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות · כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
שערי צדק - ילדים; הדסה ע"כ - כירורגית. עיניים: הדסה ה"צ - נשים, אורטופדית. פנימית: ביקור חולים - א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב תבור 26, קומה ב', טל' 523566. פתוחה מדי יום בימות. כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתנאים טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316
סילוק מיטריים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יעמוד מידע טלפוני בימים א'-ה' ב' 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00.
טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לדורים במצוקה בימי ב' רה – טל. 222732.
"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה — 101, טלפון 065-93334; טבעון — 101, טלפון 04-931401, נהריה — טל' 04-923333; בת ים — טל' 5511111; באר-שבע — טל' 057-74767.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/201/א'" ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת שמושי קרקע לאזור נופש וספורט, קביעת שטחים לדרכים.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3630 חלקות 61, 63, 66, 67, 68, 57, 59.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
תאריך: 12.12.1986

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
ראשון-לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/201 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד ותכנון מחדש של שטחים שיעורו למטרות חקלאיות למטרות נופש וספורט אחור והלוקה מחדש וקביעת בינוי.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3630 חלקות 68, 67, 66, 63, 61, 59, 57, סוף רחוב רמז.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו. ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
תאריך: 12.12.1986

הפועל תל-אביב במצב מביך ערב הדרבי: פצועים וחולים

מבחן ליגה אחרון הערב למכבי תל-אביב, לפני אורתז (7 בינואר) ★ קבוצות התחתית למשחקי חוץ נגד יריבות צמרת ★ מכבי רמת-גן במאבק שקול עם בית"ר תל-אביב

● **כדורסל**

הדרבי התל-אביבי בכדורסל, בין קבוצות מכבי והפועל, וקרוי "הדרבי הגדול" ייערך הערב ב-8.30 בהיכל-הספורט ביד-אליהו. המשחק יהיה במוקד המחזור ה-16, בליגה הלאומית בכדורסל, אחריו ייצאו הקבוצות לפגרת סוף השנה עד ל-12 בינואר.
כל קבוצות התחתית ייצאו למשחקי חוץ, לבד ממכבי רמת-גן, שתארח בכפר-המכביה את קבוצת מרכז הטבלה של בית"ר ת"א. הפועל ירושלים תשחק ברוממה מול מכבי חיפה. הפועל ירושלים תתמודד בנתניה נגד אליצור; מאבק קשה צפוי להפועל חיפה בחולון, והפועל גבת תצפין לכפר-גלעדי לעימות עם הפועל הגליל-עליון.
קשה לחזות הפתעות הערב.
● דומה שהפועל ת"א לא היתה שנים רבות במצב מביך כל-כך ערב דרבי התל-אביבי. מול מכבי ת"א (8.30), הקפטן מייק [illegible] טס לטיפול בארה"ב; חיים [illegible] עדיין אינו כשיר; ואם לא די בכך נפלו כמה כדורסלנים למשכב לאחר שלקו בשפעת. על-אף כל אלה, ויתרונה הגדול של מכבי ת"א, מצפים למשחק בו תילחם הפועל ת"א על כבודה. הפועל ת"א, במשחקיה האחרונים, דווקא [illegible] חסר, כושר לחימה ועובדה זו [illegible] אותה עד למקום ה-3. מכבי ת"א לעומת זאת, תופיע במלוא [illegible] והיא, כמובן, פייבוריטית. [illegible] מבחן לחניכיו של המאמן [illegible] לקראת משחקי גביע אירופה, שיתחילו ב-7 בינואר באורתז שבצרפת. בסיבוב הראשון — 72:99 למכבי ת"א.
● בסיבוב הראשון ניצחה בית"ר ת"א את מכבי רמת-גן 82:85. הערב ב-8 בכפר-המכביה יעשו הרמת-גנים מאמץ עליון לגמול ליריביהם שהתבססו במרכז הטבלה בעוד שעבורם כל נצחון הוא בבחינת קרב הישרדות בלאומית.
● קבוצת הפועל איתן גבת, שחוללה סנסציה ביום ראשון בנצחון על קבוצת הצמרת של אליצור נתניה (91:84), תתקשה לחזור על הישגה המצויין הערב ב-8 בכפר-גלעדי מול הפועל הגליל-העליון, הניצבת במקום השני בטבלה. שחקני הגליל, שייצאו מחר לטורניר בין-לאומי בהולנד, יבקשו להמריא במוראל גבוה, עם נצחון. בסיבוב הראשון — 75:88 להגליל.
● כדורסלני הפועל חיפה, המנסים להימלט מהתחתית הבוערת, יצטרכו להיכנע, קרוב לוודאי, במשחקם בחולון להפועל חולון, שניצחה בסיבוב הראשון — 82:90. החולונים מועמדים לנצחון במשחק שיתחיל הערב ב-8.
● "קרב אבוד" צפוי לקבוצת התחתית של הפועל ירושלים, מתחת לקרי-הארום, בנתניה (8) נגד אליצור נתניה. אין להניח שנתניה תפסיד פעמיים תוך ארבעה ימים, מה גם שהמשחק ייערך באולמה. בסיבוב הראשון — 85:92 לאליצור.
● קבוצת הפועל רמת-גן, סוגרת הטבלה, שסיכוייה להינצל מירידה קלושים, תשחק בהיכל הספורט ברוממה (8), נגד מכבי חיפה, הניצבת אמנם במרכז הטבלה, אך איכזבה במשחקיה האחרונים. נראה שמכבי חיפה, שניצחה בסיבוב הראשון — 92:103, תזכה בנצחון גם הערב.

הטבלה הלאומית

1.	מכבי ת"א	1219-1676	30
2.	גליל-עליון	1327-1399	26
3.	הפועל ת"א	1275-1308	25
4.	הפועל חולון	1299-1381	25
5.	אליצור נת.	1377-1457	25
6.	בית"ר ת"א	1351-1282	22
7.	מכבי חיפה	1352-1336	22
8.	הפועל גבת	1380-1279	20
9.	הפועל חיפה	1400-1311	20
10.	מכבי רמת-גן	1461-1331	19
11.	הפועל י"ם	1377-1298	19
12.	הפועל ר"ג	1558-1318	17

קרית-אתא הובילה 0:6 ו-2:9 במערכה החמישית אבל בת-ים ניצחה

דרמת במוקד משחקי המחזור ה-13 בליגה הלאומית בו השיגה האלופה נצחון רציני ראשון העונה

● **כדורעף**
מאת מוטי חביב

שעתיים וחמש דקות עמלו אמש כדורעפני האלופה — הפועל בת-ים — עד שהשיגו את נצחונם הראשון העונה — 2:3 — מול הפועל קרית-אתא.
הבת-ימים שאך במוצאי-שבת הוכנעו 3:0 בידי הפועל כפר-סבא הזכירו אמש את העונה הזוהרת שלהם אשתקד. בזכותו של הצעיר צבי לוי עשתה הקבוצה את מה שנראה כבלתי אפשרי.
בת-ים ניצחה במערכה הראשונה 10:15, נוצחה אחר-כך 15:9 ושבה לנצח 13:15. עופר שפאק וניר קראוס לא ויתרו וקבעו 2:2 אחרי נצחון 10:15. כאן התחוללה הדרמה האמיתית. קרית-אתא פתחה מצויין והובילה 0:6 ואחר-כך 2:9. רז בורר ראג להקטין עד כדי 9:8. קרית-אתא ברחה ל-8:11, 9:12 ו-11:13. אז התעלה צבי לוי והוביל את בת-ים לנצחון 13:15.
מאבק מרתק היה גם בחיפה. מכבי חיפה נוצחה במערכה הראשונה מול הפועל כפר-סבא 15:13 וניצחה אחר-כך 11:15. כפר-סבא עלתה ליתרון 1:2 בזכות נצחון 8:15 ומרסל ברגר מחיפה דאג ל-2:2 לאחר נצחון קל — 7:15. המערכה החמישית היתה בעליונות ברורה של כפר-סבא שבזכות המגיש אברי בן-דור ובזכות אריה פרקש היא ניצחה 3:15 ו-2:3 בסיכום. בכך גמלה כפר-סבא למכבי חיפה על הפסדה — באותה תוצאה — בגביע המדינה.
הפועל המעפיל סיגרה 1:0 בהעוגן (15:10) אבל אליעזר כגן וניב בר-נצר לא נבהלו וניצחו 6:15, 10:15, 8.15 ובסיכום 1:3.
הקבוצה היחידה שניצחה אמש ללא בעיות היא הפועל מטה אשר ששבה ממשחק החוץ שלה ברמת-אביב עם 0:3 חלק — 5:15, 8:15, 5:15. הבינלאומיים אורי חבר ואורון שר היו המצטיינים במשחק.

הטבלה

1.	הפ. המעפיל	13	7-38	26
2.	הפ. כפר-סבא	13	17-35	24
3.	הפ. מטה-אשר	12	6-33	23
4.	הפ. קרית-אתא	12	15-32	21
5.	הפועל בת-ים	13	23-26	20
6.	שריד/העמקים	12	22-20	18
7.	מכבי חיפה	13	31-19	17
8.	הפועל העוגן	13	33-14	17
9.	מכבי ת"א	12	32-15	15
10.	הפ. רמת-אביב	12	32-12	14
11.	אליצור ת"א	13	39-13	13

לא הולך לאחרונה בטבלה. אליצור תל-אביב/חולון שנוצחה אמש בפעם ה-13 ברציפות. מעופפי אליצור הוליכו 1:2 במשחקם עם מכבי תל-אביב אך נוצחו 3:2 ושקעו בתחתית. הנצחון גרם לשינוי היחיד בטבלה כאשר מכבי תל-אביב חלפה על פני הפועל רמת-אביב. מכבי תל-אביב ניצחה במערכה הראשונה 8:15 אך נכנעה בשתי המערכות שלאחר מכן לאבי כהן ודני גלילי — 15:11, 15:6. כאן התעלה ארז שכטר ממכבי תל אביב שהצעיד את חבריו לנצחונות 15:13, 12:15. המשחק נמשך כמעט שלוש שעות.

הבת-ימי רפי רולניק (ראשון משמאל) מנחית לעבר קרית-אתא במשחק המוקד אמש בליגה הלאומית בכדורעף בו ניצחה האלופה – הפועל בת-ים – 2:3. מימין נראה קפטן הפועל בת-ים, יעקב חרשקו (צילום: משה בן-ידידיה)

בנצחון 1:3 שיקעה מרמורק את דימונה

● **ארצית**
מאת משה רוזנברג

במשחק דחוי בליגה הארצית בכדורגל, ניצחה אתמול הפועל מרמורק, בקרב תחתית, את הפועל דימונה 1:3 לאחר ששחקני דימונה הוליכו במחצית 0:1.
במשחק רבו הפגיעות הגופניות שמשום מה נעלמו מעיני השופט שבתאי רווח.
כבר בדקה ה-17 הוליכה הפועל דימונה 0:1. שמואל אבוטבול הוכשל ברחבה ע"י יוסף שרעבי והשופט פסק על כדור עונשין מ-11 מטרים. שלמה בניטה הבקיע את עופר לוינגר.
במחצית השניה, עם כניסתו של אמיר אסולין במקומו של אילן סערי, חל מפנה בשורות מרמורק ובדקה ה-69 השוותה התוצאה. פנחס שכטר הוכשל ברחבה ע"י בן ברוך והשופט שוב פסק על הנקודה הלבנה. שכטר הישווה ל-1:1.
לחץ מרמורק הניב שער נוסף בדקה ה-78. אילן בן דרור הוכשל ב-18 מטרים משער דימונה וצבי אבידוב בעט אל בין החיבורים.
בדקה האחרונה, בתום צירוף בין ירון טמיר לזרח שעובי, הבקיע שעובי את שוער-דימונה ב...עזרת חוזה.
המשחק נערך במגרש הפועל ברחובות לעיני 100 צופים.

● **ליגה א'**

ארבעה משחקים דחויים

ארבעה משחקים דחויים ייערכו היום בשני המחוזות בליגה א' בכדורגל.
במחוז הצפוני תתמודד מכבי חדרה עם מכבי תמרה והפועל קרית שמונה עם עליה כ"ס.
במחוז הדרומי תארח הפועל אור יהודה את מכבי קרית גת והפועל רמת השרון תתמודד עם הפועל רמלה.

● **כדוריד**

בפתיחת הסבוב השני
הפועל פ"ת – הפועל ר"ג
מאת יוסף חכם

משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדוריד יפתחו הערב כשבמוקד משחק הצמרת, שיערך באולם ביהוד, שבו תארח הפועל פתח תקוה את הפועל רמת גן.
פירוט משחקי הערב:
● מכבי רחובות — מכבי נתניה. היכל הספורט העירוני ברחובות; 8:30; ישפטו: פוקס והרמן. 10.15 למכבי נתניה בסיבוב הראשון.
● הפועל ראשון-לציון — אליצור הרצליה. היכל הספורט בראשל"צ 8:30; ישפטו זבצקי ונוטמן 15:18 לראשל"צ.
● הפועל פתח-תקוה—הפועל רמת-גן. האולם ביהוד. 9.00. ישפטו זינגר ובוקר 24.15.
● מכבי הארזים רמת-גן—מכבי פתח-תקוה (אולם האוניברסיטה ברמת אביב: 9:15; ישפטו בלס וכרנרדווין. 17:30.
● אסא תל-אביב—מכבי ראשון-לציון. אולם האוניברסיטה ברמת אביב: 7.45; ישפטו מאיה ורוזנברג. 23:18.
● הפועל נוף-ים—הפועל רחובות. האולם בקיבוץ רמת הכובש: 8.30; ישפטו גרוס וציבירין. 21:21.

● נבחרת הכוכבים הזרים המופיעים בצרפת, ניצחה את נבחרת צרפת 91:101. האמריקני קרטר המככב בשורות האלופה אורטז, קלע 14 נקודות. את מירב הנקודות לצרפת קלעו דאקורי — 25 ובבני — 23.

פוצץ משחק נבחרת הנוער עם הפועל ר"ג

מאת ראובן חנניה

משחק האימון של נבחרת הנוער בכדורגל נגד הפועל ר"ג הופסק אתמול 20 דקות לפני סיומו התקני בגלל תקרית בין שחקן נבחרת הנוער אלעד קורן ושחקן רמת-גני. בעקבות ויכוח חריף של שחקן הנוער הורה מאמן הפועל ר"ג מיכאל קדוש לשחקניו לעזוב את המגרש.
באותה דקה היתה התוצאה 0:2 לזכות הנוער משעריהם של משה אייזנברג ואלון חזן.
מאמן נבחרת הנוער, גיגי כהן, קבע בתום המשחק את שמונה עשר הכדורגלנים לקראת הטורניר המסורתי לנבחרות נוער שייפתח בשבת.
18 הכדורגלנים הם: קוניצקי, שרעבי, קורן, יצחק לוי, תמיר דניאל, ביטון, אייזנברג, סנדורי, טל בראל, חזן, רבינוביץ, איתי מרדכי, ברנס, לוזון, קושווילי, שחר בראל, בסון ושלמה ממן.
מרשימת 22 הכדורגלנים לקראת משחקי קדם גביע העולם שייפתחו ב-17 בינואר בניו-זילנד שוחררו טל בניה, אריק שמואלי, אברהם נחמיאס ואלון ירוחם.

מצרים רוצה לשוב להתאחדות הכדורגל הערבית

ראש ממשלת מצרים, אטף סדקי אמר אתמול שהוא מקווה כי הכדורגל המצרי יוכנס מחדש להתאחדות הכדורגל הערבית, לאחר שסולק לפני שבע שנים, בעקבות חתימת הסכם השלום עם ישראל.

1000 רוכבי אופניים ו... קיפי אחד

כ-1000 רוכבים יקחו חלק במסע האופניים העממי לזכרו של שרגא בן ארי, ממייסדי סניף "הפועל" ברחובות, שיערך בשבת הקרובה.
המסע מאורגן ע"י הפועל רחובות, הפועל מחוז יהודה ובשיתוף עיריית רחובות.
מסע האופניים יצא מבית הספר ע"ש ברזילי ברחובות, בשעה 10 בבוקר ויקיף את העיר מרחק של 12 ק"מ.
בין הרוכבים תהיה קבוצת עיוורים נכי צה"ל וכן קיפי, הקמע של משחקי הפועל ה-13 אשר יגיע למקום הזינוק במסוק.

הפסד לפילדלפיה

פילדלפיה-76 נחלה הפסד רצוף נוסף בליגת האנ.בי.איי והפעם על ידי יוטה ג'אז 114:111.
ניו יורק ניקס גברה על סאן אנטוניו ספארס 99:103.

פאקטי וזלר ב"גביע פלה"

מאת ש. מלברט

המגן האיטלקי הנודע ג'יאצינטו פאקטי בן 44, והחלוץ המערב-גרמני הנודע אובה זלר בן ה-50, יוליכו את נבחרותיהם בטורניר הוותיקים לכדורגלנים מעל גיל 35, שיחל ב-4 בינואר בסאן-פאולו ויסתיים ב-18 בו.
בטורניר זה ישתתפו גם ברזיל, ארגנטינה ואורוגוואי, והמשחק הראשון יהיה בין ברזיל ואיטליה שהופיעו בגמר הגביע העולמי ב-1970 במכסיקו סיטי. ברזיל ניצחה אז 1:4.
בשורות איטליה מופיעים ארבעה שחקנים שנטלו חלק לפני 16 שנה. פרט לקפטן פאקטי, רוברטו בונינסיינה, השוער אנריקו אלברטוזי והמגן פאבריציו פולטי.
הבולטים בברזיל: פלה, ריבלינו וקלודיאלדו.

טייסון וצ'אבז מתאגרפי השנה

אלוף העולם באגרוף במשקל כבד, מייק טייסון בן ה-20 וחוליו סזאר צ'אבז, אלוף העולם במשקל על-נוצה, נבחרו כ"מתאגרפי השנה" על ידי מועצת האיגרוף העולמית שמושבה במקסיקו סיטי.
טייסון היה לאלוף העולם הצעיר שזכה בכתר במשקל כבד, כשהכניע את הקנדי טרבור ברביק בסיבוב השני, בעוד שצ'אבז ממכסיקו, הגן חמש פעמים על תוארו משך השנה.

נורבגיה – כן, נורבגיה – לא

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של נורבגיה ביטלה את ביקורה בארץ שהיה אמור להתקיים בחודש הבא ובמהלכו נקבעו לנבחרת הנורבגית שני משחקים נגד הנבחרת הלאומית של ישראל ומשחק נגד העתודה.
במברק שנשלח אתמול בבוקר לישראל נאמר כי ההתאחדות הנורבגית חזרה בה מכוונתה לשגר את נבחרתה הלאומית למחנה אימונים כל שהוא ולכן היא מבטלת את הביקור בישראל שעליו החליטה לפני כשבועיים.

בבית"ר י"ם יואהבו את אורי... קרני

מאת לכתבנו בפ"ת

אורי קרני, מזכיר הפועל פ"ת, קרא להתאחדות לכדורגל לחפש מקור עבור ארבע הקבוצות המובילות בליגה הלאומית.
לדבריו של המזכיר הפתח תקוואי [illegible] שהנהלת בית"ר ירושלים [illegible] עלולה להדיר את הקהל מהמגרשים, תוך מספר משחקים, כאשר סיפור האליפות יסתיים. לכן יבקש עוד השבוע קרני ממוסדות ההתאחדות לכדורגל לחפש אתגר כדי להמריץ את צופי הכדורגל שיבואו למגרשים אבל זאת לאחר שההתאחדות תתן משהו לקבוצות שידורגו בין ארבע הראשונות בליגה.

אוניר חיזק את העתודה

מאת ראובן חנניה

נבחרת העתודה של ישראל בכדורגל גברה אתמול אחר הצהריים במשחק אימון על קבוצת צעירים חולון מהליגה הארצית 1:2.
את השערים לנבחרת העתודה הבקיעו ירון כהן מבית"ר ת"א ואבי נוהר מהפועל כפר סבא.
בשורות נבחרת העתודה שיחק כדורגלן רודה ההולנדית רוני איוניר, שנמצא בארץ בחופשה.

יובל ה-90 למכבי בולגריה

מכבי בולגריה הנחשבת באחת הראשונות בין אגודות מכבי בעולם תחגוג בתחילת ינואר את יובל ה-90 שלה.
העלייה מבולגריה החלה עוד בראשית חזון הציונות. בעלייה הגדולה הגיעו מבולגריה משפחות רבות שהקימו ישובים בארץ. בין המתיישבים הראשונים היתה יבנאל [illegible] בשנת 1901, ועוד ישובים. [illegible] בולגריה היא הראשונה [illegible] את המלה ציונות לצידם [illegible] המלים תנועה להתעמלות [illegible] דורות של צעירים התחנכו.
הפגישה תתקיים ב-3.1.87 במלון [illegible] בתל-אביב.

גם בצרפת אוהבים את דיאגו מארדונה

במשאל סוכנות הידיעות הצרפתית, נבחרו כ"ספורטאי השנה", הכדורגלן הארגנטיני דייגו מאראדונה ורוכבת האופניים ז'אני לונגו מצרפת.
מאראדונה הקדים את אלוף העולם במירוצי מכוניות, הצרפתי אלן פרוסט, הטניסאי הצ'כי איוואן לנדל, קופץ המוט הסובייטי סרגיי בובקה, השיאן האמריקני מאט ביונדי, האצן הקנדי בן ג'ונסון, הטניסאי הגרמני בוריס בקר והשחיין המערב-גרמני מיכאל גרוס.
לונגו, שזכתה השנה ב"טור-דה-פראנס" לנשים וקבעה כמה שיאי עולם למרחקים שונים, הקדימה במספר הנקודות את הטניסאית מרטינה נאברטילובה, שיאנית העולם בקפיצה לרוחק, הייקה דרקסלר ממזרח גרמניה, אלופת העולם בתחירה (משחים קצרים) השחיינית המזרח גרמניה, קריסטין אוטו, שיאנית העולם בריצת 100 מטר משוכות, הבולגרית יורדנקה דונקובה. הטניסאית שטפי גראף ממערב-גרמניה נבחרה רק במקום השמיני.

קאש חבט בצלם טלוויזיה

ניל פרייזר קפטן נבחרת הדייויס של אוסטרליה, מודאג מהתנהגותו של השחקן מספר 1 שלו, פאט קאש, אשר שבר שניים מן המחבטים בעת האימון מול חברו ג'ון פיצג'רלד. אחר-כך הלם בעינו הימנית של צלם טלוויזיה בן 42, כשהלה צילמו ליד חדרי ההלבשה.
קאש מצוי במתח לקראת משחק גמר גביע דייויס נגד שבדיה בסוף השבוע במלבורן.

● בליגה המערב-גרמנית בכדורסל, גברה לברקוזן על גטינגן 75:84.

בנצרת: תפילה ושביתה

מאת קאסם זייד
„כתב על המשמר"

החגיגות העממיות והדתיות לקראת חג המולד שיחול בחצות יתקיימו השנה בעיר הקודש נצרת בצל משבר חריף המוקף את ענף התיירות בעיר.

ארבעת בתי־המלון בנצרת ישביתו החל משעות הבוקר היום עד מחר בערב את מלונותיהם במחאה כנגד העירייה שהטילה השנה לטענתם מסי ארנונה כללית בשיעורים העולים על 400 אחוזים לעומת השנה הקודמת. מאות הצליינים שבאו העירה יאלצו איפוא לעזוב את העיר בתום מיסת החצות. כן מוחים בעלי בתי־המלון נגד שלטונות מס־הכנסה ומשרד התיירות, שאינם מפנים לבתי־המלון בנצרת תיירים בכדי להתאכסן ולבקר בעיר ליותר ממספר שעות.

כתב „על המשמר" מוסר שבניגוד לשנים קודמות לא מורגשת ערב חג המולד בנצרת תנועה תיירותית, ואף אנשי משרד התיירות לא מסתירים את דאגתם, אף שהם צופים מספר של כ־400 תיירים בעיר.

בשעות אחה"צ תיפתחנה באופן רשמי החגיגות הציבוריות לרגל חג המולד בשעות הערב תערוך העירייה קבלת הפנים המסורתית לרגל החג לכבודם של ראשי הדתות וכל נכבדי העיר. בעיר יתפללו גם כ־400 אנשי אר"ם שיבואו במיוחד מסוריה ומלבנון לנצרת. משרד התקשורת הוציא לרגל המאורע בול מיוחד.

● מאז הקמתו בשנת 1951 מכר מטעל הבונדס („מלווה העצמאות והפיתוח") איגרות חוב בסך כולל של שמונה מיליארדי דולרים — על כך מסר רוד הרמלין, העומד בראש המבצע הבינלאומי של ארגון הבונדס.

חג־מולד אפור בצרפת

פועלי הרכבת שובתים — והפריסאים יישארו בבית

מאת ארנון יפה,
כתבנו בצרפת

פריס. — מסילות הברזל בצרפת שוממות. שביתת פועלי הרכבות שיתקה כליל את התנועה והמוני נוסעים נאלצו להישאר בבית, בדרכם לאתרי הסקי בהרים.

בפריס המטרו כמעט משותק והרחובות סתומים בפקקי תנועה. בתוך המנהרות נאבקים המונים על מקום בקרונות המעטים שעוברים מדי פעם.

עדיין מוקדם להעריך, אם השביתה תתפשט למרי פועלים כללי נגד הממשלה הימנית, כמו תנועת הסטודנטים שהכניעה את שיראק ושריו. לפי שעה מגלה הממשלה נוקשות. היא הודיעה כי לא תיכנע.

שיראק מהמר על הזעם שמעורר השביתה בקרב ההמונים, לקוחות התחבורה הציבורית.

הפועלים, שפתחו בשביתה ספונטנית, על־פי דוגמת הסטודנטים, בניגוד לחוות דעת הנהגת האיגודים המקצועיים, תובעים העלאת שכר ונטישת תוכנית הממשלה לפגוע בפריבילגיות שצברו במשך שנים.

אך הממשלה מכבירה מדיניות ריסון האינפלציה תוך הקפאת השכר בסקטור הציבורי ופינוק בוחריה החקלאים והמעבידים. ריסון השכירים נותר כאמצעי אחרון למנוע חידוש האינפלציה והשביתה מסכנת את ההישג הכלכלי היחיד ששיראק יוכל להציג במערכת הבחירות שלו לנשיאות, לאחר שנכשל בשיקום סחר החוץ והפחתת האבטלה.

לא נוסעים: פועלי הרכבות ברפת שובתים – ותחנות הרכבת בפאריס שוממות. החוגגים יישארו, כנראה בבית

„עוד מתנה צרפתית לאסד" — עזרה בחיסול מתנגדיו באירופה

מאת ארנון יפה,
כתבנו בצרפת

פריס. — גילוי מחבוא חומר ניפץ ונשק, ומעצר שישה ערבים פעילים בתנועת „האחים המוסלמים" נגד משטר אסד — מתואר בפריס „כעוד מתנה צרפתית לנשיא סוריה."

ששת העצורים, בתוכם שני סורים ממתנגדי אסד שוחררו מחוסר הוכחות. הנתון המרשיע היחיד נגדם הוא חלקם באופוזיציה הסורית.

השישה תוארו כדגי רקק ללא קשר למחבוא הנשק שהתגלה.

מוחמר חלק, ארכיטקט סורי בעל מגרש החניה התת־קרקעי שבו נתגלו חמישה תת־מיקלעים פולנים, 30 קילו חומרנפץ, רימונים סובייטיים ותחמושת — נעלם כמה שעות לפני שסוכני הד.ס.ט. באו לעצרו במעונו באלוני סור בואה.

„לה מונד" מסר אתמול, כי ראשי שירות הבטחון הפנימי הצרפתי, ד.ס.ט., הבטיחו בפגישותיהם עם ראשי השירותים הסוריים לשים קץ לפעילות האופוזיציה ו„האחים המוסלמים" בצרפת כחלק מהסכם לשיתוף־פעולה, שהביא להפסקת סחטנות הטרור הסורי בפריס.

נודע, כי מידע סורי הוביל לגילוי מחבוא הנשק. תתי המיקלעים הפולנים וו.ז. 53 זהים לסוג הנשק של רוצחי אבו־ניראל.

„מעתה מתנהל שיתוף־פעולה ממשי בין שירותי צרפת לסוריה", אמר שר הפנים פסקואה.

החוקרים עדיין לא פיענחו למה אמור היה לשמש הנשק שבידי „האחים המוסלמים". ייתכן שנועד לפעולות חיסול אישים סורים על אדמת צרפת ולהברחה. מזכירים כי מטמון נשק גדול של אש"ף, שנתגלה ביער פונטנבלו לפני חודשיים, היה מיועד לתימוש מחבלים למשימות פיגועים באירופה.

מיגים לוביים זורעים נפל"ם בצ'אד

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריס. — לוב מפזרת גז רעיל ופצצות נפל"ם על עיירות בצפון צ'אד, אחרי שמתקפת כוחותיה נבלמה בטיבסטי — מסרו מקורות בפאריס.

מתקפת 2000 החיילים של קראפי נבלמה לפי שעה. אך קראפי הפעיל מטוסי „מיג" ומטוסי תקיפה על מעוזי כוחות גוקוני, כדי לשבור את התנגדות הצ'אדים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־181 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

גוש 6154 חלקה/ות 122 רח' ההגנה 14 גבעתיים תיק בניה מס' 87

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 יחידות מעל חניה עמודים מפולשת עם הקלה באחוזי בניה 6% ו־5% עבור מעלית ועוד הקלה במרווחים הצדדיים של 10% 2.70 מ' במקום 3.0 מ'.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של ההודעה הזו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק ירון, יו"ר
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה גבעתיים

תאריך דצמבר 1986

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי

ראשון־לציון

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 387 בגוש 3926, רחוב רובין 2.

לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה בית משותף.

בקשת בעלי החלקה: הקלה 2% לתוספת בניה בקומה ה' (במסגרת 6% המותרים).

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום מודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה ראשון לציון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז תל אביב
מרחב תכנון מקומי

הרצליה

הודעה על הכנת תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב החליטה על הכנת תכנית מתאר הר/17/א/ "שינוי לתכנית מתאר הר/351 א' והר/1081." השטחים הכלולים בתחום התוכנית המוצעת: גוש: 6513 חלקות 88, 94 מקום: רחוב בני יהודה.

מרדכי כהנא, יו"ר
הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הדרים

הוד־השרון, דרך השרון
טל' 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לחלוקת חלקה 311 בגוש 6455 בהוד השרון, על ידי סמי (א) נכסים חברה לבנין והשקעות בע"מ מהוד השרון. והמהווה חריגה, היינו: הגדלת שטח דרכים והקטנת שטחי מגורים בסטיה מ.ת/מ מאושרת מס' הר/63.

כל מעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני, יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים –
רשת ג' – קול ישראל 23.12.86

1. כל הקלפים · עפרה חזה
2. בלי בושה · אילנה אביטל
3. היא תיקח אותך · דפנה ארמוני
4. זה הגיש · נורית גלרון
5. אין נמצא · אדם
6. אוהב להיות בבית · אריק איינשטיין
7. פעמון נמצלצל · גלי עטרי
8. אתמול · טוהה גרינור
9. בנערבולת · ירדנה ארזי
10. בעצמה · משה דץ
11. שוב לבד · ורדינה כהן
12. במקום שבו אני עומד · רמי קליינשטיין
13. בוא נפרש · יזהר כהן
14. אדם צובר זכרונות · דורית ראובני
15. ערב עירוני · רובי ידידיה
16. ליקול ולתת · ריטה
17. עגל הזהב · אהוד בנאי
18. אינוהווז · פופלקס
19. אוהבת אותך עוזבת אותך · דפנה ארמוני
20. הוא לא נתן לה בית · חני ליבנה
21. הכאב הזה · עפרה חזה
22. שבועה · ריטה ורמי קליינשטיין
23. יושבת על נוזודה · הראלה בר
24. טעות · ליאור פופוביץ
25. שוי־קת בחושך · גיני רבין
26. אני יכול לרקוד · צביקה פיק
27. מונו · רנה
28. עד ראיו · נוגוי דיכנה
29. נווה נודבר · חיים פנירי
30. קח הכל מה שאלוהים נותן · דורית ראובני

לשיפוטכם – פינת המזמון החדש

31. איש קטנו · פופלקס
32. נותקדו בנוהיו ות האזור · שוקי ישלו
33. הים · נאוה אורביל
34. דמעות יקדושות · גאישה פוי
35. על גיי אות וזולכנו עכשיו נענוי · הראלה בר

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010
(נא הדירוג שלי יציין את מספר השיר)

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
מיקוד ____ תאריך ____

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 23.12.86

מטבע	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.4901	1.5086	1.5005
דולר אמריקני	1	1.45	1.51	1.4768	1.4952	1.4880
מרק גרמני	1	0.74	0.77	0.7509	0.7602	0.7552
לירה סטרלינג	1	2.10	2.20	2.1347	2.1613	2.1454
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2280	0.2309	0.2298
ין יפאני	100	0.89	0.93	0.9084	0.9197	0.9154
גילדן הולנדי	1	0.65	0.68	0.6622	0.6705	0.6675
פרנק שווייצרי	1	0.88	0.92	0.8980	0.9092	0.9020
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2147	0.2174	0.2164
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1966	0.1991	0.1983
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1980	0.2005	0.1994
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3037	0.3075	0.3060
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0729	1.0863	1.0810
דולר אוסטרלי	1	0.95	1.03	0.9883	1.0007	0.9958
ראנד דר' אפריקני	1	0.45	0.67	0.666	0.6749	0.6710
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3594	0.3639	0.3628
שילינג אוסטרי	10	1.05	1.10	1.0645	1.0778	1.0724
לירה איטלקית	1.000	1.06	1.12	1.0791	1.0925	1.0881

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי

פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1212/28" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת 5 יחידות דיור, קוי בנין ובינוי.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6197 חלקה 198 רחוב סלנט פינת פינס.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פירוט הנימוקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

תאריך: 1.12.1986

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

בבית המשפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרות מוות 103/86

חוק הצהרות מוות תשל"ח–1978

בעניין: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן:
המבקש: גושן יחיאל ת.ז. 2741965, רחובות, רח' בארי 74, על־ידי ב"כ עו"ד צ. גולן, מרח' הרצל 25, נתניה.

הודעה

להווי ידוע כי המבקש פנה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן, שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 18.2.87, בשעה 8.30.
ואלה תיאורם של הנספים לפי הצהרת המבקש:

שם הנעדר מקום לידתו ותאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	מקום מגורים ידוע אחרון	התעסקות	אזרחות	התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה היה שהנעדרים עדיין חיו בחיים והמקום שבו נמצאו אז
1. שרה גולדשטיין טרנסילבניה, 1901	סרגו טרנסילבניה	הגטו בססגנו	ע. בית	רומנית או הונגרית	בורפסט סוף 1944
2. גולדה גולדשטיין טרנסילבניה, 1931	"	"	ילדה	"	"
3. רבקה גולדשטיין טרנסילבניה, 1934	"	"	ילדה	"	"
4. דורית גולדשטיין טרנסילבניה, 1936	"	"	ילדה	"	"
5. צבי גולדשטיין טרנסילבניה, 1939	"	"	ילד	"	"
6. בת זקונים טרנסילבניה, 1942	"	"	ילדה	"	"

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר:
1. גושן יחיאל, רחובות, בנה של שרה גולדשטיין ואחיהם של יתר הנעדרים. סימנים אחרים: אין.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל, מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד יום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת מוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם ע"י באי־כוחו, וינמק את התנגדותו, או למסור לבית המשפט הצהרה שניתנה בשבועה על ידיו, שבה פורטו טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

ד"ר אליהו צ' בן־זמרה

מאסר עולם לשלושה רוצחי אליהו עמאדי

„אנו מודים ולא מתחרטים", אמרו הנאשמים

בית המשפט המחוזי בירושלים גזר מאסר עולם על שלושה תושבי ג'נין, לאחר שהרשיע אותם ברצח בחור הישיבה אליהו עמאדי במעלה חלדיה ב־15 בנובמבר השנה.

בראשית המשפט, שנערך בפני הרכב של שלושה שופטי בית המשפט המחוזי בירושלים — אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר — הודו הנאשמים במעשה שיוחס להם. „אנו מודים ולא מתחרטים, צריך לעודד את העם הפלשתינאי", אמרו הנאשמים.

על סמך הודאותיהם במשטרה וההודאה באשמה בבית המשפט, הרשיעו השופטים את השלושה, סאמר מחרום, בן 20, עומר זאיד בן 22 וחמזה זאיד בן 20.

השלושה הודו כי התגייסו לחזית העממית לשחרור פלשתין וביצעו את הפעולה בשער שכם מאחר והכירו את הסביבה.

השלושה הובאו מוקפים בשוטרים רבים לאולם בית המשפט והישיבה נמשכה חמש דקות בלבד. בהחלטתם קבעו השופטים: על יסוד הודאותיהם של השלושה בכל העובדות וכן בהסתמך על הודאותיהם במשטרה אנו מוצאים לאחר עיון כי הנאשמים ביצעו את העבירה שיוחסה להם ואנו מרשיעים את הנאשמים וגוזרים עליהם את העונש הקבוע בחוק, מאסר עולם.

לאחר שניתן גזר הדין אמרו השלושה: „היה ברור שאין לנו סיכוי, ביקשנו שיגמרו מהר, ממילא נוחלף בעסקת השבויים הקרובה. עשינו את המעשה בירושלים עקב ההתנכלות של המתנחלים שתקפו ערבי".

סא"ל ליידר נידון ל־7 שנות מאסר בפועל וגרוש מהצבא

כמו־כן הורד לדרגת טוראי ● בית־המשפט קיבל עיסקת טיעון בין הנאשם לתביעה ● ליידר הודה ביבוא ובסחר של 594 ק"ג חשיש

סגן־אלוף דוד ליידר, שהורשע בפרשת הברחת סמים מלבנון לישראל, נידון אתמול לשבע שנות מאסר בפועל, לגירוש מן הצבא ולהורדה לדרגת טוראי. בית־הדין הצבאי המיוחד קיבל עסקת טיעון בין הנאשם לתביעה, שכללה גם בקשה משותפת לעונש.

סגן־אלוף ליידר הודה ביבוא ובסחר של 594 ק"ג חשיש וכן בקשירת קשר להברחת הסמים עם ארבעה אנשי צבא אחרים, שכבר נשפטו ונדונו למאסר. התביעה חזרה בה משלושה אישומים של יבוא וסחר של 267 ק"ג חשיש. כמו־כן בוטל הסעיף של הברחת עשרה רשמי קול מלבנון לישראל.

הסניגור עו"ד מאיר זיו טען בדיון הקודם, כי העונש העיקרי של הנאשם ש„נפל לתהום" יהיה עם שחרורו מבית הסוהר, כאשר יהיה עליו להתחיל את חייו מבראשית.

בית הדין הצבאי אימץ את עסקת הטיעון והביע שאט־נפש ממעשיו של הנאשם וקבע, כי גרושו של הנאשם משורות הצבא מבטאים את הקלון שהמיט על צה"ל.

השופטים ציינו, כי הססו תחילה אם לקבל א עיסקת הטיעון, כיוון שאין בית־המשפט מהווה חותמת גומי לעסקות בין תביעה להגנה. אולם מאחר והעיסקה לא נגדה את אינטרס הציבור, החליטו לאמץ אותה.

בית המשפט החליט גם לחלט את מכונית ה„מרצדס", שבה בוצעו ההברחות, כפי שהציעו התביעה וההגנה.

(עתי"ם)

הסנגור מבקש דחיית פתיחת משפט דמאניוק

סנגורו של ג'ון דמיאניוק, המואשם כי הוא „איוון האיום" מטרבלינקה, מבקש מבית המשפט לדחות את תאריך פתיחת משפטו של דמיאניוק. הרכב בית המשפט ידון בבקשה ביום שני הבא, בבית המשפט המחוזי בירושלים.

הסנגור עו"ד מרק אוקונור טען אתמול, כי להגנה ישנם קשיים בלימוד חומר־ראיות התביעה נגד דמיאניוק ולכן לא תוכל ההגנה להופיע מוכנה למשפט בתאריך 19 בחודש ינואר.

עו"ד אוקונור טוען בבקשה, כי התרגומים לאנגלית של הפרוטו־קולים מהישיבה הקודמת של בית־המשפט, הגיעו אליו באיחור רב, ולכן לא יוכל להספיק ללמוד אותם עד לדיון המשפטי. לטענתו, יש לו סיבות נוספות והוא יפרט אותן בפני השופטים במהלך הדיון המשפטי בבקשתו.

השופטים דב לוין, דליה דורנר וצבי טל ידונו בבקשה ויחליטו ביום שני הבא בבית המשפט המחוזי בירושלים להענות לה. נציגי פרקליטות המדינה זומנו לישיבה כדי להשמיע את עמדת המדינה.

(עתי"ם)

מפיצי שמועות הורידו שערים

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ

הידיעה על הצעה חדשה בממשלה להטיל מס על ההון, שפורסמה אתמול בעתון, נוצלה על ידי מפיצי שמועות, המרוויחים מהקניות בזול וממכירות ביוקר, בעוד שמפסידים משקיעים תמימים מהציבור. אתמול ירדו כל מדדי השערים של המניות והאופציות. הירידה הגדולה ביותר — 2.2% — היתה במדדי המניות של מניות הבנקים שאינם בהסדר ושל מוסדות מימון. כל המניות הנסחרות בבורסה ירדו ב־1.2%. המניות החופשיות ירדו ב־1.05% בממוצע וערך השוק של מניות ההסדר ירד ב־1.01%. ההיצע במניות ההסדר הגיע ל־4.7 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב נרשמו יציבות ועליות קלות בצמודות למדד וירידות קלות יחסית בצמודות לדולר.

המחזור בשוק אג"ח הגיע ל־10.5 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.62% ל־1.66% והתשואות השנתיות — בין 21.60% ל־21.90%, תוך מחזור של כ־22 מיליון ש"ח. מזה כ־14.6 מיליון ש"ח ב־3 הסדרות החדשות, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.14% ל־1.5005 ש"ח (מעל 1.50 ש"ח), בעוד ששער הדולר היציג ירד ב־0.08% ל־1.4880 ש"ח. הדולר לנוסעים לחו"ל ירד ל־1.7651 ש"ח. הדולר השחור נע בעליה בין 1.50 ל־1.52 ש"ח. השער היציג של המארק המערב־גרמני עלה אתמול ב־0.76%.

בשוק המניות ירדו אתמול 203 שערים, לעומת 67 שעלו ו־119 שנשארו בלי שינוי. 24 שערים ירדו ב־5% ויותר, 7 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „מוכרים בלבד" ו־3 „קונים בלבד".

טלקס

● חודש ההסתדרות יחל ב־30 לדצמבר

אירועי חודש ההסתדרות ייפתחו ב־30 בדצמבר בסימן מלאת 100 שנה להולדת דוד בן גוריון, המזכיר הראשון של ההסתדרות. חודש ההסתדרות מוכרז בחנוכה, כי בחנוכה 1920 נוסדה ההסתדרות בבניין הטכניון בחיפה. זאת מסר סגן יו"ר האגף לתרבות וחינוך של ההסתדרות מיכי שומר, במסיבת עתונאים שנערכה אמש בבית סוקולוב בתל אביב. (עתי"ם)

● ביה"ס לילדים מחוננים נחנך בירושלים

בית ספר אופק לילדים מחוננים נחנך היום בירושלים במבנה של קבע. בית הספר הוקם ע"י משרד החינוך והתרבות ועיריית ירושלים. לומדים בו ילדים מבתי ספר ממלכתיים וממלכתיים דתיים המגיעים אליו ליום לימודים אחד בשבוע. אופק נועד להענות לצרכים המיוחדים של התלמידים המחוננים ולקידומם במדעי הטבע, החברה, הרוח והיצירה. בבית הספר החדשני לומדים השנה כ־350 תלמידים. (עש"ת)

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 51/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 3, 4, 7, 15, 23, 29, והמספר הנוסף – 21.

הטור השבועי

מערכת צבורית רחבה נגד הצעות האוצר –

„ישיבת המרכז ביום חמישי הקרוב תהיה פתיחה למערכה צבורית רחבה כדי להדוף את ההתקפה על רמת חייהם של הגימלאים המתוכננת בהצעות האוצר בתכניתו להבריא את המשק". אמר א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים בסיכום ישיבת המזכירות המעילה שהתקיימה השבוע.

„לא ניתן שיטילו על קיצבאות הזיקנה המשולמות מכספי החסכון של הגימלאים מס הכנסה. גם אם בשלב זה אומרים לנו שיפצו אותנו. השאלה היא עקרונית. לא נשלם פעמיים מס הכנסה על אותם הסכומים. פעם אחת שלמנו כשהפרשנו כספים כעובדים לביטוח הלאומי. ופעם נוספת בשעת קבלת הקיצבאות. ניאבק נגד ההצעות להקטין את תוספת הוותק המהווה חלק ניכר מקיצבת הזיקנה. אנו בטוחים כי במערכת זאת יעמדו לצידנו ההסתדרות הכללית ורוב חברי הכנסת. ציבור הגימלאים שהפנסיה שלו נשחקה משמעותית בשנים האחרונות לא ישלים עם קיפוחים נוספים כילדים טובים. אלא יאבק.

אם הממשלה לא תבטל את הצעות האוצר נפגין בחוצות ירושלים ונקיים אספות מחאה בכל עיר. מערכת זו לא נוגעת רק לגימלאים של היום אלא גם לפנסיונרים של מחר, היינו לציבור כולו.

אם יבטלו היום את הפטור על קיצבאות הזיקנה לטובת בעלי הכנסה גבוהה, לא במהרה יתוקן העוול.

אנו משוכנעים כי מצפונו של העם בישראל יתעורר ולא יסכים לפגיעות נוספות בגימלאים" סיים אריאל אברהמוביץ.

בסניפים –

תל־אביב –

„במת וותיקי התנועה" – קיימה במועדון מילוא בירור ממצה בנושא תכניתו של שר האוצר והגזירות הכלכליות, והחליטה לתבוע מחברינו בממשלה ובהסתדרות למנוע אישור התכנית.

רמלה –

ב־3 בדצמבר ש.ז. טיילו גימלאי רמלה לירושלים וביקרו באתרים היסטוריים שונים. החו' צבי סלובוטקין יו"ר הסניף הירצה על תכנית הפעולות בשנה הקרובה.

רעננה –

במסגרת אירועי חודש ההסתדרות ומאה שנה להולדת דוד בן גוריון, התקיימה ב־7 דצמבר ש.ז. הרצאת ברוך קמין על 100 שנה להולדת בן־גוריון.

ירושלים –

ב־26 בנובמבר ש.ז. קיימו גימלאי לשכת המס אספה שנתית בהשתתפותו של החו' אלכסנדר דב יו"ר ארגון גימלאי קג"ם. והחו' אליעזר גפן יו"ר גימלאי לשכות המס בארץ. פתח והנחה החו' נורדכי דרטקה יו"ר ועד גימלאי לשכת המס ירושלים. בועד החדש שנבחר השתתפו: מרדכי דרטקה, יו"ר, יעקב פישר ורינה פולק. באספה נכח: מר שמעוני, מנהל לשכת המס ירושלים, ויו"ר הועד מר סרי.

חולון –

ב־11 בדצמבר ש.ז. טיילו חברי החוג לידיעת הארץ שבמסגרת המכללה „בעקבות דוד בן־גוריון בנגב". הדריך עמנואל אהרוני.

אזור גן רוה –

החו' בנימין גרשפלד מוסר כי גימלאי המושבים: בית־חנן, נטעים, גן שורק וקיבוץ פלמחים ערכו טיול לירושלים וסיירו במוזיאון ישראל.

מחוז חיפה –

מתנדבי הטיפול האישי קיימו סימפוזיון בחנקיית פני מגדל. בו הרצו החו': מינץ אריאלה, וי. בלושטיין. לאחר ההרצאות התקיימה שיחה בנושא בתי אבות סיעודיים ואפוטרופסות ללא מתפקדים. בועדת הכלכלה של המחוז קבלת חברים בכל יום שני בין 9־11 לפנה"צ.

ראשון־לציון –

מפגש פעילים התקיים ב־15 בדצמבר ש.ז. במועצת הפועלים. החו' יחזקאל גדעוני הסביר את תפקידי הסתדרות הגימלאים כארגון ארצי ותפקידי הסניף כארגון מקומי פתוח לכל הגימלאים. החו' חיים מלמוד נציג מועצת הפועלים ואחראי על תיק הגימלאים סקר את בעיות הגימלאים במקום. לאחר דיון ערני סוכם לחקים סניף מאורגן במקום ולהרכיב מזכירות מנציגי המועדונים וארגוני הגימלאים. המזכירות תתכנס בקרוב לבחירת בעלי תפקידים.

הופיע „ניב הגימלאי" מספר 60. קבלת קהל במערכת בבית המלון דח' וייצמן 30 בימי שני וחמישי בין 11־9 לפנה"צ.

קבלת פנים לגימלאים

במסגרת הבית הפתוח בבית חועד הפועל שיתקיים ביום ד' 31 בדצמבר ש.ז. בשעה 10.00 בבקר באולם הישיבות של הועד הפועל. בתכנית סרט על בן־גוריון. מקהלת צדיקוב. דברי ברכה ע"י מזכ"ל ההסתדרות י. קיסר. ושרה אל־ספקטור. דברי ברכה ע"י מזכ"ל ההסתדרות י. קיסר.

מוכירות ותיקי מפ"ם והמזכיר משה סמולר שלחו מברק למזכ"ל ההסתדרות י. קיסר ומביעים הזדהות עם המערכה נגד תכניות האוצר.

מילופי גברא:

החו' משה סמולר יו"ר האגף לרווחה סיים את תפקידו ובמקומו יכהן החו' צבי אטלס.

בפלילים

בפסק־דין תקדימי נקבעה אבהות

מאת יואב אביב כתב „על המשמר"

בפסק־דין תקדימי קבע אתמול השופט המחוזי החיפני חיים פיזם כי אבי משפחה שאיננו חי עוד הוא אביהם של שני קטינים של הידועה בציבור שלו וזאת על סמך בדיקת הרקמות שנלקחה משני בניו החוקיים שאף הם אינם בחיים עוד. קביעה זו נתן אתמול השופט בתיק הירושה של משפחת בולדו שנרצחה בידי שלמה בולדו הראל שהתאבד אחר־כך.

השופט חיים פיזם הוציא אתמול צו ירושה, שבו נכללים שני קטינים בני 10 ו־14 שנקבעו כיורשיו החוקיים של אבי משפחת בולדו. על סמך חוות דעת של שני מומחים בכירים להנדסה גנטית.

הפרשה כולה החלה לאחר מותו של יבואן הצמיגים, כשלפתע דרשה אשה שהציגה עצמה כידועה בציבור שלו להכיר בבניה כבניו של היבואן. משפחת בולדו סירבה להכיר בילדים כבניו של אבי המשפחה והסכימה לערוך בדיקת רקמות לשני הבנים החוקיים בביה"ח הדסה עין כרם. אולם ביום בו היתה צריכה להערך הבדיקה, רצח הבן הבכור שלמה הראל (בולדו) מסיבות שטרם הוברדו סופית את בתו הקטנה בת ה־11, את אחיו שמואל, את אמו רעיה, ירה באשתו אנה והתאבד. עורכי הדין של הידועה בציבור הוציאו צו עוד ביום הרצח המורה לרופאי ביה"ח ליטול מגופות הבנים דגימת רקמות.

ביה"מ לא יחייב פריעת חוב ממשחק קלפים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

„אם יפתח הפתח בפני תביעות כאלה תיפתח דלת לרווחה בפני שחקני קלפים ומארגני הימורים להשתמש בבתי־המשפט לשם מימוש התוצאות הכספיות של משחקי קלפים". כך קבע אתמול שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע, שמואל מינצר ברחותו את בקשתו של יוסף סקזי מבית־המשפט לחייב את וייסמן אנבה, שלווה מנגו כספים במהלך משחק קלפים לפרוע את החוב.

השופט מינצר אמר, כי חוק החוזים קובע כי חוזי הימור שהזכייה בהם תלויה יותר בגורל, בניחוש או באירוע מקרי מאשר בהבנה או ביכולת — אינו עילה לאכיפה או לפיצויים. לדברי השופט אפילו התערבות לגבי משחק שחמט „שההבנה והיכולת בו מכריעים" — לא תתפוש בבית־המשפט. גם מי שילווה לחברו כסף לצרכי המשך משחקים — דינו דומה, אמר השופט.

השופט מינצר אמר בהכרעת הדין, כי אם יחייב את הנתבע להחזיר את הכסף יימצא בית־המשפט מגיש עזרתו לתופעה חברתית נפסדת.

אסיר נמלט מכלא עתלית והסגיר עצמו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אסיר המרצה עונש מאסר של שנה וחצי בכלא עתלית נמלט מבית הכלא והודיע לאחר חצות טלפונית על הימלטותו. 12 שעות מאוחר יותר, הסגיר עצמו לידי מפקד הכלא. האסיר מיכאל לירושוילי, תושב אשדוד נשפט ל־18 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע בשימוש בסמים. אתמול סמוך לחצות הבחינו סוהרי הכלא בחסרונו ודקות אחדות לאחר מכן התקבלה הודעה טלפונית. בה דיווח האסיר למפקד הכלא, סגן גונדר מיקי חלסון, על החלטתו להימלט. מפקד הכלא ניסה לשכנע את האסיר לשוב, אך לא הצליח. שירות בתי הסוהר הגיש תלונה במשטרה וראש מינהל הביטחון בשירות תת גונדר מרדכי כפיר הורה להחליט לסרוק את איזור הכלא. כר בבר מינה נציב שירות בתי הסוהר דוד מיימון קצין בורק שיתבקש להגיש את מסקנותיו תוך יממה. 12 שעות לאחר שנמלט, התייצב להפתעת אנשי שירות בתי הסוהר האסיר הנמלט בשערי כלא עתלית כשהוא מלווה על־ידי גיסו. הוא הביע צער וחרטה על מעשיו.

דובר שירות בתי הסוהר שמעון מלכה ציין אתמול כי שירות בתי הסוהר ינהג במקרה זה כפי שנהג במקרים אחרים בעבר, ויגיש תלונה נגד האסיר.

למזל מרדכי
אבלים אתך על מות
האב
בית „על המשמר"

לצבי קשת ותרצה
משתתפים בצערכם עם מות
האם
חבריכם בקיבוץ מעברות

לדנו חכים והמשפחה
ולקיבוץ רמת־השופט
משתתפים באבלכם הכבד במותה של
צפורה ז"ל
חברים בעין־החורש